

Loviisan Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava-alueen uhanalaisten luontotyyppien kartoitus 2020

Jere Salminen 2020

LOVIISAN VALKON JA SEN LÄHIALUEIDEN OSAYLEISKAAVA-ALUEEN UHANALAISTEN LUONTOTYYPPIEN KARTOITUS 2020

Sisällysluettelo

1 Johdanto.....	1
2 Menetelmät.....	2
2.1 Luontotyyppien rajaaminen	2
2.2 Luontotyyppien laadullinen luokittelu	3
3 Tulokset.....	3
4 Yhteenveto	16
Lähdeviitteet	16

1 Johdanto

Syksyllä 2020 kartoitettiin uhanalaisia luontotyyppiejä Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava-alueella. Raportissa esitetään kartoitustulokset uhanalaisista, silmälläpidettävistä ja puutteellisesti tunnetuista luontotyypeistä. Joidenkin kohteiden tiedot perustuvat aiempien luontoselvitysten tuloksiin (Salminen 2016, Salminen 2018, Salminen 2019). Selvitysalue sisältää kaava-alueen mantereeseen kuuluvan osuuden ja Tavistholmenin–Korsholmenin.

Luontotyyppien inventointi tehtiin 19.9.–15.11.2020. Selvityksen kohteena olivat ainoastaan metsien, kallioiden ja sisävesien luontotyypit, koska ne oli mahdollista inventoida syksyllä kasvillisuuden ollessa vajavaisesti havaittavissa. Perinnebiotooppeihin kuuluvat metsälaitumet eivät kuuluneet tähän työhön. Näin ollen kyseessä on väliraportti ja kartoituksia tulee siis jatkaa, jos halutaan saada selville kokonaiskuva silmälläpidettävien ja uhanalaisten luontotyyppien esiintymisestä kaava-alueella.

Raportti koostuu pääasiassa karttaesityksistä (Kuvat 5–14) ja yhteenvedosta, joiden avulla esitetään yleiskuva kartoitettujen luontotyyppien esiintymisestä, yleisyydestä sekä niiden vallitsevasta edustavuuden ja luonnontilaisuuden tasosta. Kohdekohtaiset tiedot on esitetty Liitteessä 2.

Luontotyyppien uhanalaisuusluokka perustuu Suomen toiseen, vuonna 2018 julkaistuun luontotyyppien uhanalaisuusarviointiin (Kontula & Raunio 2018). Arvioinnissa on esitetty kullekin luontotyyppille erikseen koko Suomea, Etelä-Suomea ja Pohjois-Suomea koskevat uhanalaisuusluokat. Tässä raportissa on huomioitu koko Suomea ja Etelä-Suomea koskeva uhanalaisuus. Kaikista raportoiduista kohteista ilmoitetaan molempien luokitus. Useimpien luontotyyppien valtakunnallinen ja Etelä-Suomen uhanalaisuusluokka ovat samat, eräiden luontotyyppien Etelä-Suomen uhanalaisuus on yhtä luokkaa korkeampi. Yksi kaava-alueelta tavattu ja raportoitu luontotyyppi, karut poronjäkälä-sammalkalliot, on maanlaajuisesti säilyvä (LC), mutta Etelä-Suomessa silmälläpidettävä (NT). Lisäksi raportissa esitetään puutteellisesti tunnetun luontotyyppin

(DD) Sisämaan dyynimetsät esiintymät. Kaikkia muita kuin luokan LC luontotyyppiä kutsutaan jäljempänä punaisen listan luontotyypeiksi.

2 Menetelmät

2.1 Luontotyyppien rajaaminen

Rajatun luontotyyppiesiintymän minimipinta-ala on 0,1 hehtaaria. Poikkeus tehtiin muutaman pienemmän kohteen osalta, jotka liittyivät suoraan toiseen silmälläpidettävään tai uhanalaiseen luontotyyppiin. Yksittäiseen luontotyyppikohteeseen voi kuulua useampaa kuin yhtä luontotyyppiä. Yksi luontotyypeistä on kuitenkin tällöin pinta-alaltaan selvästi suurempi kuin muut. Monet samaan kohteeseen toiseen luontotyyppiin kanssa rajatut toissijaiset luontotyypit esiintyvät mosaiikkimaisesti ensisijaisen luontotyyppiin yhteydessä, joten niiden rajaaminen edellyttäisi hyvin pienipiirteistä työskentelyä. Näiden luontotyyppien esiintyminen yhdessä on yleisesti enemmän sääntö kuin poikkeus. Yleisiä kahden luontotyyppiin yhdistelmäkohteita ovat rantalehdot, jotka koostuvat kosteapohjaisesta ja tuorepohjaisesta osuudesta. Rantavyöhykkeen luontotyyppiä ei ole rajattu omaksi kohteeksi, jos se koostuu pelkästään alle 15 metriä leveästä kaistaleesta.

Kuva 1. Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat on valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) ja Etelä-Suomessa vaarantunut (VU) luontotyyppi. Kuvan kohdetta ei ole kuitenkaan huomioitu punaisen listan luontotyyppinä, koska sitä on käsitelty niin, että luonnontilaisen metsän rakennepiirteitä ei ole juuri jäljellä. Selvityksessä käytetyn luokittelun mukaan kohteen edustavuus olisi ”heikko” ja luonnontilaisuus ”heikentynyt”.

2.2 Luontotyyppien laadullinen luokittelu

Pelkkä uhanalaisuusluokka kertoo hyvin puutteellisesti yksittäisen luontotyyppikohteen arvosta. Kohteen arvo riippuu myös laadullisista tekijöistä, joiden perusteella voidaan arvioida kohteen edustavuutta ja luonnontilaisuutta. Raportoiduista metsäkohteista on esitetty niiden edustavuus ja luonnontilaisuus Helsingin kaupungin teettämiä kartoituksia varten laaditun luokituksen mukaan (Erävuori ym. 2020). Kallioista on käytetty Helsingissä käytetyn luokituksen pohjalta erikseen Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan kartoitusta varten kehitettyä edustavuus- ja luonnontilaisuusluokittelua. Erävuoren ym. (2020) luokittelu perustuu Natura-luontotyyppien "lehdot" edustavuuden/luonnontilan määrittelyyn (Airaksinen ja Karttunen 1998) sekä Natura-luontotyyppien inventointiohjeeseen (SYKE & Metsähallitus 2016). Raportissa käytetyt edustavuus- ja luonnontilaisuusluokat on esitetty Liitteessä 1.

Suurin osa kaikista Suomen, myös kartoitetun kaava-alueen luontotyypeistä on metsiä, joiden yleisetkin tyypit on arvioitu silmälläpidettäviksi tai uhanalaisiksi niiden laadullisen heikkenemisen vuoksi. Aktiivisessa metsätalousskäytössä olleita, tasarakenteisia (puustoltaan tasaikäisiä ja tasavälisiksi harvennettuja) tai äskettäin uudistushakattuja metsiä ei ole raportoitu lainkaan silmälläpidettävänä tai uhanalaisina luontotyyppinä, vaikka ne olisivat sellaisiksi määriteltävissä (ks. Kuva 1). Poikkeus on tehty metsien erikoistyyppisiin kuuluvan sisämaan dyynimetsien ja geologisten perustein yhden Valkon harjumetsän keskeisen osa-alueen kohdalla. Sisämaan dyynimetsät on Uudellamaalla erityisen harvinainen luontotyyppi ja luokiteltu valtakunnallisesti ja Etelä-Suomessa puutteellisesti tunnetuksi (DD).

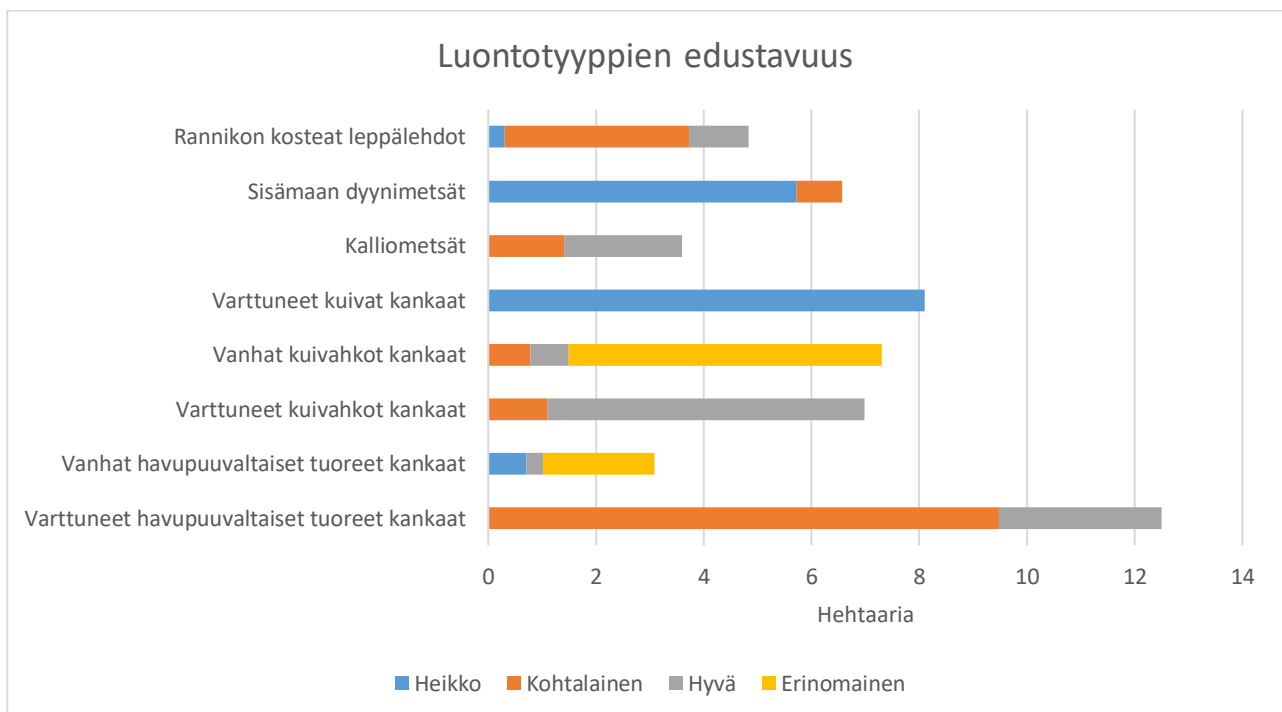
3 Tulokset

Selvityksessä löydettiin yhteensä 16 valtakunnallisen arvion mukaista punaisen listan luontotyyppiä. Niiden esiintymiä rajattiin yhteensä 79. Etelä-Suomea koskevan luokituksen mukaisia punaisen listan luontotyyppisiä todettiin 17 ja niiden esiintymiä on yhteensä 87. Taulukossa 1 on esitetty kaava-alueelta rajattujen luontotyyppiesiintymien yhteenlasketut pinta-alat ja lukumäärät. Luvut eivät kerro täydellisesti luontotyyppien esiintymistä alueella, koska eräät tyypit esiintyvät tyyppillisesti hyvin pienialaisesti eikä alle 0,1 hehtaarin laajuisia rajattu alueelta. Lisäksi yhdeksi luontotyyppiksi määritettyyn kohteeseen voi kuulua useampaa kuin yhtä luontotyyppiä. Kuvissa 5–8 on esitetty punaisen listan luontotyyppiesiintymien sijainti kartalla. Kohteiden tarkemmat rajaukset käyvät ilmi Liitteen 2 kohdekuvauksista.

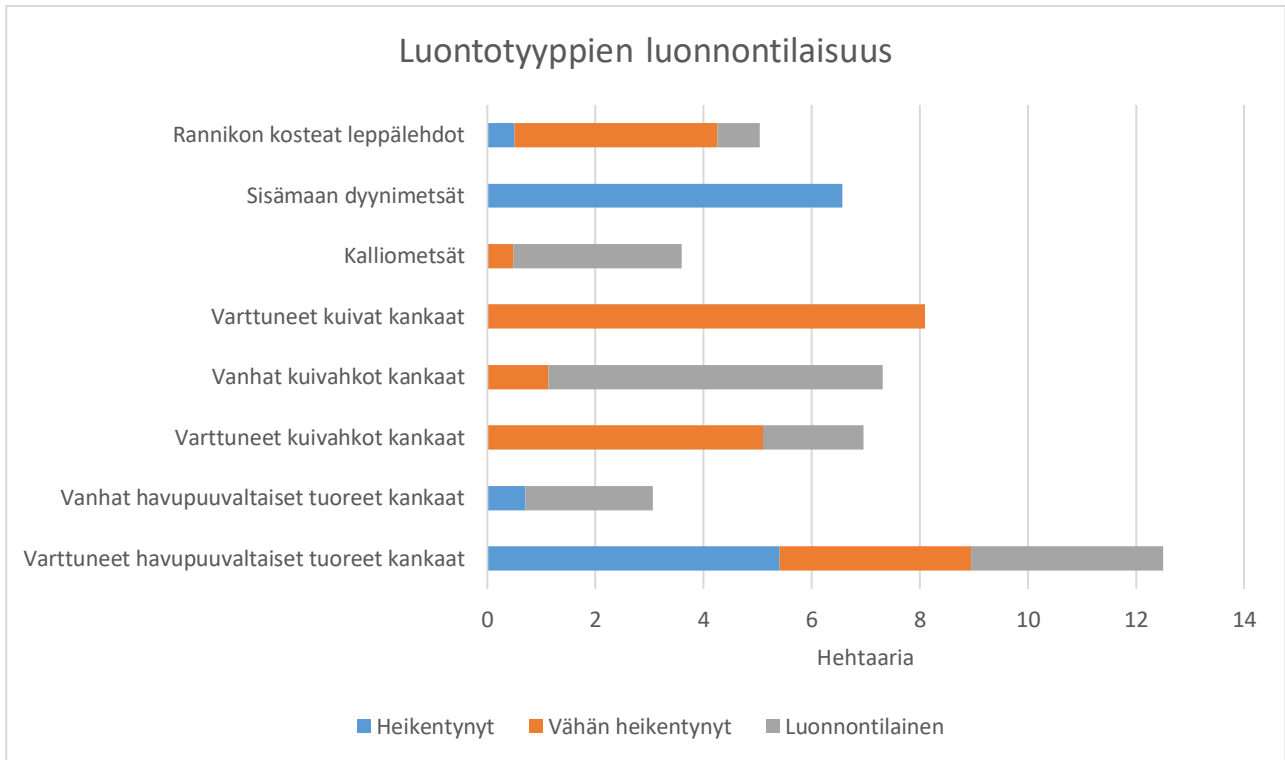
Kaava-alueelta todettujen luontotyyppien keskimääräisessä edustavuudessa ja luonnontilaisuudessa on huomattavia eroja (Kuvat 2–3, 11–14). Luontotyyppien edustavuuden ja luonnontilaisuuden tarkastelussa pitää huomioida se, että kangasmetsien ja lehtojen heikoimman laatuista kohteita ei otettu lainkaan aineistoon (ks. luku 2.2 Luontotyyppien laadullinen luokittelu). Todellisuudessa kaava-alueella on paljon laajemmin erityisesti varttuneita (40–140-vuotiaita) kuivahkoja ja tuoreita kangasmetsiä, jotka ovat edustavuudeltaan ja luonnontilaisuudeltaan heikkolaatuisia. Huomioidusta kangasmetsäesiintymistä parhaimman laatuista ovat vanhat kuivahkot kankaat (Kuva 4), joiden esiintyminen rajoittuu Tavistholmeniin, Korsholmeniin ja Hässjeholmeniin. Myös vanhoissa havupuuvaltaisissa tuoreissa kankaissa ja varttuneissa kuivahkoissa kankaissa edustavien ja luonnontilaisten kohteiden suhteellinen osuus esiintymien pinta-alasta on suuri, mutta niissä yksittäiset laajemmat esiintyvät vaikuttavat ratkaisevasti suhteellisiin osuuksiin. Heikoimmassa kunnossa ovat karut poronjäkälä-sammalkalliot, joiden kasvillisuus kärsii voimakkaasta kulutuksesta, ja varttuneet kuivat kankaat sekä sisämaan dyynimetsät. Ainoa varttuneen kuivan kankaan esiintymä on edustavuudeltaan ja luonnontilaltaan heikkolaatuinen ja on mukana aineistossa geologisten perustein.

Taulukko 1. Punaisen listan metsien, kallioiden ja sisävesien luontotyyppien yleisyys Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan alueella. Luokka V = valtakunnallinen uhanalaisuus, Luokka E-S = uhanalaisuus Etelä-Suomessa. Uhanalaisuusluokat: LC = säilyvä, NT = silmälläpidettävä, VU = vaarantunut, EN = erittäin uhanalainen, CR = äärimmäisen uhanalainen, DD = puutteellisesti tunnettu.

Luontotyyppi	Luokka V	Luokka E-S	Hehtaaria	Lkm
Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	NT	VU	12,50	8
Varttuneet kuivat kankaat	VU	VU	8,09	1
Vanhat kuivahkot kankaat	EN	CR	7,30	12
Varttuneet kuivahkot kankaat	VU	EN	6,95	5
Sisämaan dyynimetsät	DD	DD	6,57	3
Rannikon kosteat leppälehdot	NT	NT	4,80	14
Kalliometsät	NT	NT	3,59	6
Vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	EN	EN	3,08	3
Karut poronjäkälä-sammalkalliot	LC	NT	2,77	8
Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	VU	2,75	6
Kosteate keskiravinteiset lehdot	NT	NT	2,52	5
Rannikon tuoreet lehtipuuvaltaiset lehdot	VU	VU	2,22	10
Kosteate runsasravinteiset lehdot	VU	VU	1,45	2
Suolammet	NT	VU	0,50	1
Nuoret tuoreet kankaat	VU	VU	0,38	1
Keskiravinteiset avoimet laakeat kalliot	NT	NT	0,28	1
Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	EN	EN	0,16	1

Kuva 2. Kahdeksan kaava-alueella laajimmin esiintyvän punaisen listan metsäisen luontotyypin edustavuusluokkien suhteelliset osuudet.

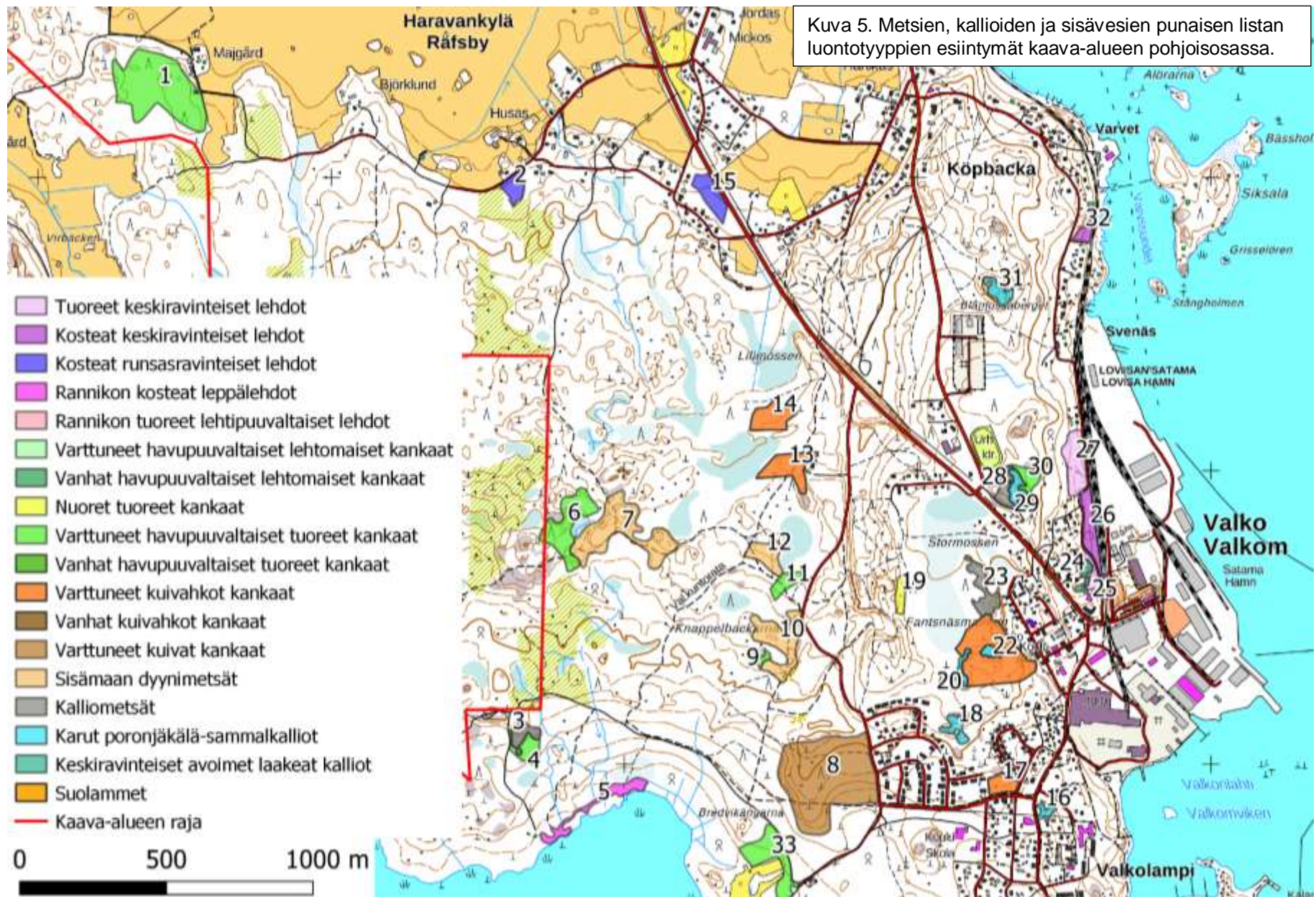

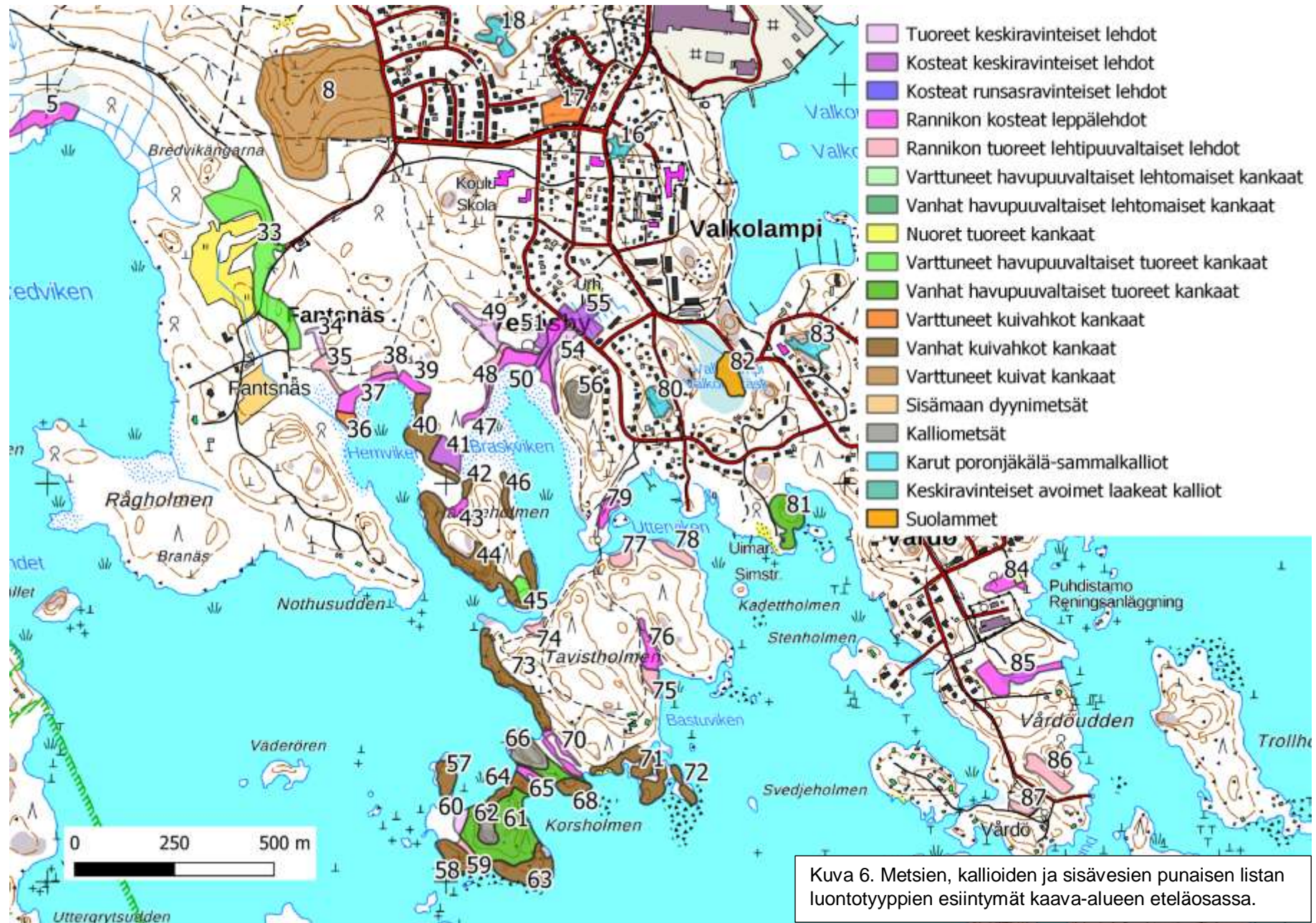
Kuva 3. Kahdeksan kaava-alueella laajimmin esiintyvän punaisen listan metsäisen luontotyyppin luonnontilaisuusluokkien suhteelliset osuudet.

Kuva 4. Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan alueella on säilynyt runsaasti vanhoja kuivahkon kankaan metsiköitä.

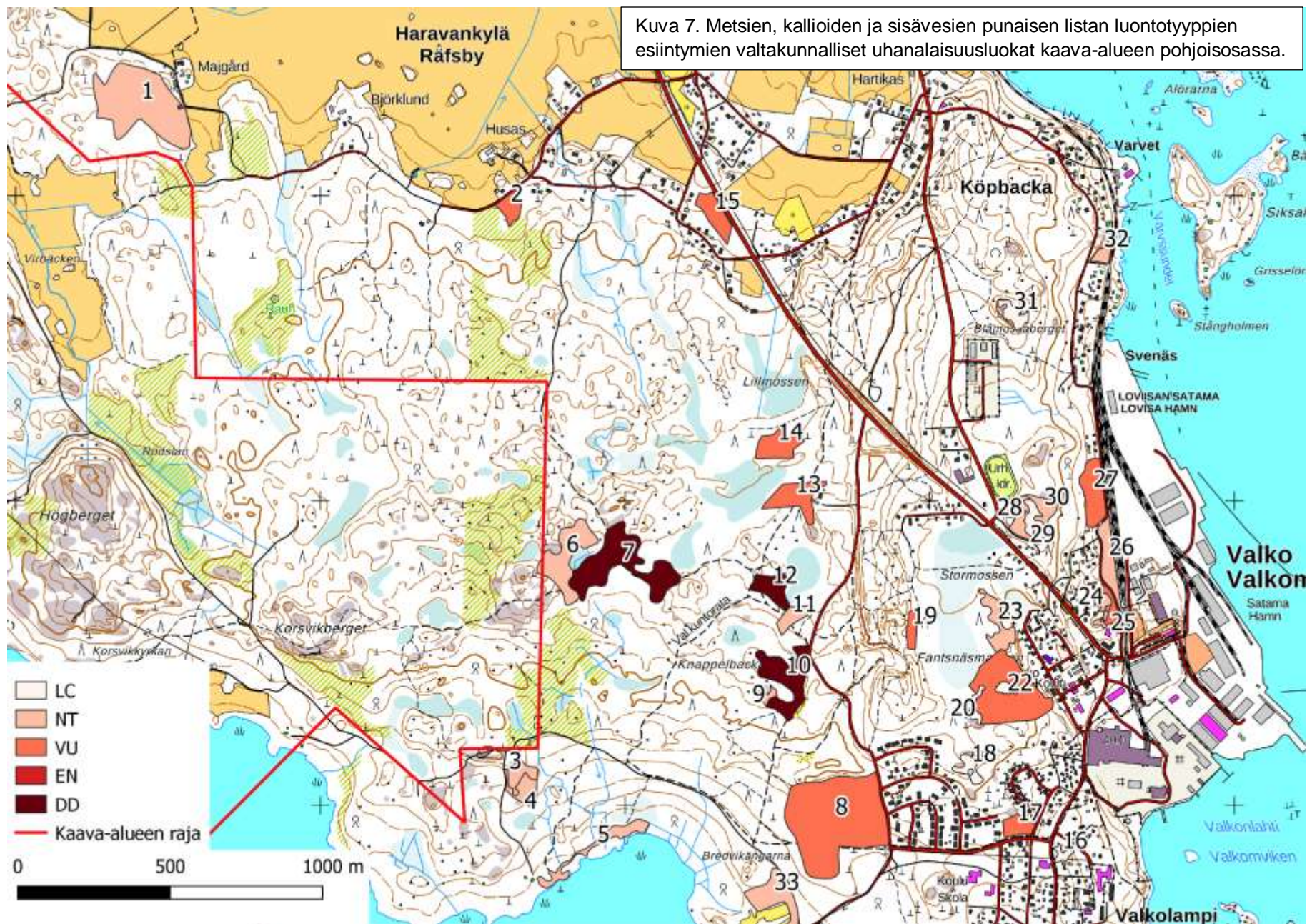
Kuva 5. Metsien, kallioiden ja sisävesien punaisen listan luontotyyppien esiintymät kaava-alueen pohjoisosassa.

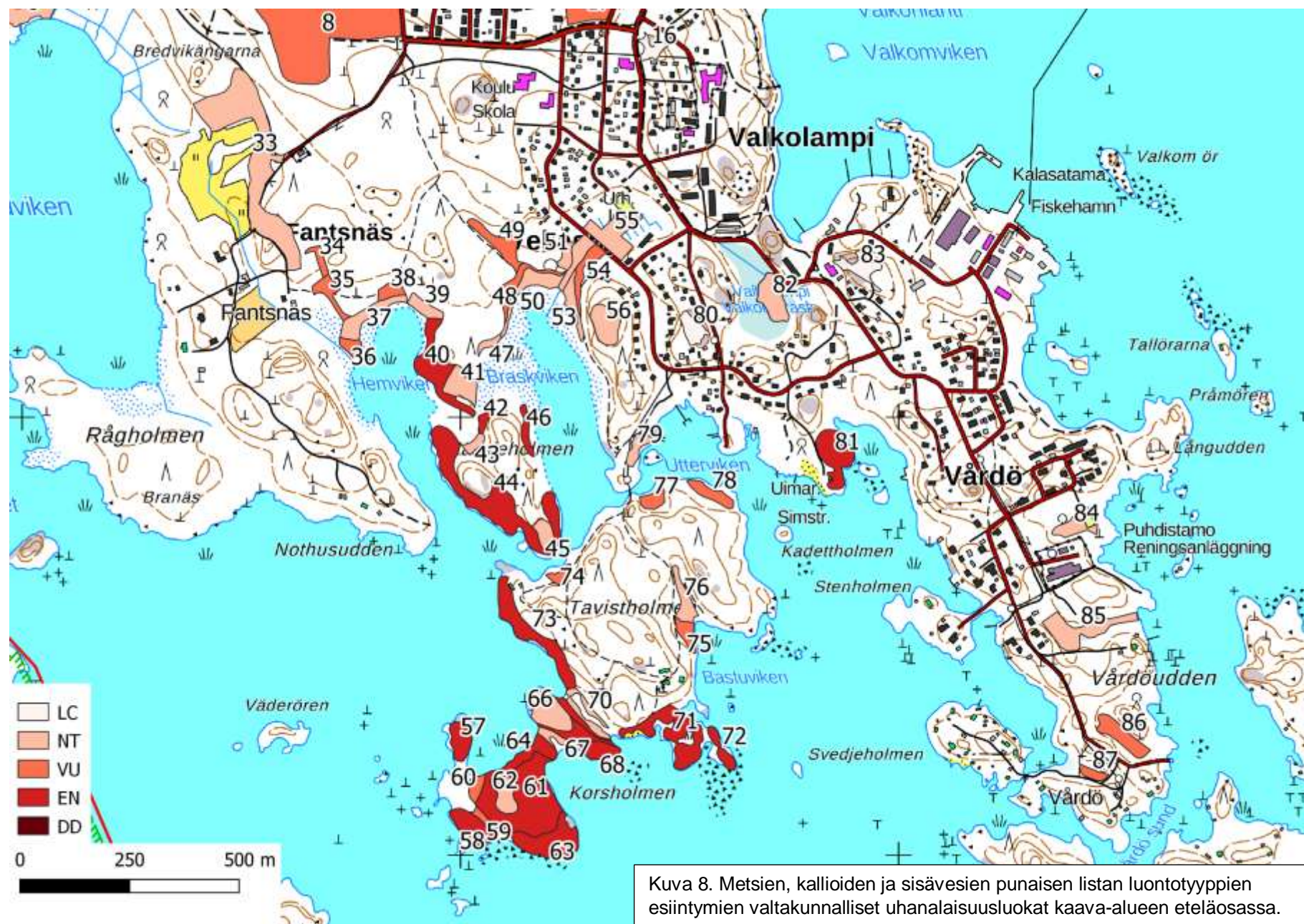

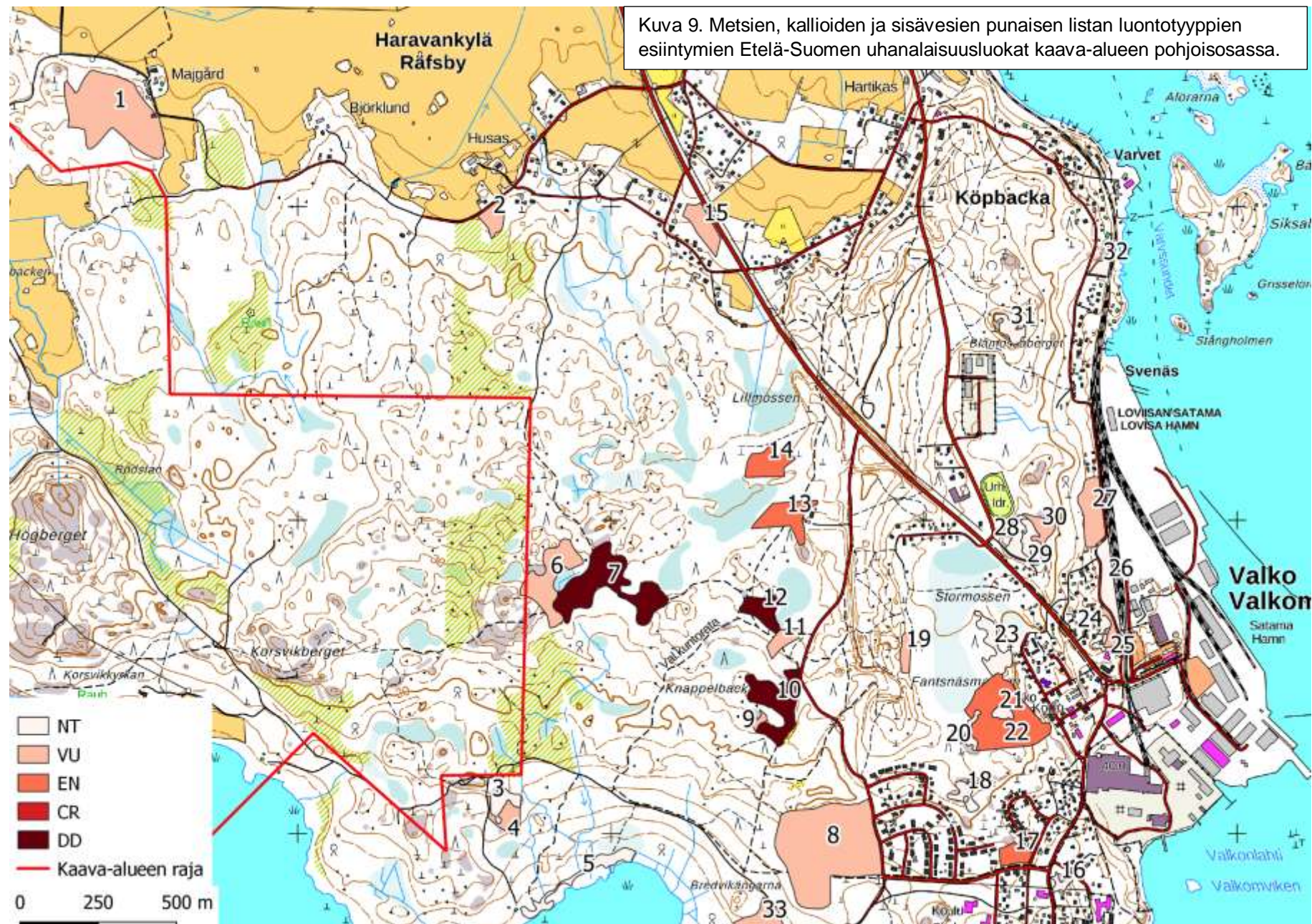
Kuva 6. Metsien, kallioiden ja sisävesien punaisen listan luontotyyppien esiintymät kaava-alueen eteläosassa.

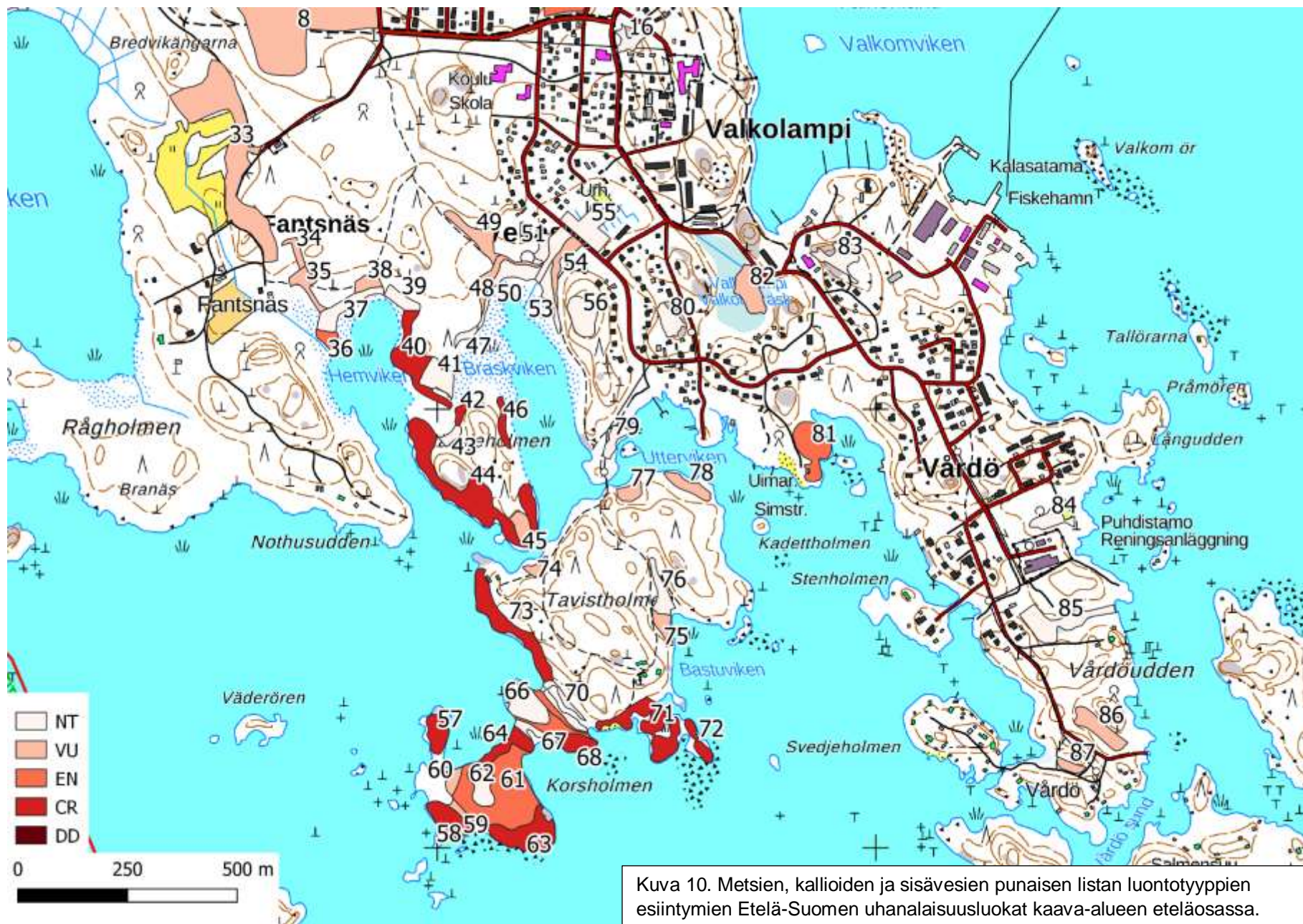
Kuva 7. Metsien, kallioiden ja sisävesien punaisen listan luontotyyppien esiintymien valtakunnalliset uhanalaisuusluokat kaava-alueen pohjoisosassa.

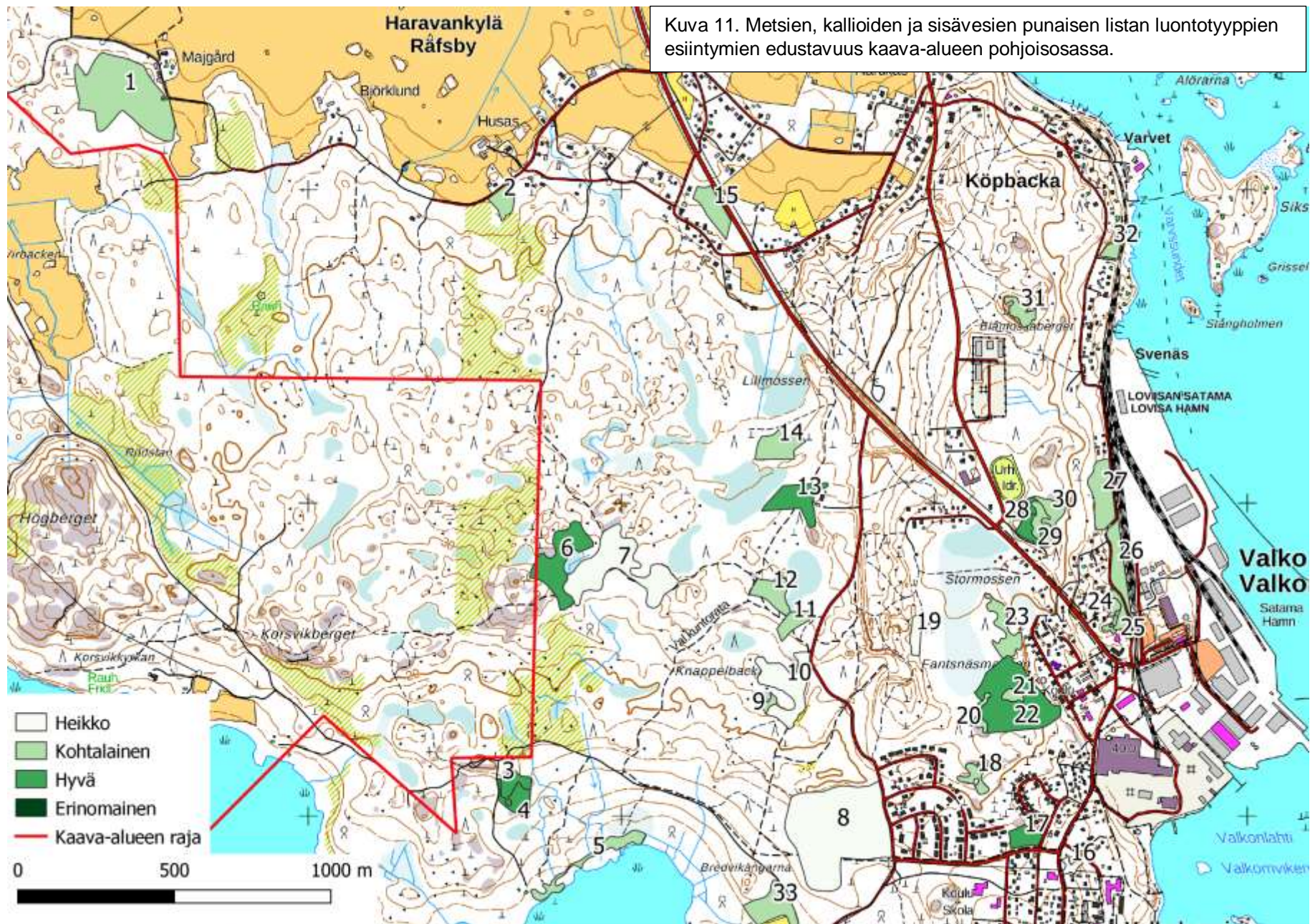

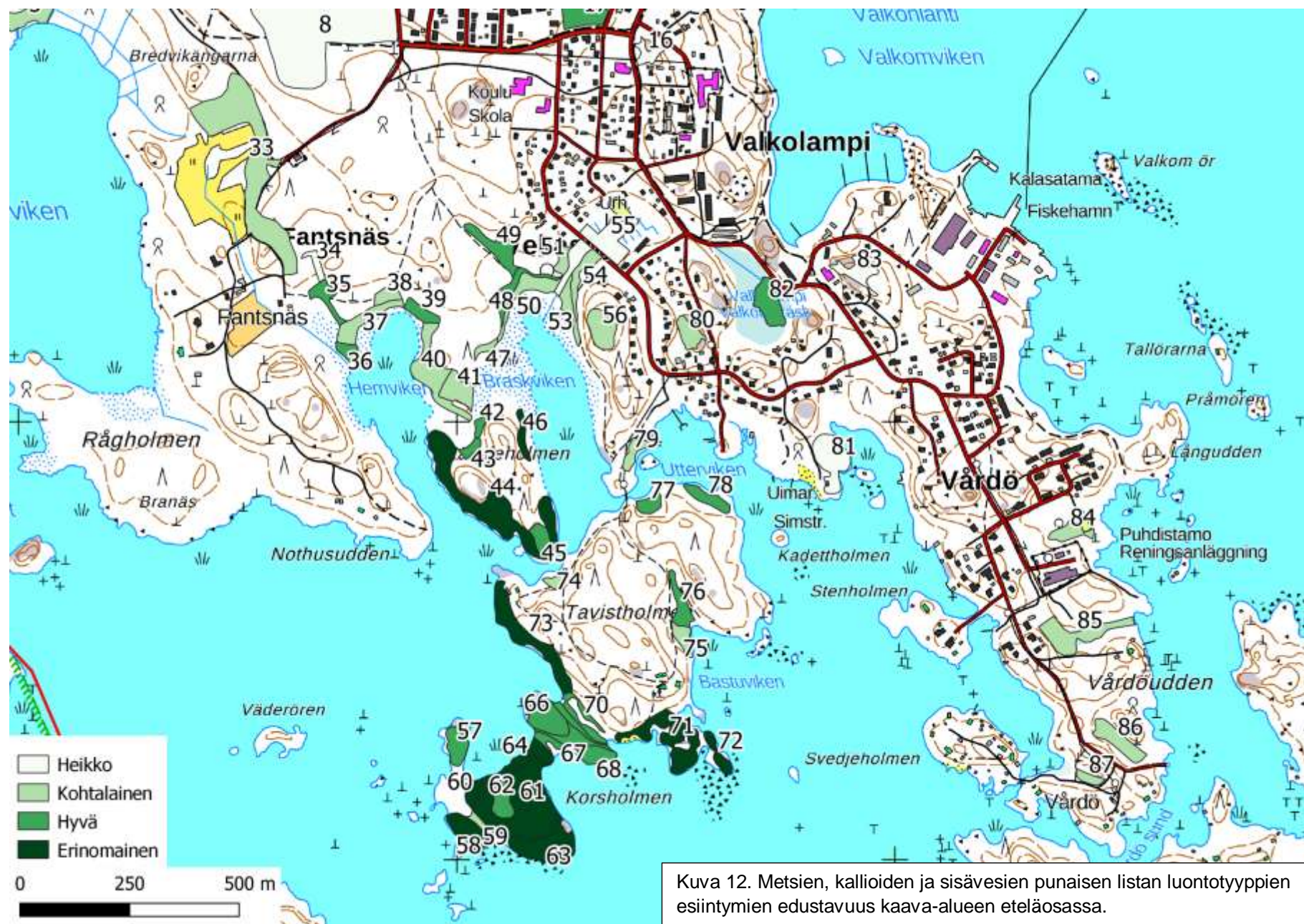
Kuva 9. Metsien, kallioiden ja sisävesien punaisen listan luontotyyppien esiintymien Etelä-Suomen uhanalaisuusluokat kaava-alueen pohjoisosassa.

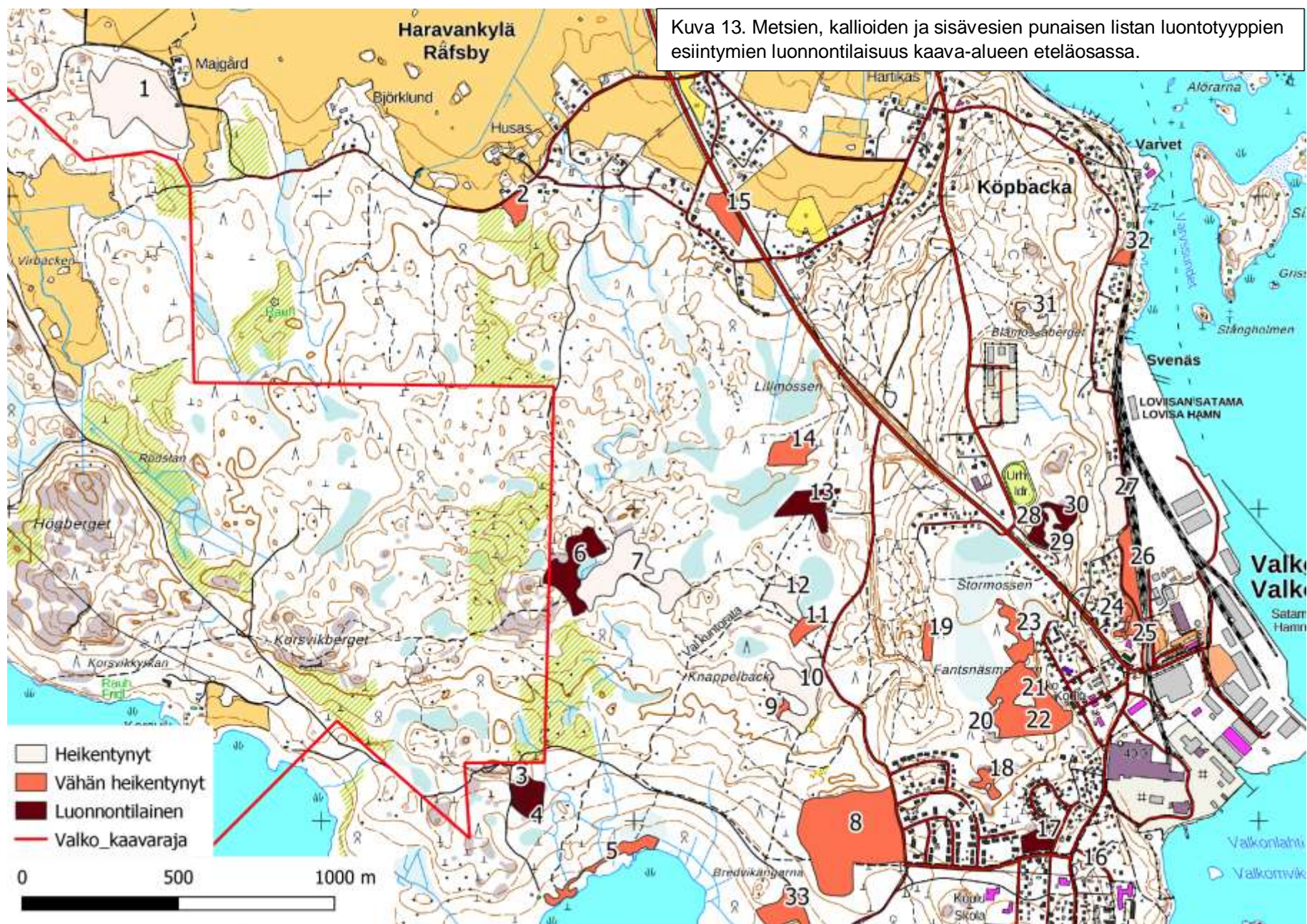

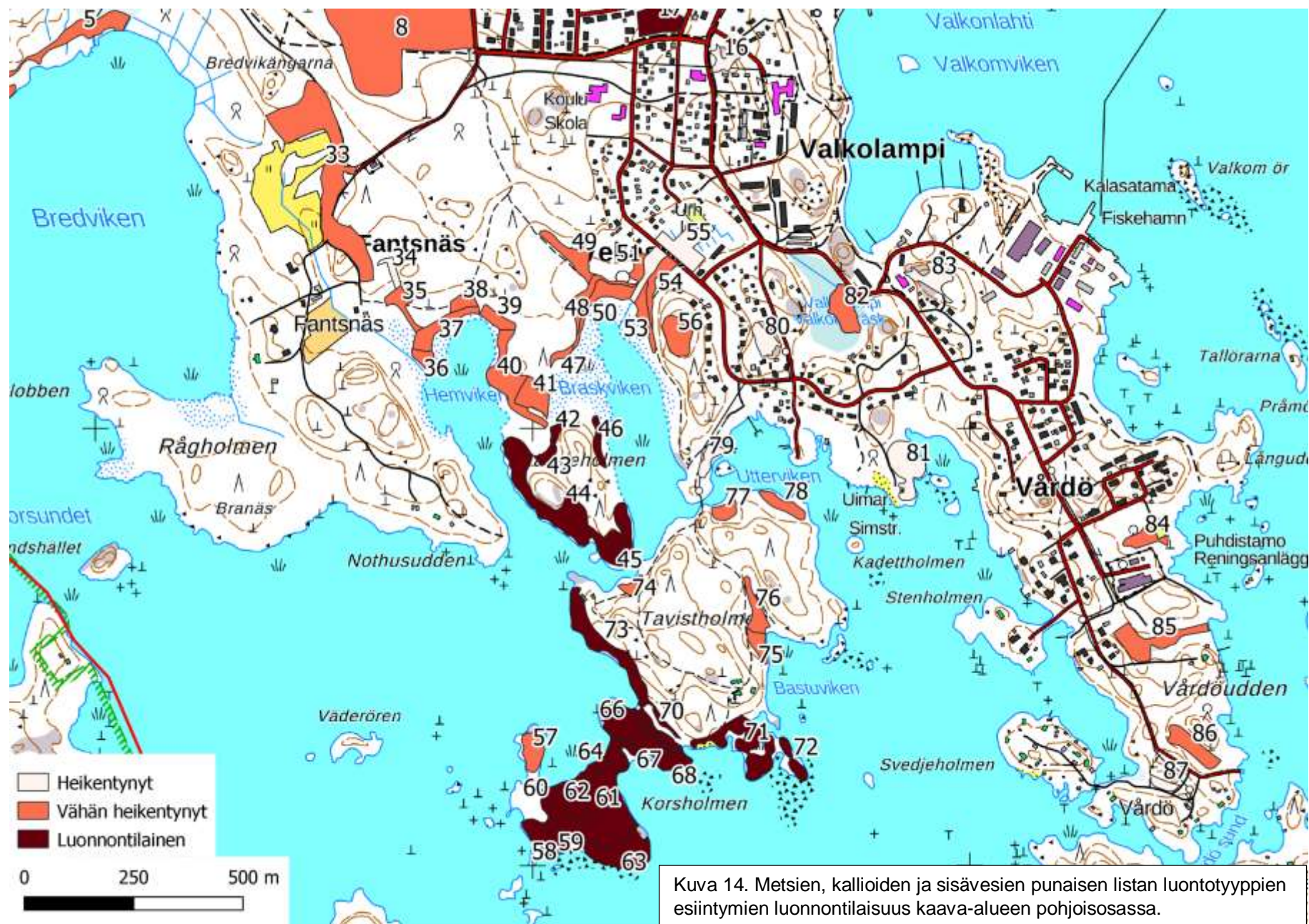
Kuva 11. Metsien, kallioiden ja sisävesien punaisen listan luontotyyppien esiintymien edustavuus kaava-alueen pohjoisosassa.

Kuva 12. Metsien, kallioiden ja sisävesien punaisen listan luontotyyppien esiintymien edustavuus kaava-alueen eteläsassa.

4 Yhteenveto

Selvityksestä saatiin selkeä käsitys siitä, minne punaisen listan metsäisten luontotyyppien esiintymät keskittyvät Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan alueella. Työssä saatiin uutta tietoa erityisesti Haravankylän–Fantsnäsin laajan metsäalueen ja Fantsnäsmalmenin luontotyyppien tilanteesta. Lisäksi tulokset poikkeavat muun muassa Vårdön osalta selvästi aiemmasta luontotiedosta (Airix Ympäristö Oy & Loviisan kaupunki 2013). Muut luontotyyppinä huomioitavat pienvedet kuin Valkolampi ovat tuhoutuneet kaava-alueelta, mutta soiden kartoittaminen voi tuoda joitakin tällaisia kohteita vielä esiin. Kalliikohteista ei saatu merkittävää lisätietoa.

Korkeimpien uhanalaisuusluokkien sekä edustavuudeltaan ja luonnontilaisuudeltaan hyvälaatuisimpien kohteiden keskittyminen Hässjeholmeniin, Tavistholmeniin ja Korsholmeniin ei ollut yllättävää. Sen sijaan monen huomionarvoisen luontotyyppin sijainti Valkon sataman lähiympäristössä ei ollut ennalta yhtä selvää. Haravankylän–Fantsnäsin metsäalueella on eräitä merkittäviä metsäisiä punaisen listan luontotyyppien esiintymiä, mutta luontotyyppien laatu on tällä osa-alueella silmiinpistävän heikko. Osa-alueen metsien arvo liittyy paljolti harjumuodostuman geologisiin arvoihin. Haravankylän–Fantsnäsin luontotyyppiesiintymien kokonaiskuva selviää kuitenkin vasta kartoittamalla suot.

Tulokset ovat tietyiltä osin ristiriidassa osayleiskaavaa varten vuonna 2013 tehdyn laajan luontoselvityksen tulosten kanssa (Airix Ympäristö Oy & Loviisan kaupunki 2013). Selvityksessä rajattiin Vårdön niemeltä tervaleppäluhtia, jotka ovat vuoden 2020 kartoituksen perusteella lehtoja. Tämä on merkittävä havainto, koska aiemmassa selvityksessä nämä kohteet oli määritetty luonnonsuojelulain 29 §:n perusteella suojeltaviksi luontotyypeiksi. Airixin ja Loviisan kaupungin selvitys antaa myös kaava-alueiden rantalehdoista varsin puutteellisen kuvan. Ne on luokiteltu kauttaaltaan tuoreiksi puna-ailakkityypin (LT) lehdoiksi, vaikka tosiasiaa niihin sisältyy paljon kosteaa lehtoa. Uusien inventointien perusteella kaava-alueesta laadittussa kokoomaluontoselvityksessä on runsaasti päivittämisen tarvetta.

Lähdeviitteet

Airix Ympäristö Oy & Loviisan kaupunki 2013: Loviisan Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon osayleiskaava. Luontoselvitys. 27 s. + liitteet.

Airaksinen, O. & Karttunen 1998: Natura 2000 -luontotyyppiopas. Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Erävuori, L., Kullberg, J., Lammi, E., Manner, J.-P., Routasuo, P., Suominen, H. & Vauhkonen, M. 2020: Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnit 2017-2019. Yhteenvetoraportti. Sitowise Oy & Enviro Oy.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet ja Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 + 925 s.

Salminen, J. 2016: Loviisan Korsholmenin luontotyyppit ja metsien suojeluarvot.

Salminen, J. 2018: Kasvillisuuskartoitukset Loviisan Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaavan alueella 2018.

Salminen, J. 2019: Loviisan Tavistholmenin ja Korsholmenin luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys 2019.

SYKE ja Metsähallitus 2016: Natura 2000 -luontotyyppien inventointiohje. Versio 6.

Loviisan Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava-alueen silmälläpidettävien ja uhanalaisten luontotyyppien kartoitus 2020

Liite 1: Luontotyyppien edustavuuden ja luonnontilaisuuden luokittelu

Lehdot ja kangasmetsät, lähde: Erävuori, L., Kullberg, J., Lammi, E., Manner, J.-P., Routasuo, P., Suominen, H. & Vauhkonen, M. 2020: Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnit 2017-2019. Yhteenvetoraportti. Sitowise Oy & Enviro Oy.

Lehdot

Edustavuus

Erinomainen:

Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyy tyyppille tunnusomaiset lajit. Lehdossa on monimuotoisuutta lisääviä piirteitä ja vaateliasta lajistoa. Puusto kerroksellinen, satunnaisesti jakautunut ja kohteella on ehyt lahopuujatkumo. Kohde on luonnontilainen eikä siinä esiinny vieraslajeja.

Hyvä:

Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät oleelliset tyyppilajit. muita piirteitä (korvet/kangasmetsät) edustava lajisto kuitenkin näkyvää. Kohteella on lahopuuta, mutta jatkumo voi olla puutteellinen. Kohde on luonnontilainen tai luonnontilaltaan vähän heikentynyt. Yksittäisiä vieraslajeja voi esiintyä.

Kohtalainen:

Ominaispiirteet vastaavat pääosin tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät jotkin tyyppilajit. Lajistossa muita piirteitä edustavan lajiston esiintyminen huomattavaa. Kohde on luonnontilainen tai vähän heikentynyt. Vieraslajeja voi esiintyä, mutta ne eivät ole laajemmin syrjäyttäneet tyyppilajistoa.

Heikko:

Lajistossa muita piirteitä edustavan lajiston esiintyminen vallitsevaa. Kohde on luonnontilaltaan vähän heikentynyt tai heikentynyt. Vieraslajeja voi esiintyä yleisesti.

Luonnontilaisuus

Luonnontilainen:

Luontaisesti syntynyt, puusto kerroksellinen, satunnaisesti jakautunut. Ihmistoiminnasta ei merkkejä, ei metsäteitä/ojituksia. Kasvillisuudessa ei juurikaan kulttuurilajeja, ei kulttuurivaikutusta.

Vähän heikentynyt:

Rakenne poikkeaa lievästi luonnontilaisesta tai merkkejä lievästä harvennuksesta, paikoin ojituksia. Kuusettuminen uhkaa jossain määrin ominaispiirteitä. Peltomaalle syntynyt lehto lähestymässä luonnontilaista metsää. Kulttuurivaikutus vähäinen.

Heikentynyt:

Vain joitain luonnonmetsän tunnusmerkkejä. Runsaasti polkuja, (roskaantumista) ja kulttuurilajistoa. Peltomaalle syntyvän lehdon sukkessiosarjan alkuvaihetta.

Täysin muuttunut:

Runsaasti polkuja, kulttuurilajisto vallitsevaa, haittalajistoa runsaasti. Lehtolajisto yksittäistä. Puuston rakenne yksipuolinen.

Kangasmetsät (ja kalliometsät)

Edustavuus

Erinomainen:

Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyy tyyppille tunnusomainen vallitseva lajisto. Puusto on satunnaisesti jakautunutta ja vaihtelevaa ja jatkuvakorkeuksellisesti kerroksellista, useita puusukupolvia. Puusto on kokorakenteeltaan vaihteleva ja alueella esiintyy siellä täällä nykyistä pääsukupolvea vanhempia puita. Kuolleen puun määrä on suuri. Metsän vesitalous on luontainen (ei ojituksia). Lahopuilla ja epifyytteinä elävä lajisto on runsasta ja monipuolista. Kohde on luonnontilainen eikä siinä esiinny vieraslajeja.

Hyvä:

Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyy tyyppille tunnusomainen vallitseva lajisto. Latvuskerros on erirakenteinen ja puiden tilajakauma vaihteleva, useita puusukupolvia. Kuollutta puuta esiintyy yleisesti. Kohde on luonnontilainen tai sen kaltainen. Luonnontila voi olla vähän heikentynyt.

Kohtalainen:

Ominaispiirteet vastaavat pääosin tyyppin kuvausta. Latvuskerros on erirakenteinen ja puiden tilajakauma vaihteleva. Useita puusukupolvia, mutta jatkumosta voi puuttua joku sukupolvi. Kuollutta puuta esiintyy. Kohde voi olla luonnontilaltaan vähän heikentynyt. Vieraslajeja voi esiintyä vähäisessä määrin.

Heikko:

Latvuskerros on osittain erirakenteinen, muutamia puusukupolvia, mutta iältään puusto tasaikäistä. Kuollutta puuta korkeintaan yksittäin. Vanhoja pohjamaan muokkauksia havaittavissa, yksittäisiä oja. Luonnontila heikentynyt tai vähän heikentynyt.

Luonnontilaisuus

Luonnontilainen:

Puusto kerroksellinen, satunnaisesti jakautunut. Kasvillisuudessa ei juurikaan kulttuurilajeja, ei kulttuurivaikutusta.

Vähän heikentynyt:

Rakenne poikkeaa lievästi luonnontilaisesta / luonnontilaisen kaltaisesta tai merkkejä lievästä harvennuksesta, paikoin ojituksia. Kulttuurivaikutus vähäinen.

Heikentynyt:

Vain joitain luonnonmetsän tunnusmerkkejä. Runsaasti polkuja, roskaantumista ja kulttuurilajistoa.

Täysin muuttunut:

Runsaasti polkuja, kulttuurilajisto vallitsevaa, haittalajistoa runsaasti. Puuston rakenne yksipuolinen.

Kalliot

Edustavuus

Erinomainen:

Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella vallitsevat tyyppille tunnusomaiset lajit. Kohde on luonnontilainen.

Hyvä:

Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja kohteella esiintyvät tyyppille tunnusomaiset lajit. Kohteessa esiintyy yksittäisiä muita kuin luontotyyppille tyyppillisiä, esimerkiksi rehevyyttä ilmentäviä lajeja. Kohde on luonnontilainen tai luonnontilaltaan vähän heikentynyt

Kohtalainen:

Ominaispiirteet vastaavat tyyppin kuvausta ja suurimmassa osassa kohdetta esiintyy tyyppille tunnusomaisia lajeja. Kohteessa voi esiintyä vieraslajeja yksittäin tai runsaasti muita tyyppille vieraita, esimerkiksi rehevyyttä ilmentäviä lajeja. Kohde on luonnontilaltaan heikentynyt tai vähän heikentynyt.

Heikko:

Kasvillisuus on suurella osuudella kohdetta muuttunut ja lajistossa vallitsevat muut kuin luontotyyppin tyyppilajit. Vieraslaji on vaikuttanut luontotyyppiin kielteisesti. Kohde on luonnontilaltaan heikentynyt tai heikko.

Luonnontilaisuus

Luonnontilainen:

Ei kiviainesottoa. Kasvillisuus koskematonta, ei jälkiä talloutumisesta.

Vähän heikentynyt:

Ei kiviainesottoa. Kasvillisuudessa talloutumisen jälkiä tai painaumia selvästi alle puolella kohteen pinta-alasta ja/tai korkeintaan muutama kapea polku, jolta kasvillisuus kulunut pois.

Heikentynyt:

Kiviainesottoa selvästi alle puolella kohteen pinta-alasta, ja/tai kasvillisuudessa talloutumisen jälkiä tai painaumia vähintään puolella kohteen pinta-alasta, ja/tai kasvillisuus on kulunut pois muutamaa kapeaa polkua laajemmin, ja/tai vieraslajistoa tavataan yksittäisiä kasveja tai muutamia pieniä kasvustoja laajemmin.

Täysin muuttunut:

Kiviaineista otettu laajalti ja/tai kasvillisuus kulunut pois suurimmasta osasta aluetta ja/tai kasvillisuudessa vieraslajisto vallitsevaa.

Loviisan Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava-alueen uhanalaisten luontotyyppien kartoitus 2020

Liite 2: Kohdekuvaukset

Jokaisesta kohteesta on esitetty kartta (Maanmittauslaitoksen Peruskarttarasteri).

Kohde voi koostua useammasta kuin yhdestä luontotyyppistä. Pinta-alaltaan pienemmät luontotyypit on merkitty sulkuihin. Kohteiden rajauseriaatteen on selostettu raportin luvussa 2.1 Luontotyyppien rajaaminen.

Edustavuus- ja luonnontilaisuusluokittelu on esitetty Liitteessä 1.

Kohde 1

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvallaiset tuoreet kankaat NT/VU, (varttuneet havupuuvallaiset lehtomaiset kankaat NT/NT)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Kaava-alueen länsirajalla sijaitseva, pitkälle varttunut kuusivaltainen, pääasiassa tuore, osin lehtomainen kangasmetsä. Sekapuuna runsaasti mäntyä (*Pinus sylvestris*), vähemmän rauduskoivua (*Betula pendula*), ei juuri muita puulajeja. Puusto tasaikäistä, tiheää, mutta ei kovin tasaisesti jakautunutta. Taimikkoa vaihtelevasti. Ohutta lahoppua syntynyt runsaasti itseharvenemisen kautta. Hakkuujälkiä vähän näkyvissä. Yhtenäinen sammalpeite peittää metsän pohjaa, kenttäkerrosta niukalti. Mahdollisesti istutusmetsikkö, jota ei ole hoidettu ensimmäisten harvennusten jälkeen. Rajautuu eteläpuolella harvennettuun, muuten samanlaiseen kuusivaltaiseen, länsipuolella harvapuustoiseen mäntyvaltaiseen metsään.

Kohde 2

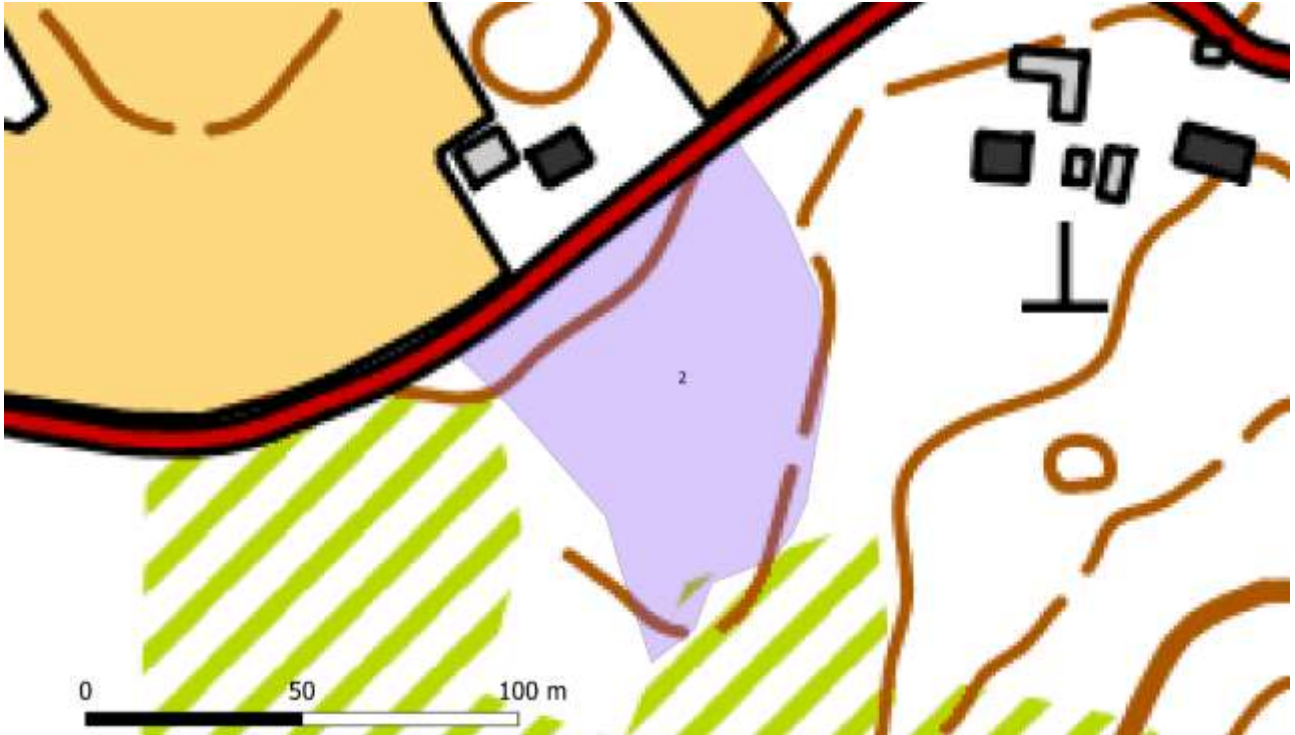
Luontotyyppi: Kosteat runsaravinteiset lehdot VU/VU

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Lehtipuuvaltainen lehto Virpekintien eteläpuolella. Puusto monilajinen: tuomi (*Prunus padus*), harmaaleppä (*Alnus incana*), tervaleppä (*A. glutinosa*), rauduskoivu, pihlaja (*Sorbus aucuparia*) ja haapa (*Populus tremula*) ovat runsaita. Koivuissa hyvin järeitä yksilöitä, myös tervalepät pitkälle varttuneita. Järeää lahoppua tavataan melko runsaasti. Metsä eteläosassa aukkoinen. Pensaskerros hyvin kehittynyt, vadelma (*Rubus idaeus*) runsas, lisäksi korpipaatsamaa (*Frangula alnus*) ja pohjanpunaherukkaa (*Ribes spicatum*). Ruohoista runsasta ravinteisuutta ilmentävät nokkonen (*Urtica dioica*), rönsyleinikki (*Ranunculus repens*),

karhunputki (*Angelica sylvestris*), vuohenputki (*Aegopodium podagraria*) ja kyläkellukka (*Geum urbanum*). Lisäksi tavataan mm. soreahiirenporrasta (*Athyrium filix-femina*), metsäalvejuurta (*Dryopteris carthusiana*), sananjalkaa (*Pteridium aquilinum*), ranta-alpia (*Lysimachia vulgaris*), käenkaalia (*Oxalis acetosella*), puna-ailakkia (*Silene dioica*) ja korpiorvokkia (*Viola epipsila*). Jättipalsami (*Impatiens glandulifera*) on levinnyt kohteelle. Itäosassa vanhoja oja. Rajautuu länsi- ja eteläpuolella hakkuualueeseen, itäpuolella kuusikkoiseen kangasmetsään.

Kohde 3

Luontotyyppi: Kalliometsät NT/NT

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Kaava-alueen lounaisosassa sijaitseva pieni luonnontilainen kallioalue. Pääpuulaji on mänty, lisäksi tavataan kuusta (*Picea abies*) ja rauduskoivua. Puusto ei ole erityisen vanhaa, mutta sitä ei ole käsitelty pitkään aikaan. Hakkuujälkiä ei ole juuri nähtävissä. Lahopuuta esiintyy runsaasti. Pienten avokallioiden kasvillisuus hyvin säilynyt. Rajautuu pohjoispuolella Korsvikintiehen, itäpuolella avohakkuualueeseen, länsipuolella käsiteltyihin metsiin, eteläpuolella kohteeseen 4.

Kohde 4

(Kartta kohteen 3 selostuksessa)

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Suoraan kohteeseen 3 liittyvä tuoreen kankaan metsikkö. Pääpuulajit kuusi, mänty ja rauduskoivu, itäreunalla myös haapaa. Vastaavalla tavalla pitkään luontaisesti kehittynyt kuin kohde 3. Puusto satunnaisesti jakautunut ja kerroksellinen, paikoin tiheikköinen. Pohja kivikkoinen. Rajautuu idässä avohakkuualueeseen, muualla käsiteltyihin metsiin ja kallioalueeseen.

Kohde 5

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Bredvikenin rannan tervaleppäluhtia reunustavaa kostea lehtoa. Puusto tervaleppävaltainen, seassa lähinnä koivua ja tuomea. Puuston rakenne pääasiassa melko luontainen. Kenttäkerroksessa kasvavat runsaina tyypilliset lajit, mesiangervo (*Filipendula ulmaria*), ranta-alpi (*Lysimachia vulgaris*), puna-ailakki ja nurmilauha (*Deschampsia cespitosa*). Lehtoa on ojitettu, mutta ojat ovat alkaneet umpeutua. Kohde rajautuu pohjoisessa kangasmetsiin, jotka ovat osittain hakattuja, lännessä mökkitonttiin ja idässä Fantsnäsin metsälaitumeen.

Kohde 6

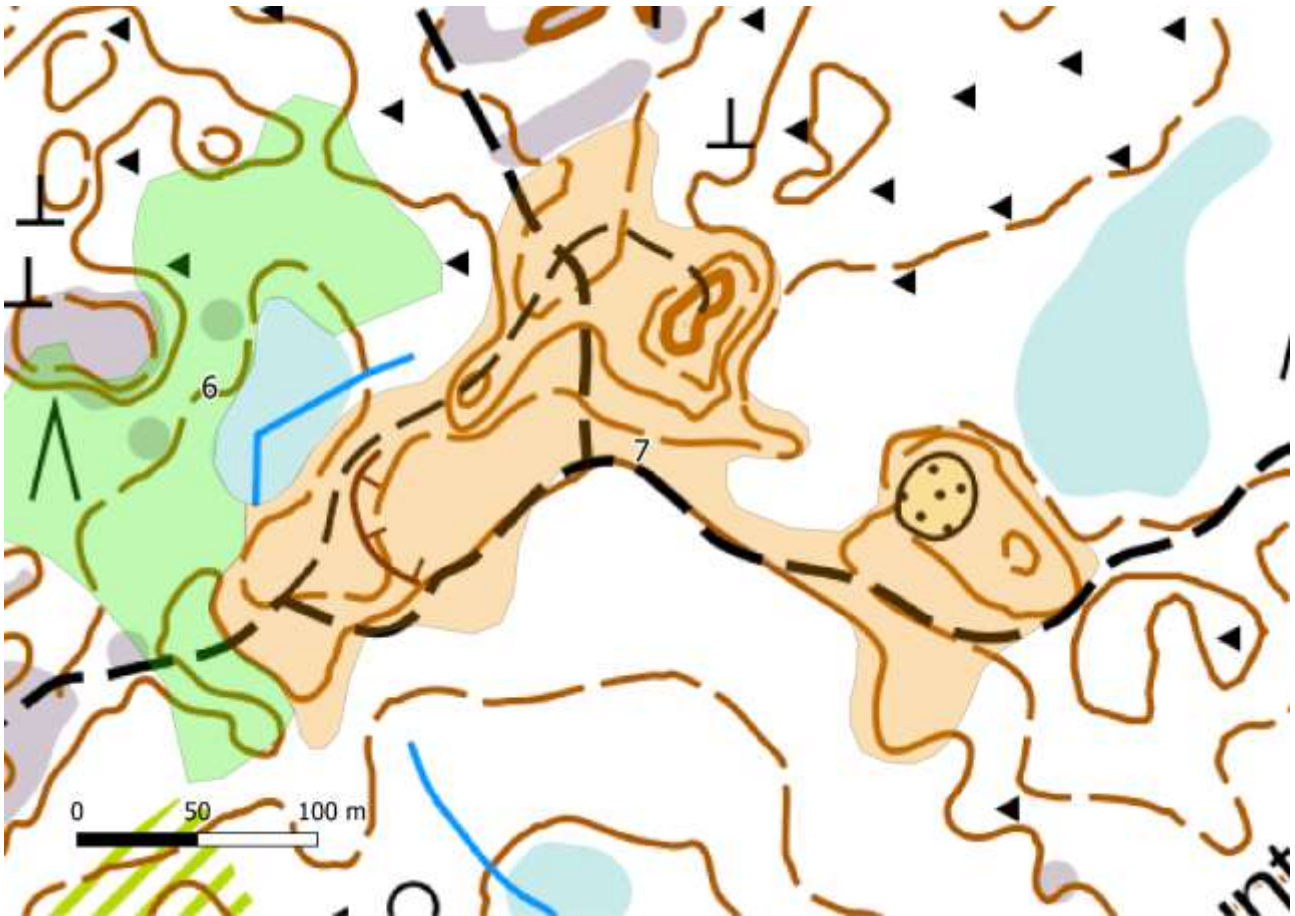
Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Kaava-alueen rajalla, Haravankylän metsäaluetta halkovan ulkoilureitin varrella sijaitsevaa luonnontilaisen kaltaista metsää. Metsä on kuusivaltainen, kuusen seassa pääasiassa koivua ja mäntyä. Puusto epätasaisesti jakautunutta ja eri-ikäistä, mutta vanhat ylispuut puuttuvat. Lahopuuta metsän käsittelemättömyyteen nähden melko vähän. Maasto on kivikkoista. Myös kookkaita siirtolohkareita esiintyy. Rajautuu itäpuolella dyyneihin (kohde 7) ja muuttuneeseen suohon, muualla käsiteltyihin metsiköihin.

Kohde 7

Luontotyyppi: Sisämaan dyynimetsät DD/DD

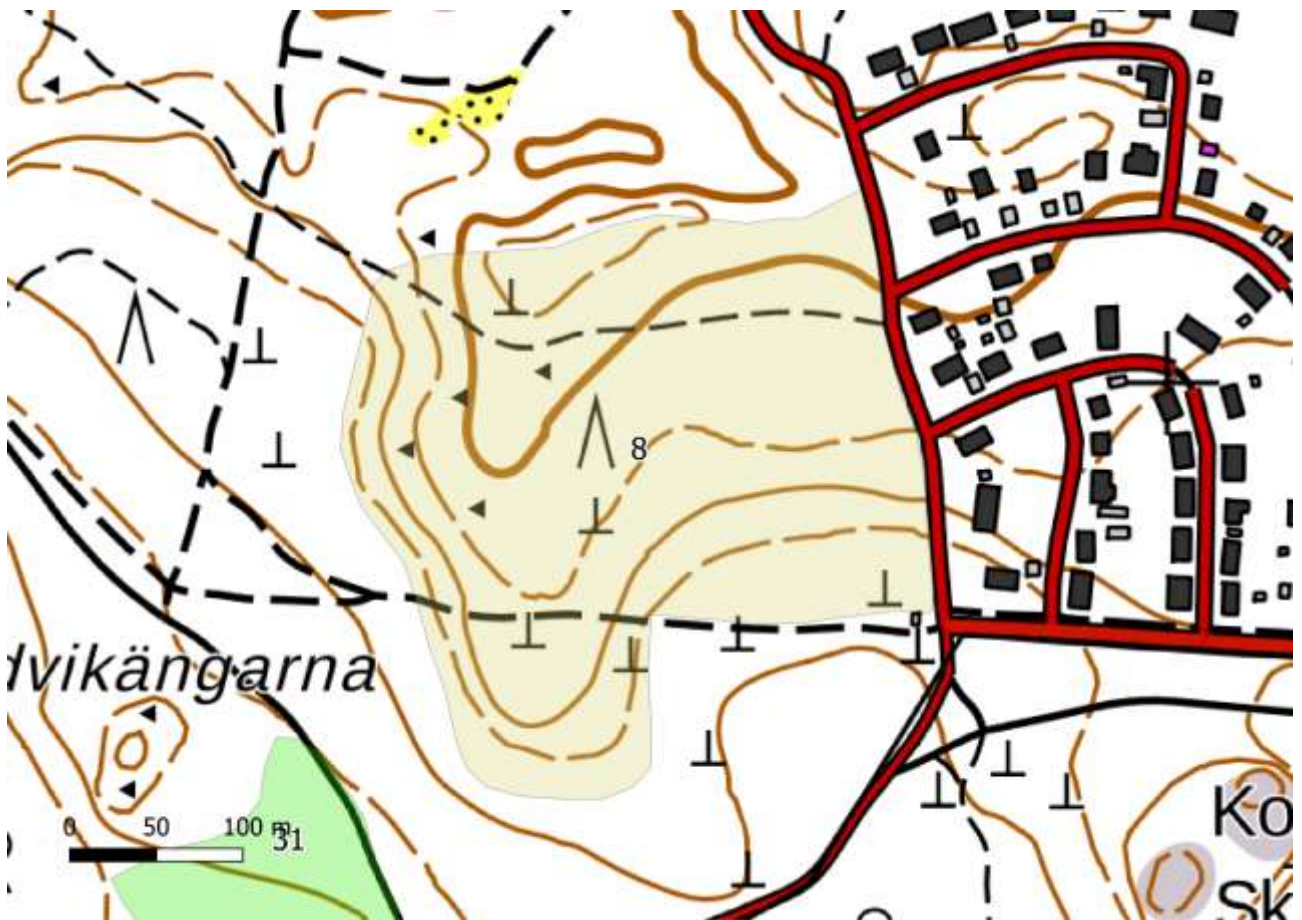
Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Valkon harjualueeseen liittyvä dyynimetsä Haravankylän metsäalueella. Dyynit ovat kadottaneet paljolti alkuperäisen muotonsa hiekanoton takia. Pelkästään männystä koostuvaa puustoa on käsitelty voimakkaasti, koillisosassa myös avohakattu. Hiekkamonttujen reunoilla on hieman jäljellä luonnontilaisempaa metsää. Kasvupaikka on kuivaa ja karua kangasta. Kenttäkerroksen kasvillisuutta, lähinnä kanervaa (*Calluna vulgaris*), puolukkaa (*Vaccinium vitis-idaea*) ja sianpuolukkaa (*Arctostaphylos uva-ursi*), tavataan niukalti, kasvillisuus on sammal- ja jäkälävaltaista. Hyväkuntoisia jäkäläpeitteitä on vähän jäljellä. Paljas dyynihiekka on esillä vanhoilla hiekanottoaikoilla. Rajautuu lännessä kohteeseen 6 ja muuttuneeseen suohon, muualla tavallisiin kangasmetsiin ja ulkoilureittiin. Muuttuneisuudestaan huolimatta huomionarvoinen kohde, koska kuuluu Itä-Uudenmaan ainoaan tunnettuun metsäiseen dyyniesiintymään (Kontula & Raunio 2018).

Kohde 8

Luontotyyppi: Varttuneet kuivat kankaat VU/VU, (varttuneet kuivahkot kankaat VU/EN, karukkokankaat EN/EN)

Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Valkon harjualueen eteläosassa sijaitseva järeä harjumetsikkö. Mäntyvaltainen puusto on hyvin tasarakenteinen, mikä saattaa olla myös luontaisen kehityksen seurausta. Lahopuun puuttuminen viittaa hoitohistoriaan, mutta hakkuujälkiä ei ole nähtävissä. Männikkö on iäkäs, mutta ei vielä kilpikaarnainen. Kasvupaikka on etupäässä kuiva, mutta myös kuivahkon ja karun pohjan osuuksia esiintyy mosaiikkimaisesti kuivan kankaan ohessa. Aluskasvillisuus jäkälineen ja sammalineen on säästynyt hyvin kulumiselta. Suuret siirtolohkareet ovat maisemallisesti merkittäviä. Eteläosassa kuntopolun varressa on erityisen kookas lohkare. Harjualueen geologisesti arvokas, maa-aineksenotolta säästynyt osuus, jonka itäreunalla esiintyy myös poikkitaidsyynimuodostumia. Rajattu nuoriin metsiin ja länsipuolella tasamaan metsään.

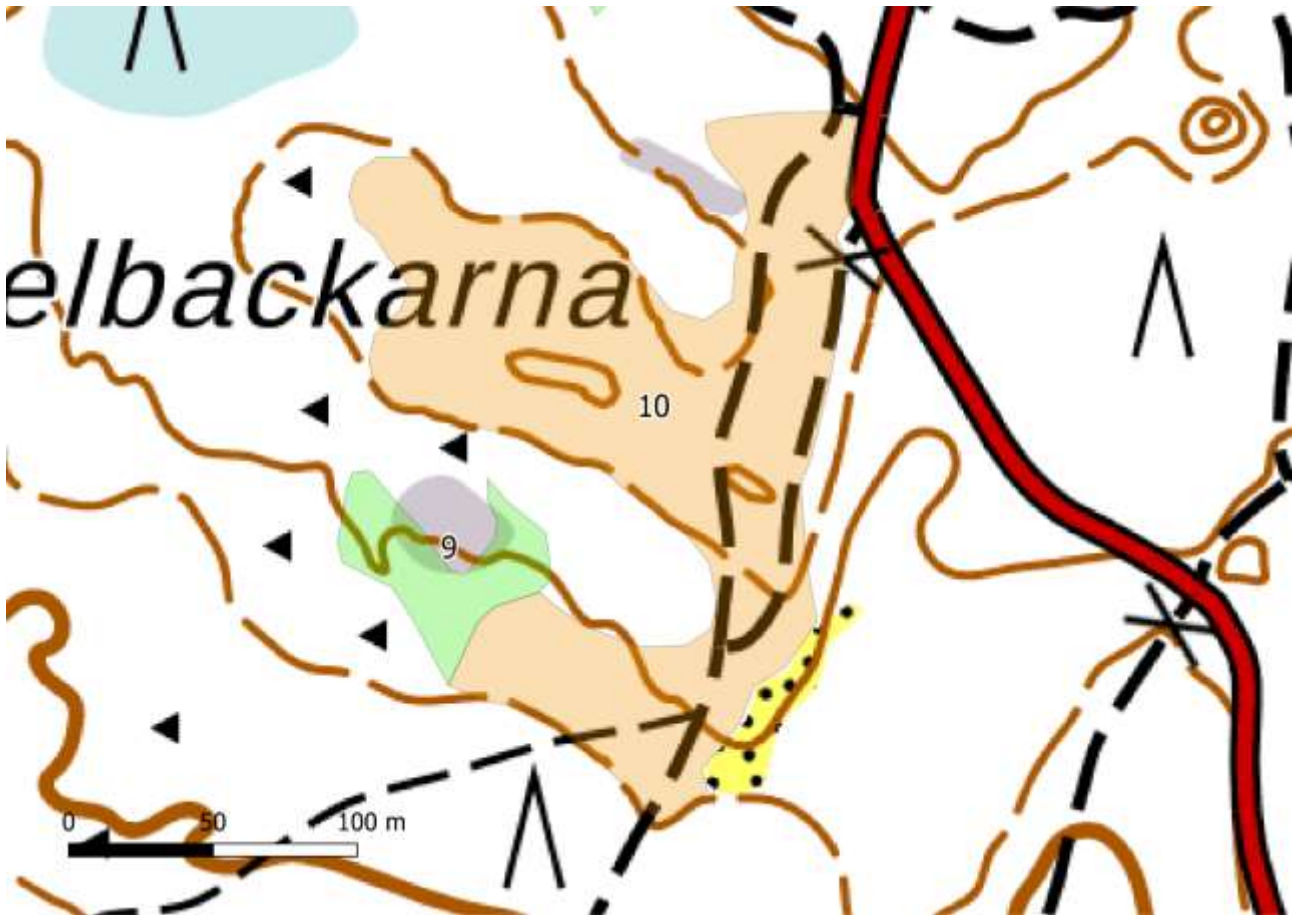

Kohde 9

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Knappelbackarnan dyynialueen yhteydessä sijaitseva luonnontilaisen kaltainen metsäkuvio. Puusto harventamaton ja kerroksellinen. Varttuneen kuusen joukossa kasvaa rauduskoivua ja niitä vanhempia mäntyjä. Hieman lahoppuuta. Metsä paikoin soistunut. Rajautuu pääasiassa yksipuolisempiin metsiin, pohjoispuolella lisäksi pieneen avokallioon ja itäpuolella kohteeseen 10.

Kohde 10

(Kartta kohteen 9 selostuksessa)

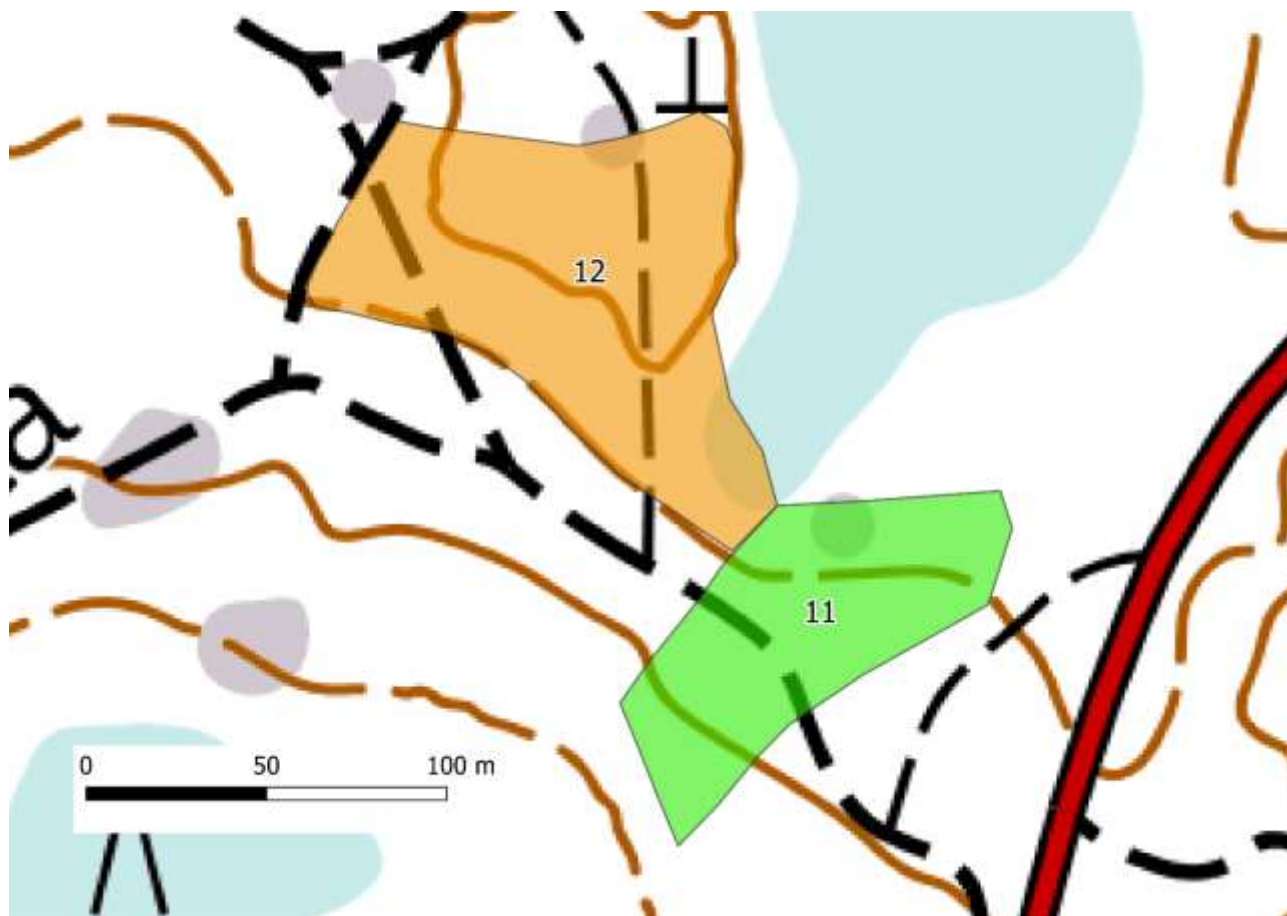
Luontotyyppi: Sisämaan dyynimetsät DD/DD

Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Knappelbackarnan dyynien kuivaa ja kuivahkoa kangasmetsää. Mäntyvaltainen, varttunut puusto on käsitelty tasarakenteiseksi. Dyynit ovat matalia ja erottuvat ympäröivästä maastosta melko heikosti. Kuntorata ja frisbeerata halkovat kohteen itäosaa. Länsiosa säästynyt paremmin kulutukselta. Luonnontilastaan heikentyneenäkin merkittävä kohde, koska on yksi Itä-Uudenmaan ainoan metsäisen dyynialueen maa-aineksen otolta säästyneistä osuuksista. Suuri osa dyyneistä on hävitetty hiekanotolla. Rajautuu pohjoisessa suohon, lännessä ja eteläosassa tavallisiin tasamaan kangasmetsiin, pieneltä osiin kohteeseen 9, idässä vanhoihin hiekkakuoppiin ja taimikkoon.

Kohde 11

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU, (varttuneet kuivahkot kankaat VU/EN)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Valkon harjualueella Hiekkaharjuntien länsipuolella sijaitseva, etupäässä tuoreen kankaan metsikkö. Kuusi-mäntyvaltainen puusto on melko vaihtelevarakenteinen. Havupuiden seassa varttunutta rauduskoivua, alikasvoksena erityisesti kuusta ja melko runsaasti katajaa (*Juniperus communis*). Puuston kerroksellisuus on vajaata ja vanhat ylispuut puuttuvat. Lahopuuta esiintyy melko niukalti. Kuntorata halkoo kohdetta itä-länsisuunnassa. Rajautuu etelässä korpiseen suohon, lännessä kohteeseen 12 ja muualla rakenteeltaan yksipuolisempiin metsiin.

Kohde 12

(Kartta kohteen 11 selostuksessa)

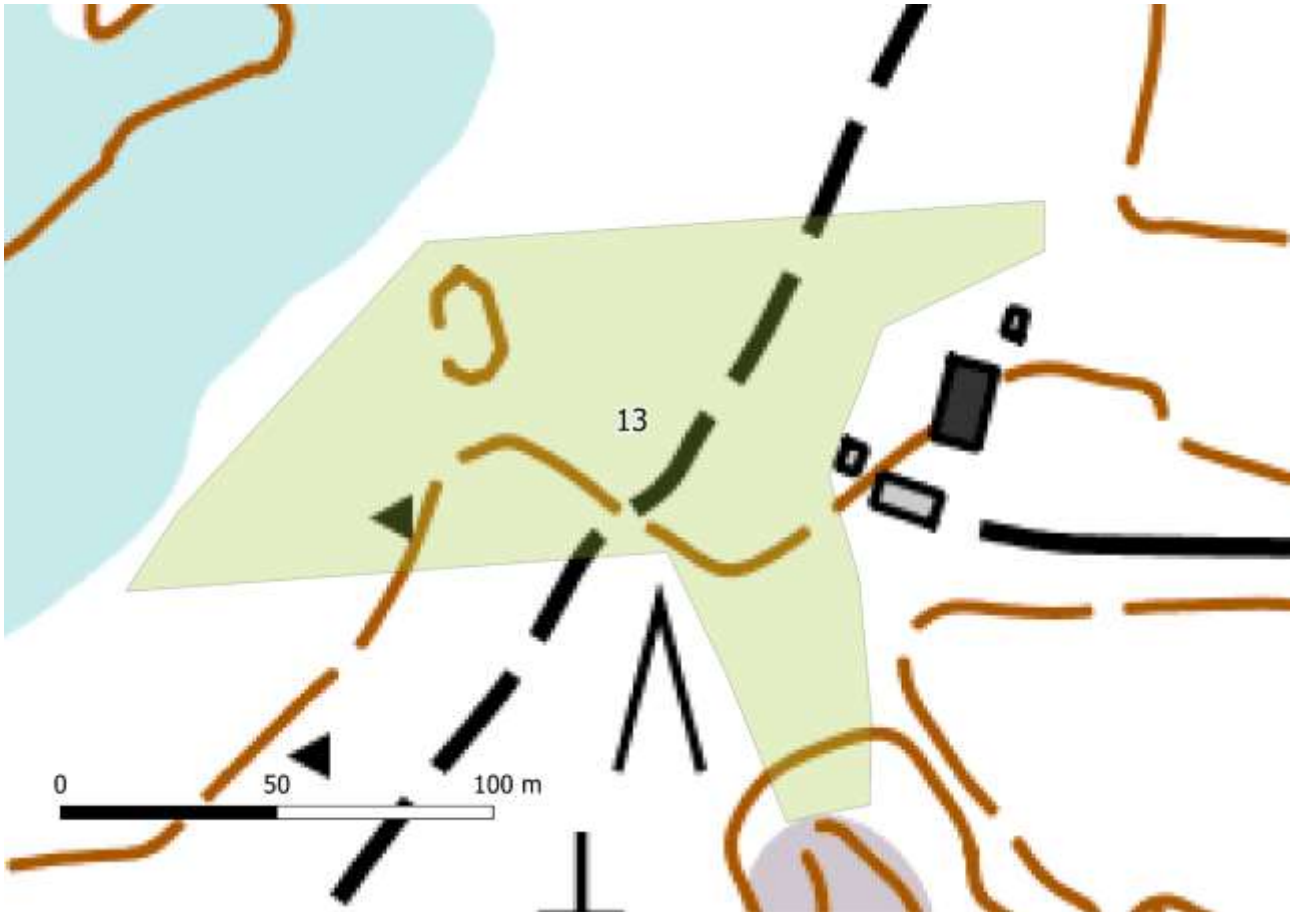
Luontotyyppi: Sisämaan dyynimetsät DD/DD

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Valkon harjualueella kuntoradan vieressä sijaitseva dyynimuodostuma. Puusto on varttunutta, tasaikäistä männikköä, todennäköisesti harvennuksen seurauksena. Länsikulmauksessa on polkujen risteyksessä pieni osuus, jossa kasvaa runsaasti taimikkoa. Lahopuuta esiintyy hyvin niukalti. Kasvupaikka on enimmäkseen kuivahko, osittain kuiva. Dyyni erottuu hyvin ympäröivästä maastosta ja on säästynyt hiekanotolta. Rajoittuu etelässä tasamaan vastaavaan männikköön, idässä rämeeseen ja kohteeseen 11, länsi- ja pohjoispuolella voimakkaasti harvennettuun vanhaan männikköön.

Kohde 13

Luontotyyppi: Varttuneet kuivahkot kankaat VU/EN, (varttuneet kuivat kankaat VU/VU, varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU)

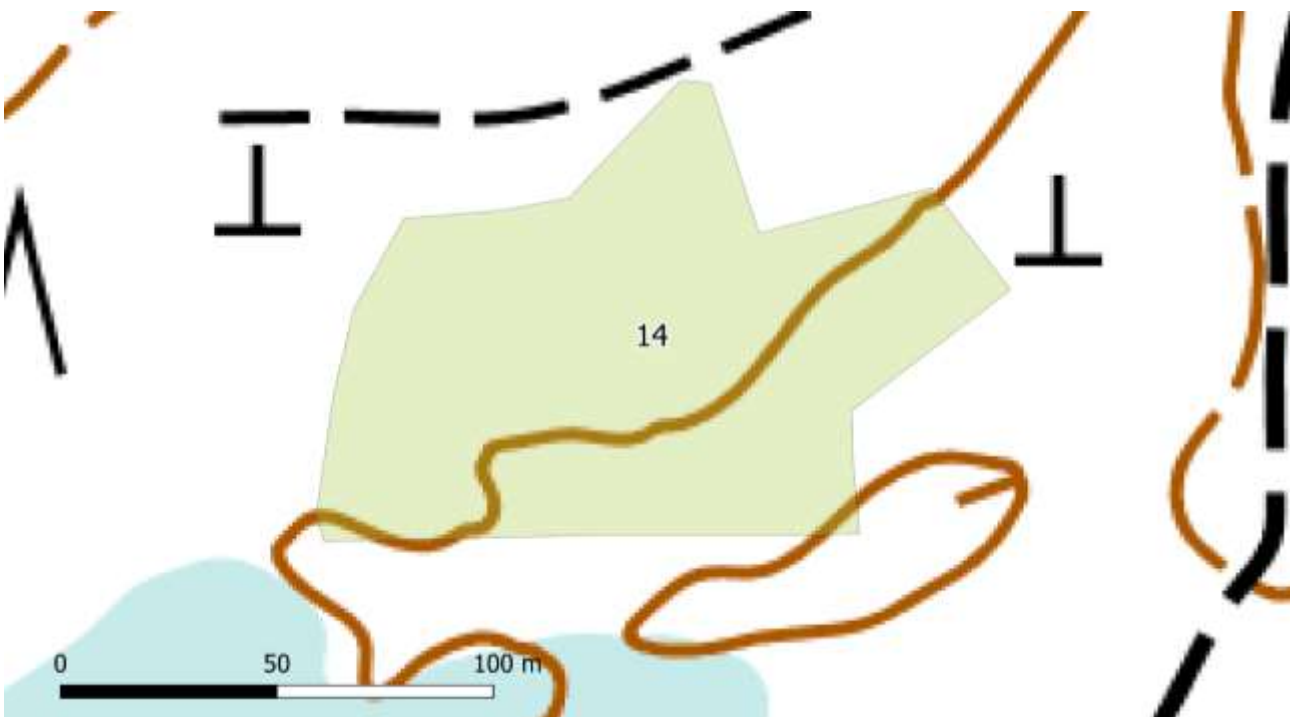
Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Luonnontilaisen kaltainen, vanhapuustoinen havumetsä Valkon harjualueella. Pääasiassa kuivahkoa kangasta, laikuittain kuivaa kangasta, ja länsipäässä pieni osuus tuoretta kangasta. Puusto on erikäsrakenteinen; ylispuina vanhoja mäntyjä, niiden alla mäntyä ja kuusta, nuorimmassa ikäluokassa enimmäkseen kuusta. Järeää lahopuuta, sekä maa- että pystypuina, esiintyy melko runsaasti. Etelä-pohjoissuuntainen polku halkoo kohteen itäosaa. Muuten aluskasvillisuus hyvin säilynyttä. Rajautuu etelässä ja pohjoisessa harvennettuihin metsiin, etelässä lisäksi kalliometsään, lännessä rämeeseen, idässä omakotitalon tonttiin.

Kohde 14

Luontotyyppi: Varttuneet kuivahkot kankaat VU/EN, (varttuneet kuivat kankaat VU/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Mäntyvaltainen kangasmetsä kohteen 13 ja Valkontien välissä. Männyn joukossa kasvaa vähän kuusta. Puusto on melko väljästi ja epätasaisesti jakautunut sekä vajaasti eri-ikäisrakenteinen. Vanhoja puuyksilöitä esiintyy harvakseltaan. Järeää lahoppuuta tavataan kohtalaisesti. Rajautuu nuorempiin ja rakenteeltaan yksipuolisempiin metsiin.

Kohde 15

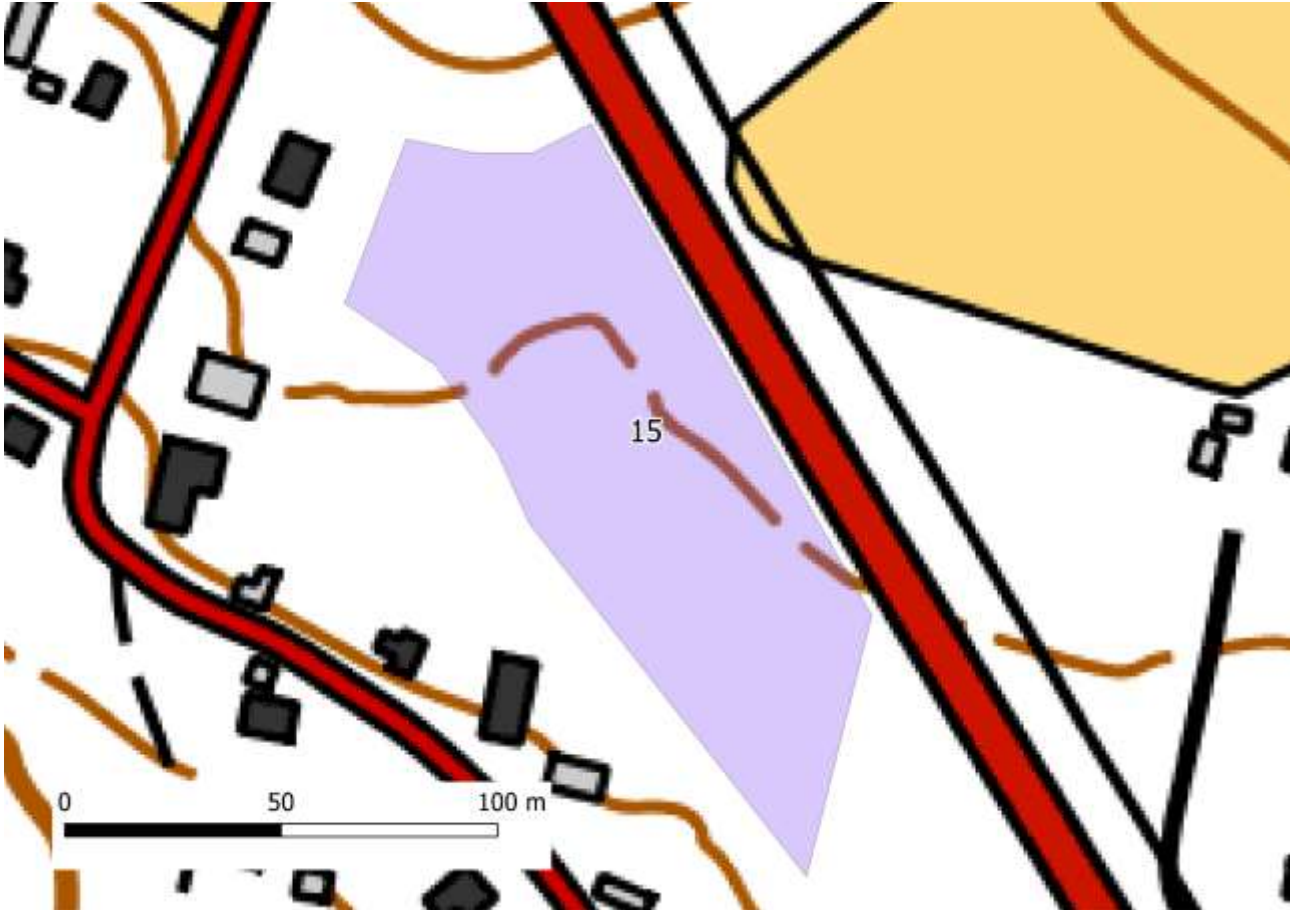
Luontotyyppi: Kosteat runsaravinteiset lehdot VU/VU, (kosteat keskiravinteiset lehdot NT/NT, tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Lehtoa Valkontien ja Rumpaalan tien välissä. Lehto on muuten lehtipuuvaltainen, mutta paikalle on istutettu kuusentaimia. Lehtipuusto on pääasiassa varttunutta, paikoin tiheikköistä. Puulajeista haapa, pajut (*Salix* spp.), tuomi ja koivu ovat runsaita, lisäksi tavataan tervaleppää, pihlajaa ja vaahteraa (*Acer platanoides*). Lahoppuuta esiintyy kohtalaisia määriä. Pensaskerroksessa runsaasti vadelmaa, lisäksi

punaherukkaa. Kenttäkerroksessa vallitsevat laajalti suurruohot, kuten mesiangervo, nokkonen, kyläkellukka (*Geum urbanum*) ja ranta-alpi. Myös saniaiset, metsäalvejuuri, sananjalka ja soreahiirenporras ovat runsaita. Nurmilauha muodostaa paikoin tiheästi mättäitä. Matalista ruohoista kohteella kasvavat runsaina rönsyleinikki ja käenkaali. Vanhat ojat halkovat lehtoa. Erityisesti omakotitalojen lähellä on runsaasti roskia. Länsiosassa esiintyy hieman tuoretta lehtoa. Rajautuu etelässä tiheään kuusi-istutukseen, idässä Valkontiehen, pohjoisessa pajukkoiseen luhtaan ja omakotitalon tonttiin, lännessä omakotitalojen tontteihin ja kuusivaltaiseen lehtomaiseen kankaaseen.

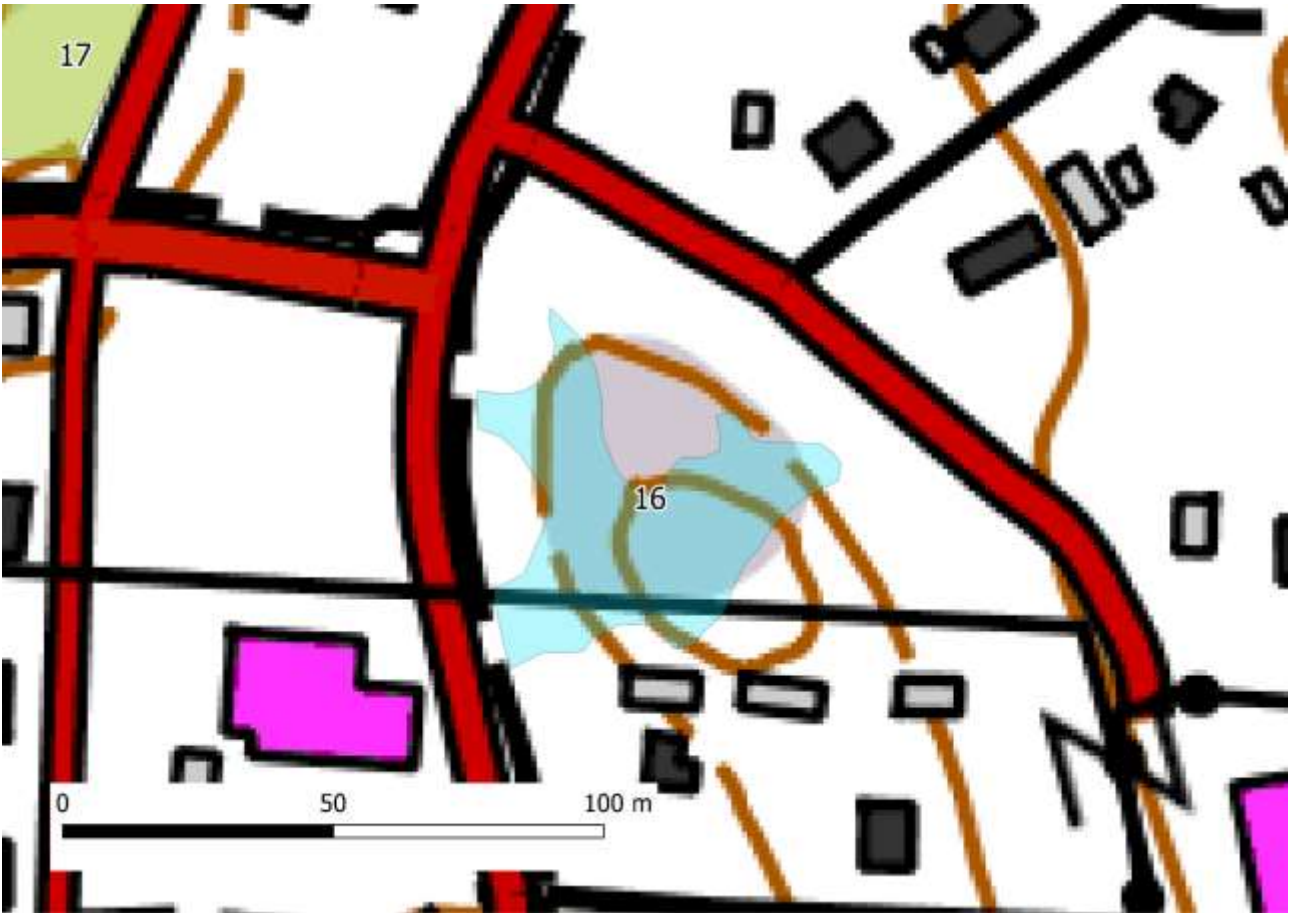
Kohde 16

Luontotyyppi: Karut poronjäkälä-sammalkalliot LC/NT

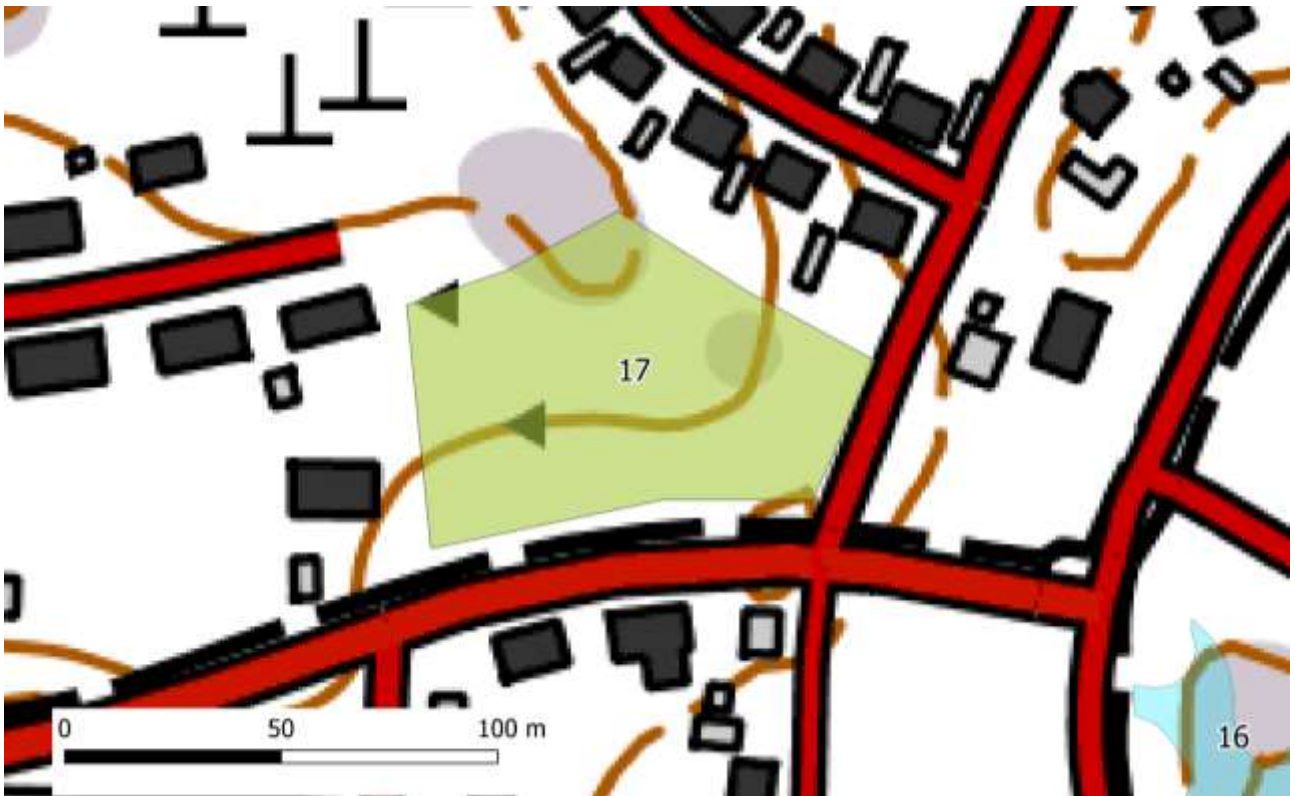
Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Valkossa Valkolammentien ja Suosilmäntien risteyksessä sijaitseva laakea kallioalue. Kasvipeite on laajalti talloutunut ja kulunut kokonaan pois. Kallion reunamille on myös istutettu puutarhakasveja, kuten maksaruohoa (*Crassulaceae* sp.) ja vuorenkilpeä (*Bergenia* sp.). Rajautuu lännessä Valkolammentiehen, pohjoisessa ja idässä avokalliota ympäröiviin metsiin, etelässä asuinalueeseen.

Kohde 17

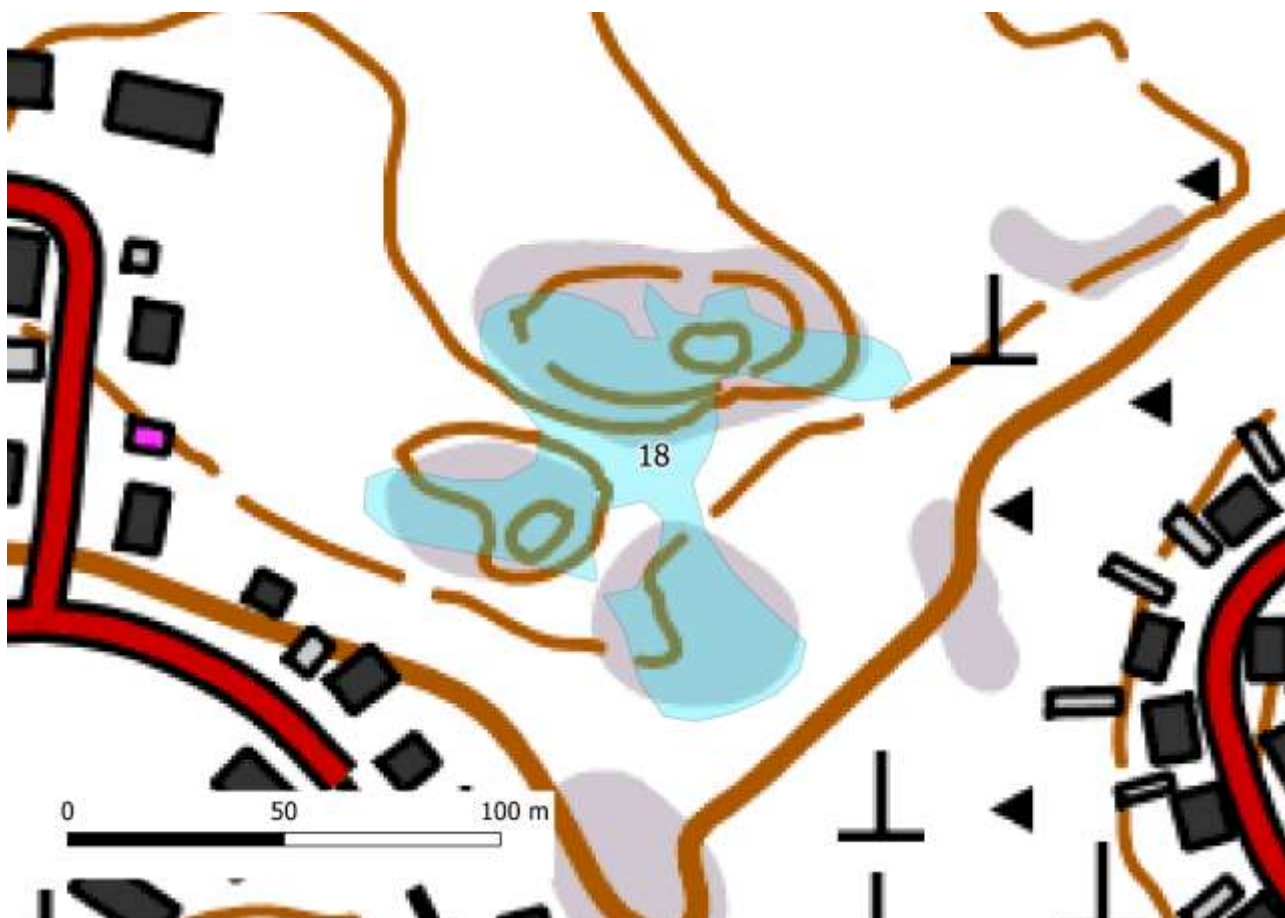
Luontotyyppi: Varttuneet kuivahkot kankaat VU/EN

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Pieni kappale luonnontilaisen kaltaista mäntykangasta Fantsnäsintien ja Käärmekalliontien välissä. Männikkö on iäkästä, lähellä uhanalaisuusarvioinnissa määritellyn vanhan rajaa (140 vuotta). Männyn ohella tavataan hieman rauduskoivua. Metsässä on jälkiä harvennuksista, mutta puusto on säilynyt vaihtelevan ikäisenä ja kokoisena. Saman ikäinen metsä Fantsnäsintien eteläpuolella on rakenteeltaan yksipuolisempi. Rajautuu itä- ja länsipuolella pientalo- ja rivitaloalueeseen. Pohjoisessa yhdistyy Fantsnäsmalmenin metsäalueeseen.

Kohde 18

Luontotyyppi: Karut poronjäkälä-sammalkalliot LC/NT

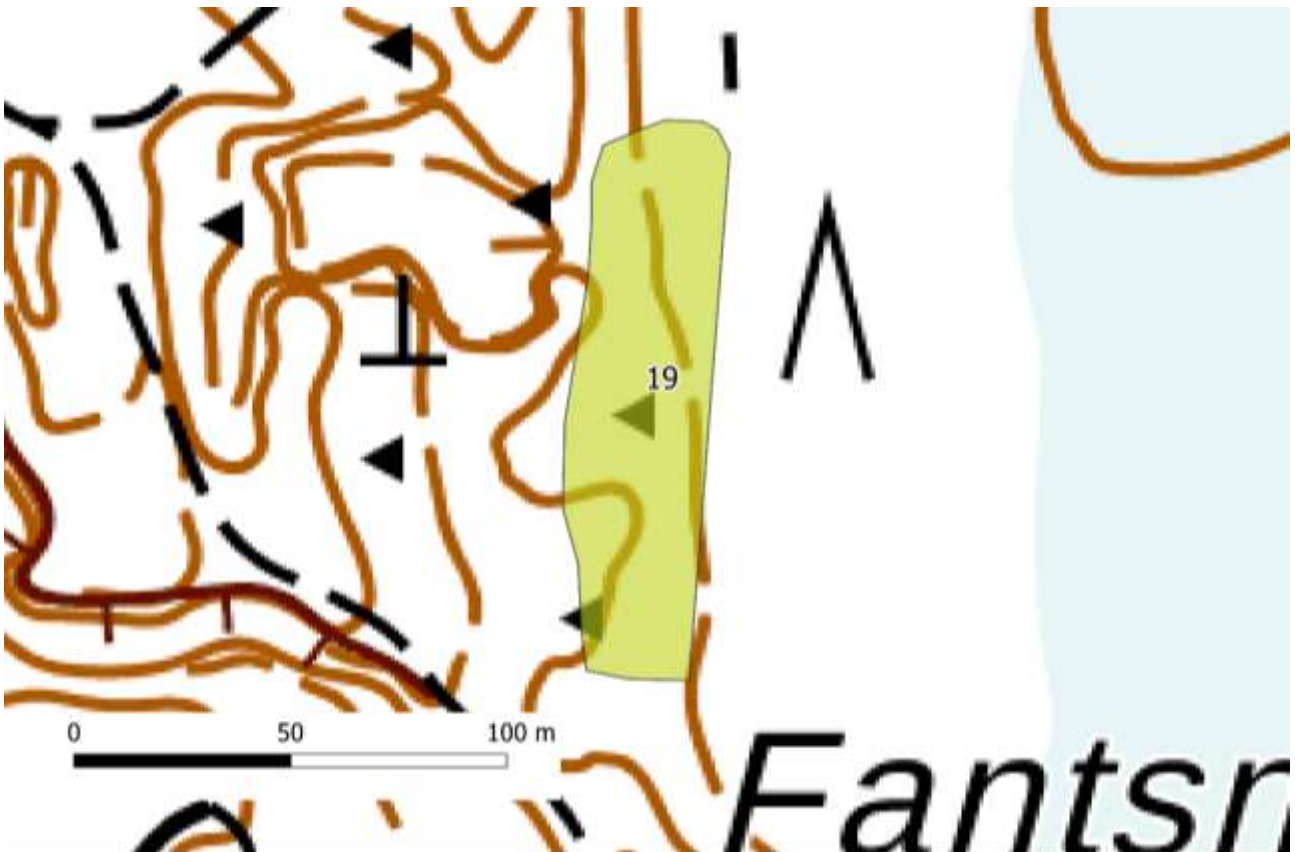
Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Ryhmä avokallioita Fantsnäsmalmenin metsäalueen eteläosassa. Kalliot ovat pinnanmuodoiltaan vaihtelevampia kuin pohjoisempana samalla metsäalueella sijaitsevat. Ei merkittäviä erityispiirteitä. Kuluminen on monessa kohtaa voimakasta ja leveitä kasvillisuudeltaan kuluneita polkuja esiintyy, mutta reunoilla myös hyvin säilynyttä jäkälä- ja sammalpeitettä. Rajautuu varttuneisiin kallio- ja kangasmetsiin.

Kohde 19

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Fantsnäsmalmenin metsäalueen länsiosassa sijaitseva, luontaisesti kehittynyt nuoren metsän kuvio. Mänty-rauduskoivu-kuusisekapuusto on harventamatonta, tiheää. Kuusi muodostaa pääosan taimikosta. Puusto on epätasaisesti jakautunutta toisin kuin tämän ikäisissä metsissä yleensä. Aiempien puusukupolvien puita ei ole jäljellä, joten metsään ei ole ehtinyt kehittyä kunnollista kerroksellisuutta. Metsän pohja on kivikkoinen. Rajautuu lännessä nuoreen, karumman pohjan mäntyvaltaiseen kangasmetsään, muualla varttuneeseen mäntyvaltaiseen tuoreeseen kangasmetsään.

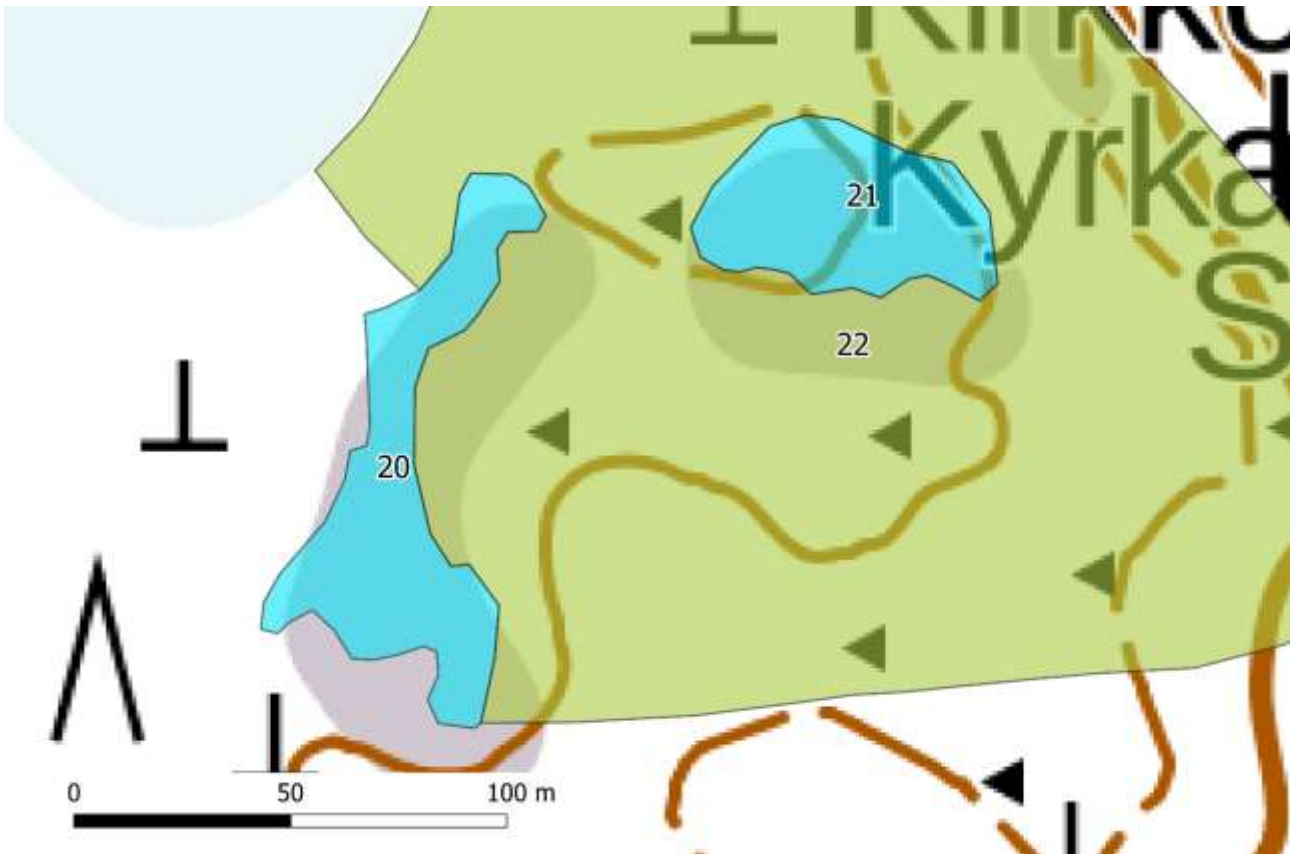
Kohde 20

Luontotyyppi: Karut poronjäkälä-sammalkalliot LC/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Laakea avokallio Fantsnäsmalmenin metsäalueella Stormossenin eteläpuolella. Poronjäkäläpeitteet ovat laajalti talloutuneet ja kohdetta halkoo leveä, paljaaksi kulunut polku. Rajautuu varttuneisiin kallio- ja kangasmetsiin, itä- ja pohjoispuolella kohteeseen 22.

Kohde 21

(Kartta kohteen 20 selostuksessa)

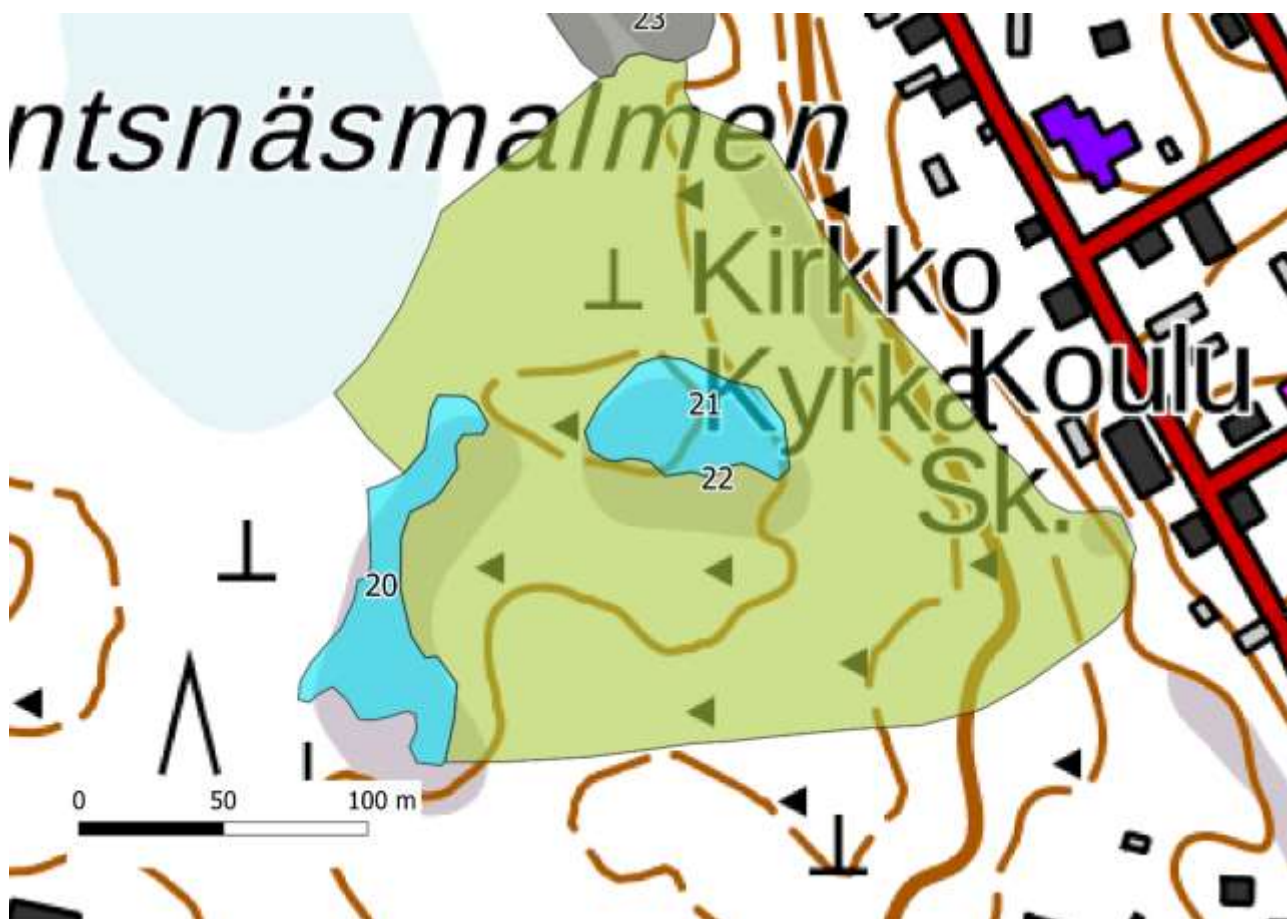
Luontotyyppi: Karut poronjäkälä-sammalkalliot LC/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Samankaltainen laakea kallio kuin kohde 20. Myös kasvillisuuden kuluminen on samaa tasoa kuin kohteella 19. Rajautuu kohteeseen 22.

Kohde 22

Luontotyyppi: Varttuneet kuivahkot kankaat VU/EN, (vanhat kuivahkot kankaat EN/CR, varttuneet havupuuvaltaiset tuoret kankaat NT/VU)

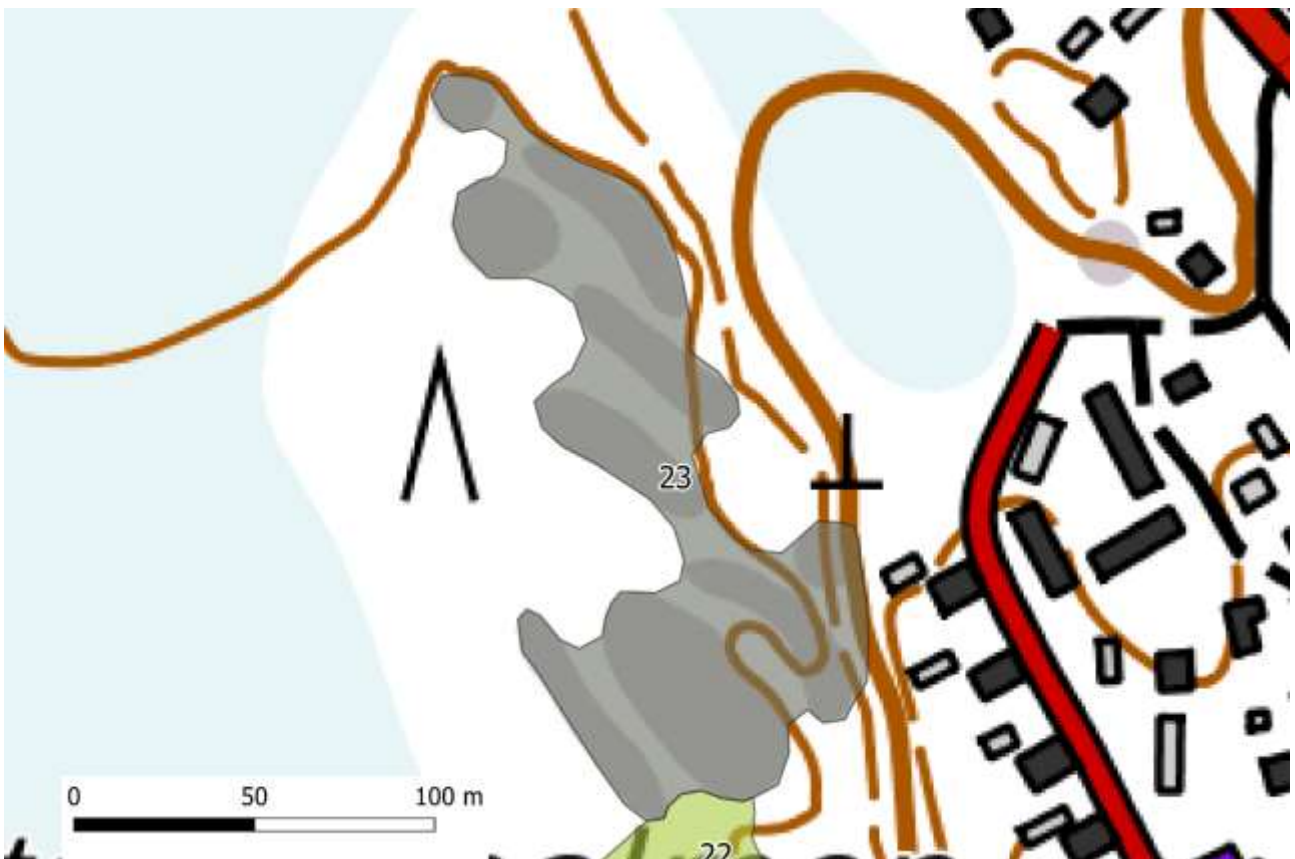
Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Vanhapuustoista, kivikkoista kangasmetsää Fantsnäsmalmenin metsäalueella Stormossenin etelä- ja itäpuolella. Kasvupaikka on enimmäkseen kuivahko, mutta tuoreempaa pohjaa esiintyy mosaiikkimaisesti kuivahkon seassa. Mänty on selvä valtapuu, sen ohella kohteella kasvaa kuusta, rauduskoivua ja haapaa. Eteläisin osa on hyvin mäntyvaltainen. Pohjoisempana seassa tavataan melko paljon nuorta koivua ja haapaa. Männyt ovat paikoin kilpikaarnaisia, joten niiltä osin metsä on luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin mukaisesti vanhaa. Metsä on osittain hyvin luonnontilainen, mutta suurella osalla kohdetta on havaittavissa vanhoja kantoja harvennusten jäljiltä. Puusto on epätasaisesti jakautunutta ja pääasiassa kerroksellista. Järeää lahoppuuta on erityisesti keskiosissa runsaasti. Kohde rajautuu lännessä, pohjoisessa ja idässä suohon, idässä myös asuinalueeseen, etelässä rakenteeltaan yksipuolisempiin, vähemmän kivikkoisiin metsiin.

Kohde 23

Luontotyyppi: Kalliometsät NT/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Kalliometsää Fantsnäsmalmenin metsäalueen itäosassa. Mäntyvaltainen puusto on luonnontilainen, mutta järeät puuyksilöt puuttuvat ja lahoppua tavataan niukasti. Jyrkästi itään laskevassa rinteessä puusto on hieman vaihtelevampaa. Avokalliopintojen kasvillisuus on säästynyt voimakkaalta kulumiselta. Rajautuu etelässä, idässä ja pohjoisessa harvennettuihin varttuneisiin metsiin, etelässä myös kohteeseen 22, idässä lisäksi asuinalueeseen, lännessä rämeeseen.

Kohde 24

Luontotyyppi: Keskiravinteiset avoimet laakeat kalliot NT/NT

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Kaava-alueen ainoa keskiravinteiseksi luonnehdittava kallioalue Valkon kolmion eteläpäässä, aivan satama-alueen tuntumassa. Tavanomaista korkeampi ravinteisuus ilmenee ruohovartisen kasviston monilajisuutena. Lajistoon kuuluvat muun muassa kivikkoalvejuuri (*Dryopteris filix-mas*), kultapiisku (*Solidago virgaurea*), jaakonvillakko (*Jacobaea vulgaris*), ukonkeltano (*Hieracium* sp.), isomaksaruoho

(*Hylotelephium telephium*) ja keltamaksaruoho (*Sedum acre*). Itärinteessä kalliopinnat ovat tasaisia, muualla pinnat ovat rikkonaisempia ja kallion yhteydessä esiintyy irtainta maa-ainesta. Rajautuu lännessä ja etelässä asuinalueeseen, itä- ja pohjoispuolella kohteeseen 25.

Kohde 25

(Kartta kohteen 24 selostuksessa)

Luontotyyppi: Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Kaistale lehtoa Valkon kolmion eteläpäässä, Svenäsintien ja kohteen 24 välissä. Kohteella kasvaa hyvin kookkaita kuusia ja vaihtelevan ikäistä lehtipuustoa, kuten rauduskoivua, tuomea ja vaahteraa. Iso haarautunut kuusi on maisemallisesti huomionarvoinen. Kasvillisuus ei edustavaa.

Kohde 26

Luontotyyppi: Kosteat keskiravinteiset lehdot NT/NT, kosteat keskiravinteiset lehdot (VU/VU)

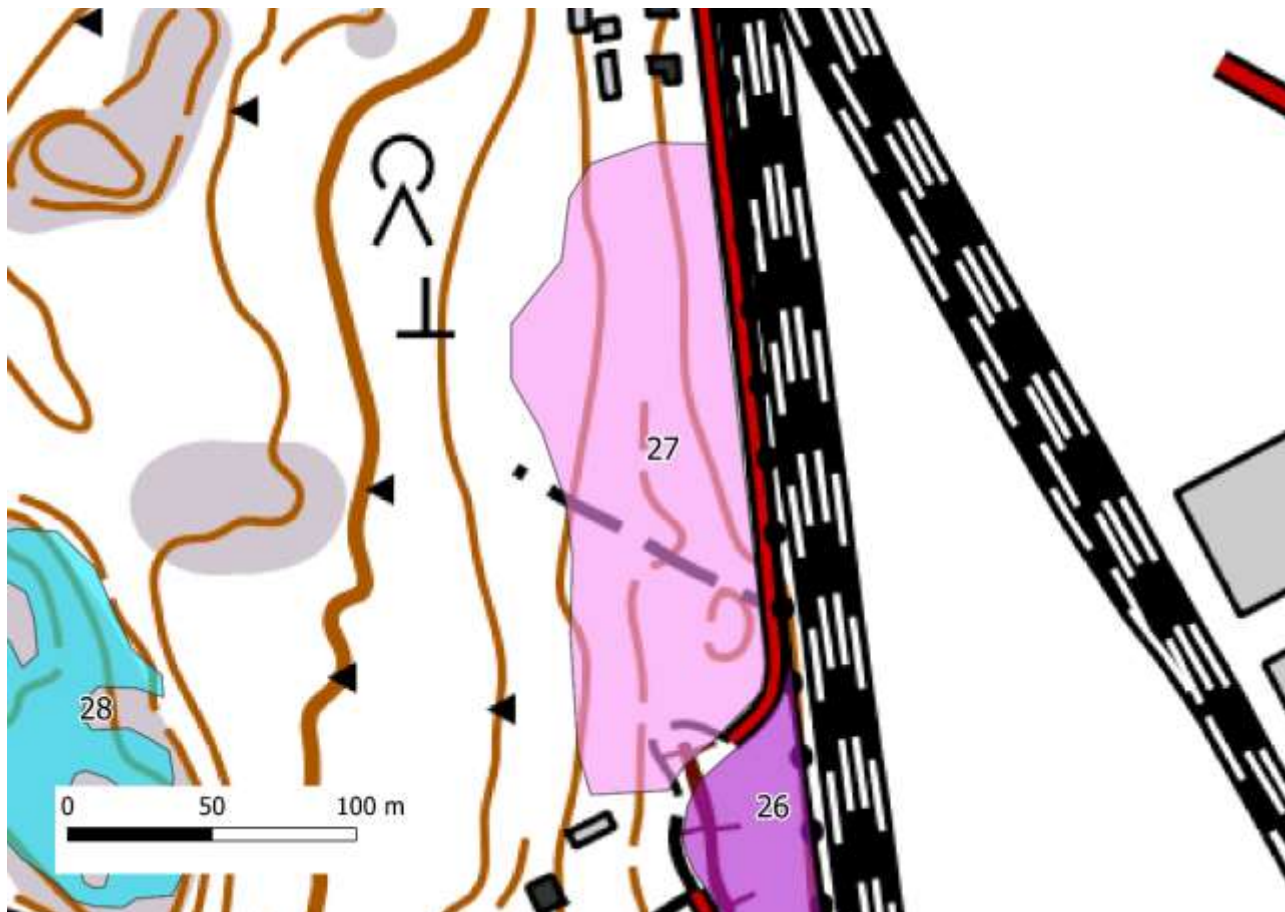
Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Svenäsintien ja Valkon satama-alueen välinen kaistale lehtoa. Kohteella kasvaa monilajinen, varttunut lehtipuusto, lisäksi tavataan kookkaita kuusia. Paikoin tervalepikkoa. Metsän rakenne melko vaihteleva, mutta ei luonnontilainen. Vadelma vallitseva pensaskerroksessa. Kasvillisuudessa saniaiset, kuten metsäkorte (*Equisetum sylvaticum*), metsäalvejuuri, kivikkoalvejuuri, soreahiirenporras, metsäimarre

(*Gymnocarpium dryopteris*) ja sananjalka ovat runsaita. Noin aarin alalla esiintyy myös kotkansiipeä (*Matteucia struthiopteris*), mahdollisesti viljelyjäänteinä. Myös haitallisia vieraslajeja, erityisesti valkokarhunköynnöstä (*Convolvulus sepium*) tavataan.

Kohde 27

Luontotyyppi: Tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU

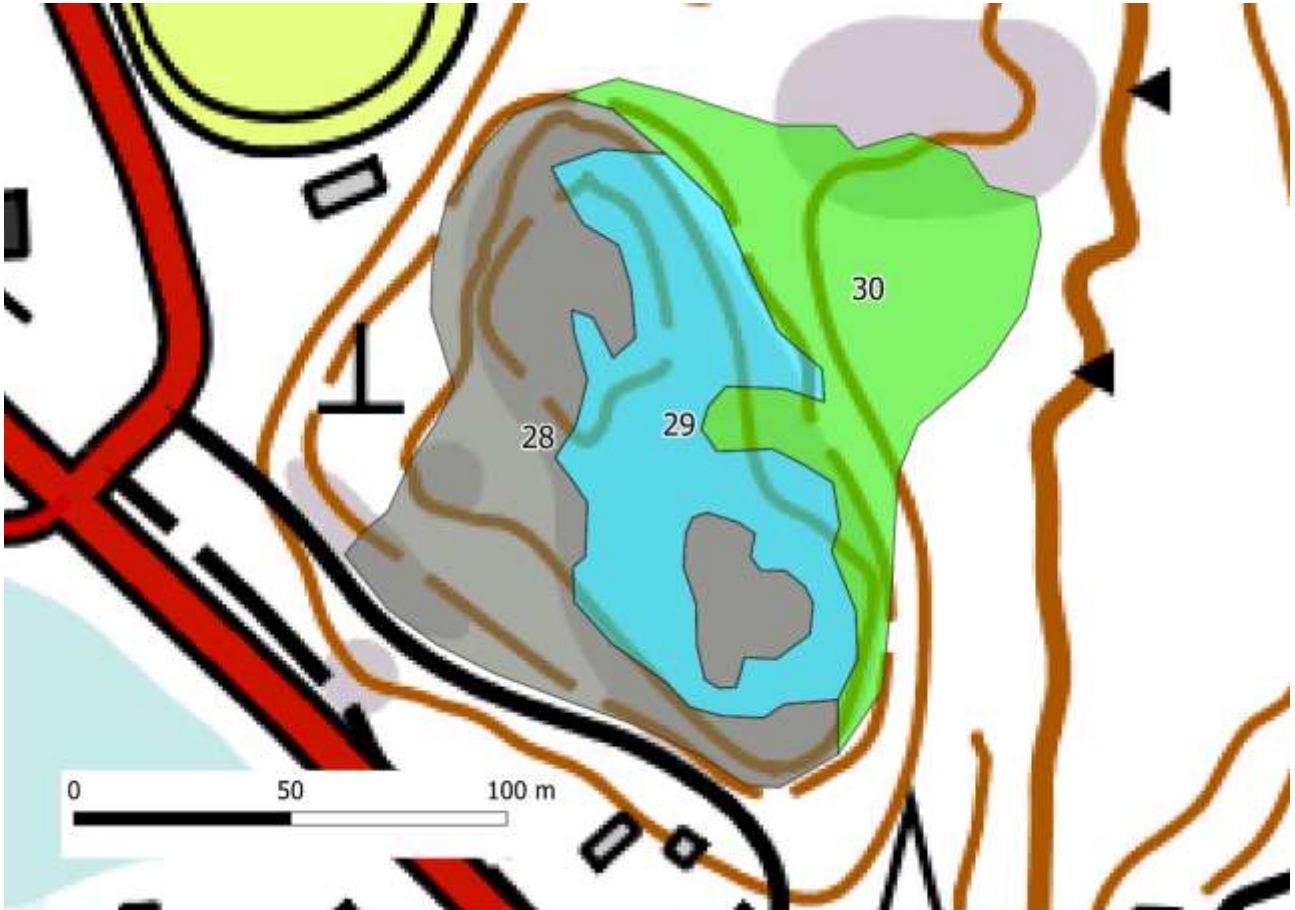
Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Lehtoa Valkon kolmion alueella, Svenäsintien länsipuolella. Lehto on suurimmaksi osaksi lehtipuuvaltainen. Pääpuulajeja ovat rauduskoivu, tuomi, pihlaja ja vaahtera. Myös haapaa kasvaa paikka paikoin runsaasti. Vanhat männyt muodostavat paikoin ylispuukerroksen ja kohteelta löytyy myös kuusikkoinen osuus. Puusto on vaihtelevarakenteinen, mutta ei luontaisella tavalla. Kohteella on runsaasti entisiä talonpaikkoja, joten erilaisia viljelykarkulaisia ja -jäänteitä tavataan runsaasti. Istutuksista jäänteinä tavataan kirsikka- ja omenapuita. Lehto on paikoin melko runsaslahopuustoinen. Pensastossa vadelma on yleisin laji, istutetuista pensaista tavataan angervoja (*Spiraea*), syreenejä (*Syringa*) ja ruusuja (*Rosa*). Myös haitalliset terttuselja (*Sambucus racemosa*) ja isotuomipihlaja (*Amelanchier spicata*) ovat levinneet kohteelle. Kenttäkerroksen kasvillisuus on sekoitus tuoreiden ja kuivien lehtojen yleisiä lajeja, rikkakasveja ja erilaisia viljelyjäänteitä tai -karkulaisia. Kotimaisista lehtokasveista tavataan yleisimpien lajien ohella koiranvehnää (*Elymus caninus*) ja sinivuokkoa (*Hepatica nobilis*). Vieraskasvilajeja esiintyy monta lajia, kuten ukkomansikka

(*Fragaria moschata*) ja suikeroalpi (*Lysimachia nummularia*), haitallisiin kuuluvia ovat puistolemmikki (*Myosotis sylvatica*), komealupiini (*Lupinus polyphyllus*) ja kanadanpiisku (*Solidago canadensis*).

Kohde 28

Luontotyyppi: Kalliometsät NT/NT

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Valkon urheilukentän kaakkoispuolella sijaitsevan kallioalueen puustoiset osa-alueet. Puusto on käsittelemätöntä, eri-ikäistä, ja vanhoja puuyksilöitä tavataan. Kohteen 29 sisällä oleva hyvin luonnontilainen, puustoinen saareke kuuluu myös kohteeseen. Kasvillisuus on kohteella melko hyvin säilynyttä. Rajautuu idässä kohteeseen 29, pieneltä osin myös kohteeseen 30, idässä käsiteltyihin varttuneisiin kangasmetsiin, etelässä Valkontietä seuraavaan pikkutiehen.

Kohde 29

(Kartta kohteen 28 selostuksessa)

Luontotyyppi: Karut poronjäkäle-sammalkalliot LC/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Valkon urheilukentän kaakkoispuolella sijaitsevan kallioalueen avoin lakiosa. Kallioalueella esiintyy laajahkoja tasaisia pintoja, mutta reunoilla on myös jyrkkiä, muutaman metrin pudotuksia. Ulkoilijat ovat talloneet laajalti jäkälä- ja sammalpintoja ja kuluttaneet kalliolle kasvittomia polkuja, mutta myös paremmin säilyneitä osuuksia löytyy. Kohde rajautuu ympäröiviin kohteisiin 28 ja 30.

Kohde 30

(Kartta kohteen 28 selostuksessa)

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Valkon urheilukentän kakkoispuoliseen kallioon itäpuolella rajautuvaa luonnontilaisen kaltaista kangasmetsää ja hieman sitä reunustavaa kalliometsää. Kangasmetsäosuudella puusto on nuorehkoa ja tiheäkasvuista. Metsää ei ole harvennettu. Pääpuulajit ovat kuusi, rauduskoivu ja mänty. Myös hieman haapaa kasvaa niiden seassa. Osa männyistä on muita puita vanhempia, joten puusto on kehittynyt osittain kerrokselliseksi. Kallion reunoilla iäkäs puusto on yleisempää. Lahopuuta ei ole ehtinyt muodostua mainittavia määriä. Rajautuu länsipuolella kohteeseen 29, pieneltä osin myös kohteeseen 28, itäpuolella harvennettuihin varttuneisiin kangasmetsiin ja pieneen avokallioon.

Kohde 31

Luontotyyppi: Karut poronjäkälä-sammalkalliot LC/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Köpbackan Blåmossabergetin kallioalue. Ominaispiirteet samankaltaisia kuin kohteella 29. Kalliolla esiintyy pienialaisesti kalliokettoa. Kasvillisuus on laajalti talloutunut ja pois kulunut. Kohde rajautuu ympäröiviin louhikkosiin kangasmetsiin.

Kohde 32

Luontotyyppi: Kosteat keskiravinteiset lehdot NT/NT, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Köpbackan mäen itäpuolella, Svenäsintien ja junaradan välissä sijaitseva lehto. Alin osa kosteaa, ylempänä vähän myös tuoretta lehtoa. Metsä on pääasiassa lehtipuuvaltaista, nuorta ja melko tiheäkasvuista. Lähellä rataa kasvaa varttuneita tervaleppiä ja joitakin vanhoja kuusia. Kenttäkerroksen kasvillisuus ei erityinen, mörkimällä osuudella tavataan soreahiirenporrasta. Etelärajalla kulkevan pikkutien läheltä on otettu maa-ainesta. Rajautuu lännessä kallioon ja kangasmetsään, pohjoisessa omakotitalon tonttiin ja idässä junaradan varteen.

Kohde 33

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU, (varttuneet kuivahkot kankaat EN/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

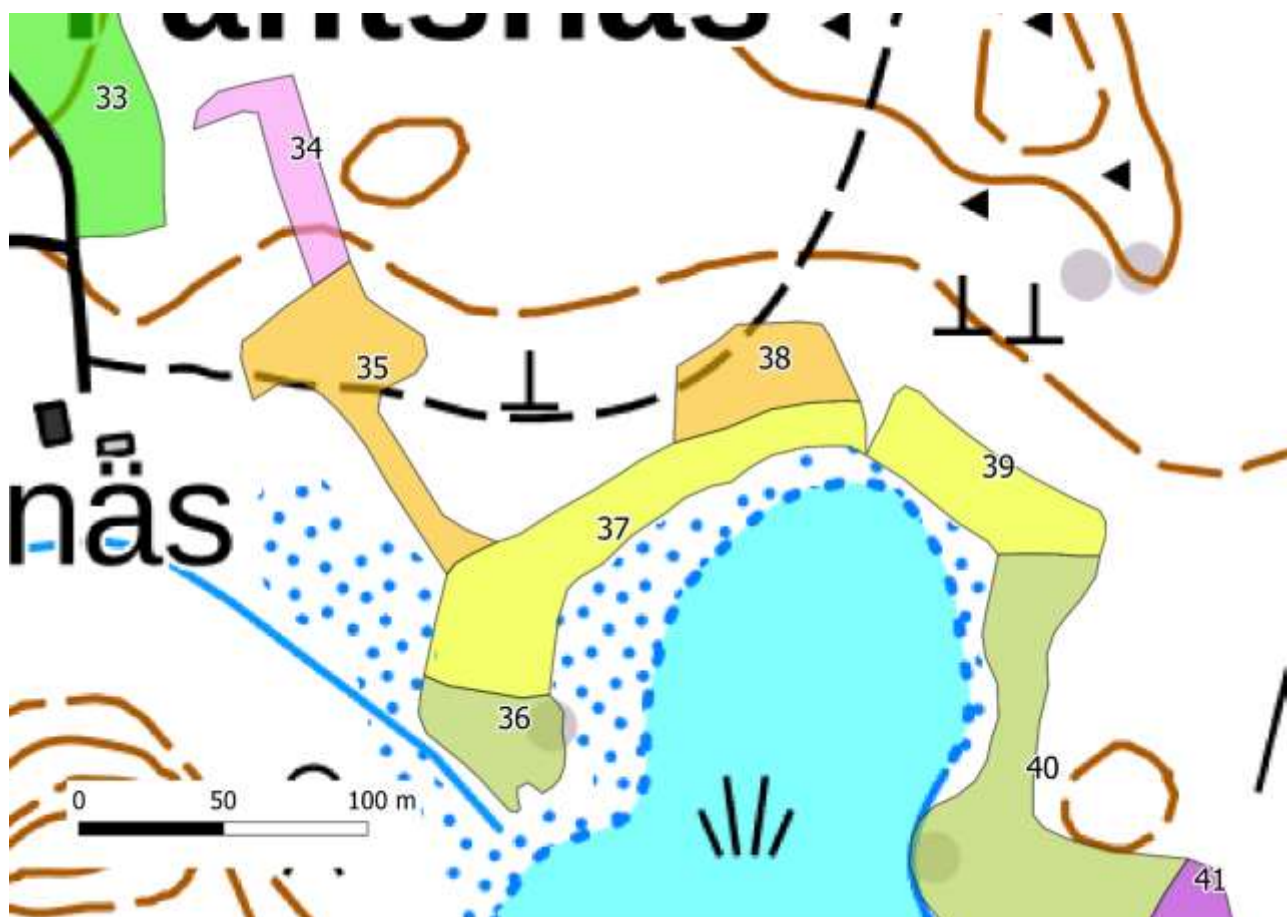
Kuvaus: Fantsnäsintien ja Korsnäsintien varressa kasvavaa tuoretta kangasmetsää. Pääpuulajit kuusi, mänty ja rauduskoivu. Länsireunalla laitumen rajalla myös haapaa ja raitaa (*Salix caprea*). Metsää ei ole käsitelty pitkään aikaan. Puusto epätasaisesti jakautunutta ja paljolti tiheää. Vanhoja kantoja kuitenkin monin paikoin näkyvissä. Metsä on varttunutta, vanhoja ylispuita tavataan vain vähän. Ohutta lahoppuuta esiintyy paikoin runsaasti. Kenttäkerros on aukkoinen. Länsiosassa osa kohteesta on kuivahkoa kangasta. Rajautuu länsipuolella laidunalueeseen, muualla käsiteltyihin metsiin ja tiehen.

Kohde 34

Luontotyyppi: Tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU

Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Entiselle niitylle tai viljelykselle kehittynyt lehto Hemvikenin luoteispuolella. Varttunut puusto on koivuvaltainen. Metsän rakenne ei ole ehtinyt muuttua paljoa luonnontilaisen kaltaiseksi. Puusto on ikäjakaumaltaan yksipuolista, melko harvaa ja lahoppuuta esiintyy vähän. Ojat reunustavat kohdetta. Kenttäkerroksessa heinät ovat hyvin runsaita. Rajautuu etelässä kohteeseen 35, muualla talouskäytössä oleviin kangasmetsiin, länsipuolella tiheä mäntyistutus.

Kohde 35

(Kartta kohteen 34 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon tuoreet lehtipuuvallaiset lehdot VU/VU, (rannikon kosteat leppälehdot NT/NT)

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Lehtoa Hemvikenin luoteispuolella. Puulajisto on monipuolinen; tervaleppä, vaahtera, tuomi, koivu, myös vähän kuusta ja vanhoja mäntyjä. Puusto on kerroksellinen ja melko runsalahoppuustoinen. Vanha oja halkoo kohdetta. Pensastossa vadelmaa ja taikinamarjaa (*Ribes alpinum*). Kenttäkerros on tyyppillinen. Rajautuu lännessä laidunnettuun rantametsään, pohjoisessa mökin pihaan ja kohteeseen 34, idässä vanhaan kuusivaltaiseen kangasmetsään ja etelässä kohteeseen 36.

Kohde 36

(Kartta kohteen 34 selostuksessa)

Luontotyyppi: Varttuneet kuivahkot kankaat VU/EN

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Pieni kuvio entistä metsälaidunta Hemvikenin länsirannalla. Kohteella vallitsee melko vanha männikkö. Alla kasvaa runsaasti katajaa. Rakenteeltaan luontaisen suuntaan kehittynyt. Kenttäkerros on heinävaltainen. Rajautuu Hemvikenin rantakosteikkoon ja kohteeseen 35.

Kohde 37

(Kartta kohteen 34 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Kosteaa lehtoa Hemvikenin perukassa. Puusto on epätyypillinen, sillä tervalepikon joukossa kasvaa runsaasti varttuneita mäntyjä, todennäköisesti istutettuina. Paikoin vadelmaa runsaasti. Kenttäkerroksessa vallitsevat kohteen itäosassa korkeat ruohot, kuten mesiangervo ja ranta-alpi ja karhunputki, lännessä nurmilauha on hyvin runsas. Rajautuu etelässä ja lännessä Hemvikenin rantakosteikkoon, etelässä myös kohteeseen 36, pohjoisessa kohteeseen 35, vanhaan kuusivaltaiseen kangasmetsään ja kohteeseen 38, idässä hakkuuaukkoon ja kohteeseen 39.

Kohde 38

(Kartta kohteen 34 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon tuoreet lehtipuuvaltaiset lehdot VU/VU, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Kohdetta 37 reunustava lehtokaistale Hemvikenin pohjoispuolella. Varttuneessa puustossa vallitsevia ovat koivu ja vaahtera, mutta joukossa on myös mäntyä, mahdollisesti istutettuna, pohjoisreunalla lisäksi vähän kuusia. Lahopuustoa esiintyy melko runsaasti. Pensaskerroksessa tavataan vadelmaa ja taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa ovat runsaita käenkaali, ahomansikka (*Fragaria vesca*) ja metsäalvejuuri. Rajautuu lännessä ja pieneltä osin myös idässä vanhaan kuusikkoon, pohjoisessa pääasiassa mäntyvaltaiseen kangasmetsään.

Kohde 39

(Kartta kohteen 34 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Tyypillinen tervalepikkoinen rantametsä Hemvikenin itärannalla. Kohteella kasvaa hieman nuorta, todennäköisesti istutettua mäntyä, muuten hyvin luonnontilainen. Vadelma ja korkeat ruohot, kuten kohteella 37, ovat runsaita. Rajautuu pohjois- ja itäpuolella hakkuualueetta reunustaviin havupuihin, etelässä kohteeseen 40.

Kohde 40

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR, (varttuneet havupuuvaltaiset tuoret kankaat NT/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Kaistale kangasmetsää Hemvikenin itärannalla. Pääosa kasvupaikasta on kuivahkoa, mutta tuoretta pohjaa esiintyy mosaikkimaisesti joukossa ja erityisesti itäreunalla. Suurella osalla kohdetta kasvaa vanhoja mänty-ylispuita, itäosassa kookkaita kuusia esiintyy yleisesti. Lehtipuusto, erityisesti koivu, reunoilla myös

tervaleppä ovat runsaita. Alikasvoksessa kuusi ja pihlaja ovat tavallisia. Järeää lahpuuta, muun muassa mäntykeloja, esiintyy melko runsaasti. Harvennusjälkiä on nähtävissä suurella osalla kohdetta. Katajat, joista osa kookkaita, ovat yleisiä. Kenttäkerros monin paikoin heinikkoinen, mahdollisesti merkinä aiemmasta laidunnuksesta. Lisäksi tavataan varpuja ja kangasmaitikkaa (*Melampyrum pratense*). Rajautuu idässä pääasiassa hakkuuaukkoon ja sitä reunustavaan käsiteltyyn puustoon, lisäksi kohteeseen 41, etelässä rantakosteikkoon. Länsipuolella lahden rannassa myös kapea tervaleppävyö.

Kohde 41

(Kartta kohteen 40 selostuksessa)

Luontotyyppi: Kosteat keskiravinteiset lehdot NT/NT, (rannikon kosteat leppälehdot NT/NT)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Kappale lehtoa Hemvikenin ja Braskvikenin välissä. Puustossa vallitsevat varttunut tervaleppä, koivu, pihlaja ja mänty, joka voi olla istutettua. Metsää on harvennettu. Lahpuuta esiintyy kohtalaisia määriä. Aluskasvillisuudessa tavataan runsaina vadelmaa, mesiangervoa, karhunputkea, nurmilauhaa, paikoin myös suursaniaisia ja käenkaalia. Traktoriura halkoo kohdetta. Rajautuu pohjoisessa hakkuuaukkoon, pieneltä osin varttuneeseen kangasmetsään, idässä ja etelässä rantakosteikkoon, lännessä kohteeseen 40.

Kohde 42

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Hässjeholmenin pohjoisrannan kangasmetsää. Mäntyvaltainen, vanhapuustoinen kohde on luonnontilainen. Muistuttaa kohteen 40 eteläosaa, mutta lahoppua esiintyy vähemmän. Kookkaita katajia ja kuusialikasvosta tavataan männikön alla. Rajautuu itäpuolella vanhaan, käsiteltyyn mäntymetsään, eteläpuolella varttuneeseen, hoidettuun kangasmetsään, lännessä kohteeseen 43.

Kohde 43

(Kartta kohteen 42 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Tervalepikkaa Hässjeholmenin pohjoisosassa. Kohde on melko harvapuustoinen, mutta ilmeisesti luontaisella tavalla. Tervalepän joukossa vähän vaahteraa ja koivua, länsiosassa myös kuusta kuivemmalla

pohjalla. Vadelma kasvaa runsaana. Kenttäkerroksen kasvillisuus tyyppillinen. Rajautuu idässä kohteeseen 42, etelässä ja lännessä hoidettuun kangasmetsään, pohjoisessa rantakosteikkoon.

Kohde 44

(Kartta kohteen 42 selostuksessa)

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR, (vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat EN/EN)

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Hässjeholmenin rantoja kiertävä metsäkuvio, joka on yksi kaava-alueen luonnontilaisimmista ja näyttävimmistä. Kilpikaarnaiset männyt muodostavat ylispuuston, eri-ikäisenä sekapuuna kasvaa kuusta ja rauduskoivua. Puusto on yleisesti harvakasvuista ja taimikon määrä vaihtelee. Järeää lahoppuuta esiintyy runsaasti. Katajaa tavataan yleisesti ja niiden joukossa on kookkaita pylväsmäisiä yksilöitä. Maasto on paikoin hyvin kivikkoista. Saaren eteläkärjessä on komea louhikko. Varpujen ohella kenttäkerroksessa on yleinen kangasmaitikka, rannan tuntumassa on myös heinikkaisia kohtia. Rajautuu saaren keski- ja pohjoisosien hoidettuun, eteläosassa myös luonnontilaisen kaltaisiin kangasmetsiin, koillispäässä rantaniittyyn.

Kohde 45

(Kartta kohteen 42 selostuksessa)

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat NT/VU

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Hässjeholmenin eteläosassa kivikkoisella pohjalla kasvavaa kangasmetsää, jota ei ole hoidettu muiden saaren tuoreiden kangasmetsien tapaan. Paikalla kasvava kuusikko on epätasaisesti jakautunutta ja kerroksellista, ei kuitenkaan kovin vanhaa. Lahopuuta esiintyy runsaasti. Aluskasvillisuus vähäistä. Rajautuu pohjoisessa hoidettuun tuoreeseen kankaaseen, muualla kohteeseen 44.

Kohde 46

(Kartta kohteen 42 selostuksessa)

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Hässjeholmenin länsirannan havupuuvaltaista kangasmetsää, joka on luonnontilaista kohteen 44 tapaan. Kuusi ja pohjoisosassa myös koivu ovat kuitenkin runsaampia kuin kohteella 44. Pohjoisosassa myös runsaasti pihlaja-alikasvosta. Rajautuu länsipuolella hoidettuun tuoreeseen kankaaseen ja lehtoon, etelä- ja itäpuolella rantaniittyä ja -luhtaa.

Kohde 47

(Kartta kohteen 40 selostuksessa)

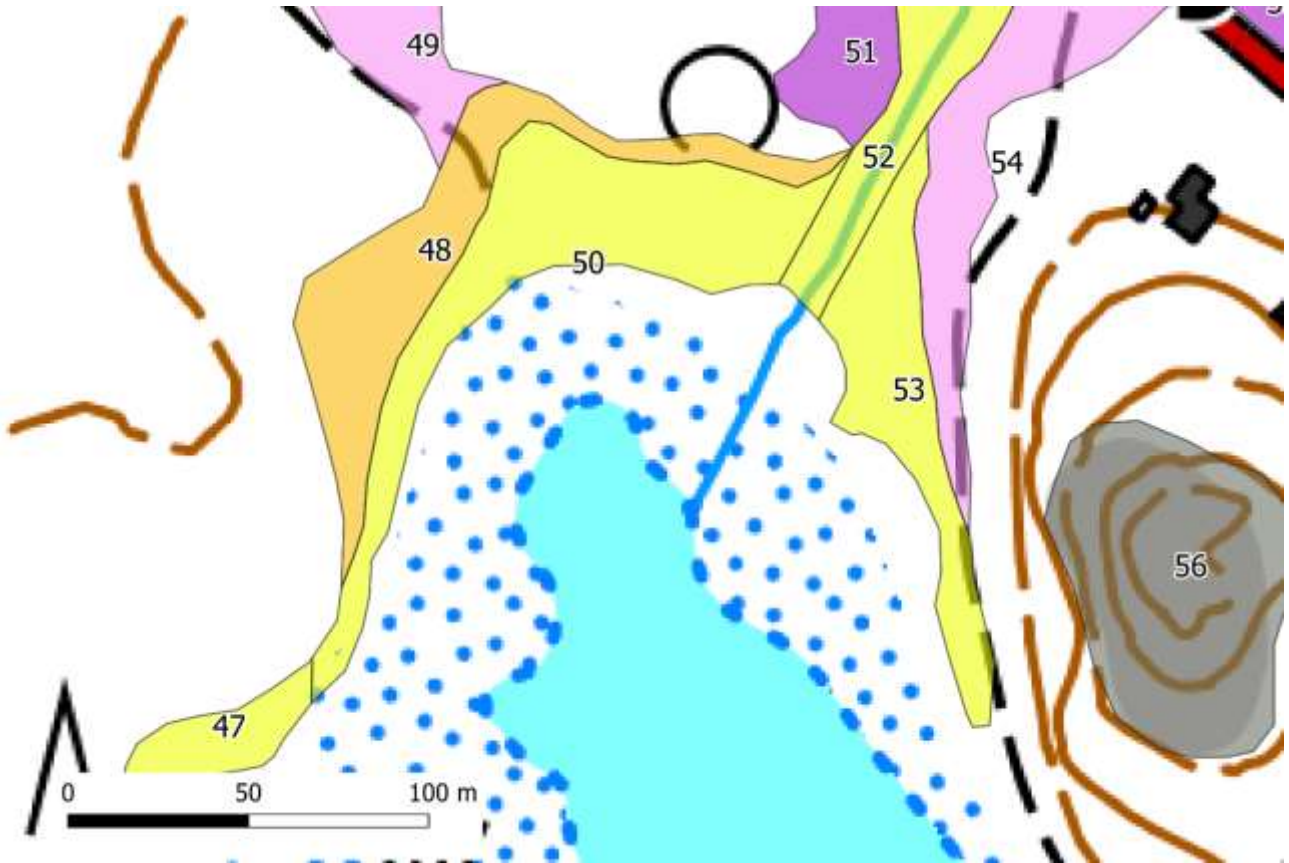
Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT, (rannikon tuoreet lehtipuuvaltaiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Kapea tervalepikkoinen kaistale lehtoa Braskvikenin länsirannalla. Tervalepän joukkoon on istutettu mäntyä. Puustoa harvennettu. Kuuluu kaava-alueen vastaavien lehtojen heikompaan puoliskoon. Osittain tuorepohjainen. Tällä osuudella muun muassa käenkaalia ja lillukkaa. Rajautuu rannan puolella rantaniittyyn, toisella puolella hakkuuaukon reunan tuoreeseen kangasmetsään.

Kohde 48

Luontotyyppi: Rannikon tuoreet lehtipuuvalltaiset lehdot VU/VU

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Tuoreen lehdon vyöhyke Braskvikenin länsi- ja pohjoisrannan kosteiden tervalepikoiden yläpuolella. Puustossa varttuneet koivut, tervalepät, tuomet, männyt, pohjoisosassa myös kuuset yleisiä. Kantoja erottuu harvennusten jäljiltä. Lahopuuta esiintyy kohtalaisesti. Kuusta kasvaa monin paikoin myös alikasvoksena. Pensaskerroksessa vadelma ja taikinamarja, kenttäkerroksessa käenkaali, nurmilauha, metsäalvejuuri ja sananjalka runsaita. Rajautuu pohjoispuolella ja osaksi länsipuolella varttuneeseen tuoreeseen kangasmetsään, länsipuolella myös hakkuuaukkoon ja kohteeseen 49, muualla kohteeseen 50.

Kohde 49

Luontotyyppi: Tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Sekapuustoista–kuusivaltaista lehtoa Braskvikenin luoteispuolella. Puusto varttunutta. Lehtipuista pihlaja, vaahtera ja koivu runsaimpia, lisäksi tavataan joitakin kookkaita mäntyjä. Metsää on harvennettu aikoinaan, mutta se on pääosin luonnontilaisen kaltaista. Pensastossa taikinamarja melko runsas, kenttäkerroksessa tavanomaisia tuoreen lehdon ruohoja, myös mustikkaa (*Vaccinium myrtillus*). Rajautuu

länsipuolella hakkuuaukon reunaa seuraavaan polkuun, pohjoisessa ja idässä tuoreeseen kangasmetsään, etelässä yhtyy kohteeseen 48.

Kohde 50

(Kartta kohteen 48 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Braskvikenin perukan ja länsirannan tervaleppälehtoa. Kosteaa tervalepikkö muodostaa laajahkon kuvion lahden perukassa, länsiranta koostuu kapeasta vyöhykkeestä. Tervalepät ovat perukassa järeitä. Puusto on pohjoisosassa harvaa, ja harvennuksen jälkiä erottuu monin paikoin kohdetta. Lahopuuta tavataan niukanlaisesti. Pohjoisosassa on laajahko aukko, jossa esiintyy saniaislehtoa. Myös hieman korpikaislaa, mahdollisesti jäänteinä aiemmasta luhtakasvillisuudesta. Muuten kasvillisuus on tyyppillistä mesiangervovaltaista lehtoa. Lisäksi muun muassa puna-ailakki, rönsyleinikki ja nurmilauha ovat runsaita. Rajautuu pohjoisessa ja lännessä kohteeseen 48, idässä kohteeseen 52.

Kohde 51

(Kartta kohteen 49 selostuksessa)

Luontotyyppi: Kosteat keskiravinteiset lehdot NT/NT, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Pääasiassa kosteapohjainen, länsiosastaan tuorepohjainen lehtipuuvaltainen lehto Vekasbyssä, Braskvikenin perukassa. Monimuotoinen varttunut puusto koostuu tervalepistä, vaahterasta, tuomesta, pihlajasta, koivusta ja kuusesta. Suuri osa kohteesta on saniaislehtoa, joka on hiirenporrasvaltainen. Tuoreen lehdon kenttäkerroksessa tavallisia lehtolajeja, lisäksi keltamo (*Chelidonium majus*) ja villiviini (*Parthenocissus* sp.). Rajautuu etelässä ja lännessä kangasmetsään, pohjoisessa omakotitalon tonttiin, idässä kohteeseen 52.

Kohde 52

(Kartta kohteen 49 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Braskvikenin perukan lehdon muuttunein osuus. Puusto on harvaa, kookasta tervaleppää. Kohdetta halkoo leveä ja syvä oja. Kenttäkerroksessa nokkonen ja rönsyleinikki runsaita. Myös maahumala (*Glechoma hederacea*) muodostaa tiheää kasvustoa. Paikalla kasvaa useita haitallisia vieraslajeja; jättipalsami muodostaa laajan kasvuston, lisäksi tavataan valkokarhunköynnöstä ja jotakin asteri- (*Symphotrichum* sp.)

tai piiskulajia (*Solidago* sp.). Rajautuu rantakosteikkoon, kohteisiin 50, 51, 53 ja 54, koillisessä Pitkäniihtytien.

Kohde 53

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Braskvikenin perukan itäosan tervaleppälehto. Tervalepät ovat järeitä. Lukuun ottamatta pohjoisinta-läntisintä osaa pitkälle luonnontilaisen kaltainen. Harvennuksen jälkiä tosin erottuu suurella osalla kohdetta. Lahopuuta esiintyy niukasti. Vadelma pohjois- ja länsiosassa hyvin runsas. Kenttäkerros tyypillinen suurruohoinen-heinäinen. Rajautuu lännessä rantakosteikkoon ja kohteeseen 52, pohjoisessa kohteeseen 52, idässä kohteeseen 54 sekä kangasmetsän ja lehdon rajaa seuraavaan polkuun.

Kohde 54

(Kartta kohteen 53 selostuksessa)

Luontotyyppi: Tuoret keskiravinteiset lehdot VU/VU, (kosteat keskiravinteiset lehdot NT/NT)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Braskvikenin perukan kosteita lehtoja itäpuolella reunustavaa tuoretta lehtoa. Pohjoisosassa mosaiikkimaisesti myös kosteaa lehtoa. Varttuneessa puustossa kuusi on tavanomaisten lehtipuiden (koivu, vaahtera, pihlaja, tuomi) ohella runsas. Itäreunalla myös mäntyä ja pohjoisosassa tervaleppää. Puustoa on harvennettu aiemmin, mikä on runsastuttanut pihlajaa. Pohjoisosassa paljon suursaniaisia (metsäalvejuurta ja soreahiirenporrasta). Pensaskerroksessa punaherukkaa, korpipaatsamaa ja vadelmaa, lisäksi yksittäinen happomarjapensas (*Berberis* sp.). Kenttäkerros on itäosassa kulunut ja aukkoinen. Sananjalka on runsas. Lisäksi tavataan tavallisimpien lajien ohella kevättähtimöä (*Stellaria holostea*) ja pikkutalviota (*Vinca minor*). Rajautuu lännessä kohteisiin 52 ja 53, pohjoisessa Pitkäniityntiehen, idässä varttuneeseen kangasmetsään.

Kohde 55

Luontotyyppi: Kosteat keskiravinteiset lehdot NT/NT, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Entiselle niitylle tai viljelykselle kehittyntä lehtoa Pitkäniityn koillispuolella. Varttunut puusto on aukkoista ja runsaimmat puulajit ovat rauduskoivu, pihlaja, vaahtera ja tuomi. Itä- ja pohjoisosassa ojien varsilla kasvaa pajuja. Kenttäkerros on pääasiassa heinävaltainen. Kohdetta halkovat lukuisat ojat. Ojien varressa tavataan soreahiirenporrasta, hieman kuivemmilla kohdilla metsäkortetta. Lisäksi löydettiin kevättähtimöä, maahumalaa ja suikeroalpia. Jättipalsamia kasvaa kohteella monin paikoin. Kohteelta löytyy myös puutarhajätettä. Rajautuu Pitkäniityntiehen, piha-alueisiin ja entiseen urheilukenttään.

Kohde 56

(Kartta kohteen 53 selostuksessa)

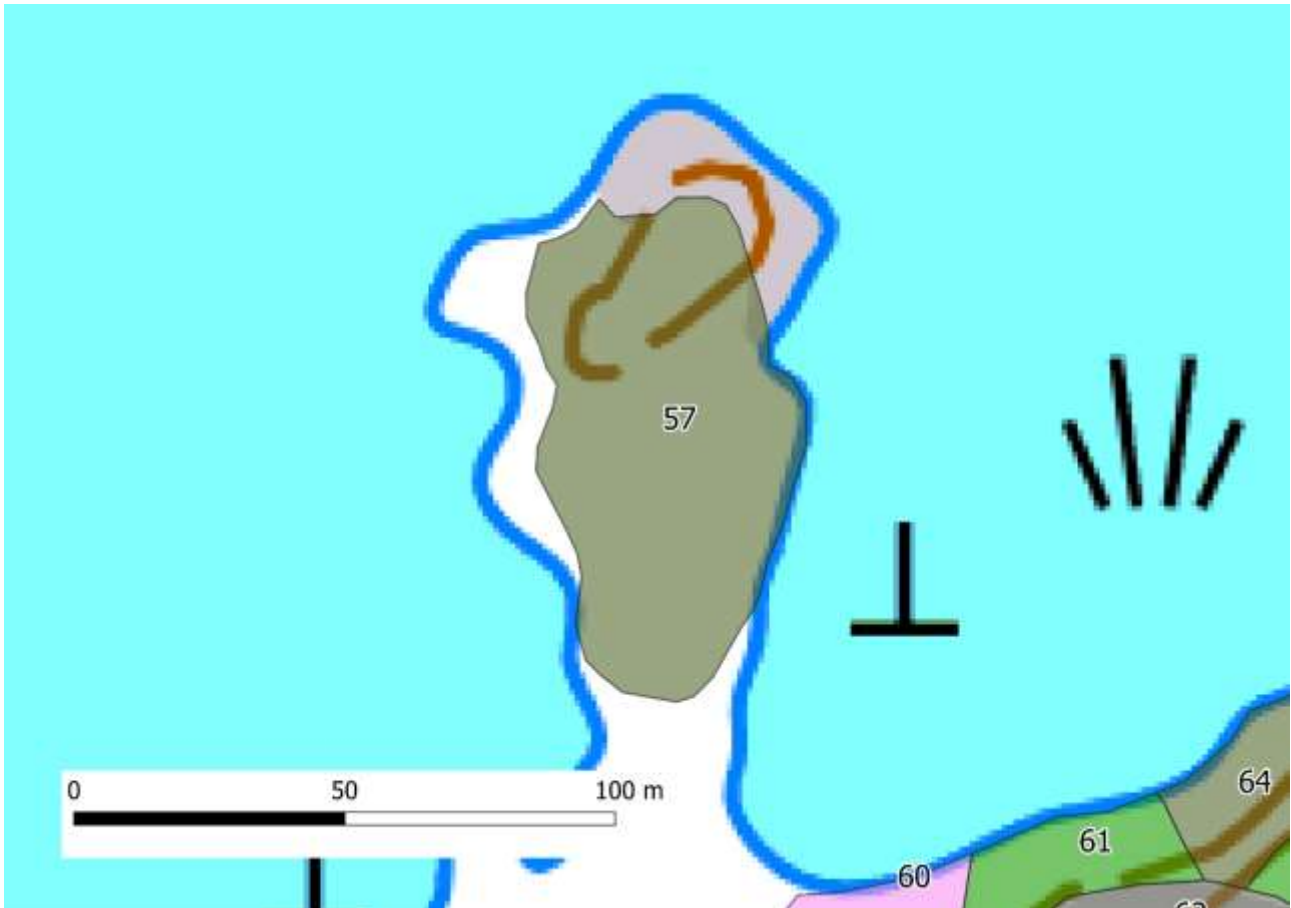
Luontotyyppi: Kalliometsät NT/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Braskvikenin itäpuolella sijaitseva kallioalue. Tavanomaista varttunutta mäntyvaltaista kalliometsää ja pieniä avokallioita. Puusto ei ole aivan luonnontilainen, mutta kalliopintojen kasvillisuus on säilynyt melko hyväkuntoisena. Rajautuu ympäröiviin kangasmetsiin.

Kohde 57

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR, (kalliometsät NT/NT)

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Korsholmenin luoteiskärjessä sijaitseva pieni kangasmetsä. Pohjoisosassa myös avokallioita/kalliometsää. Mäntyvaltainen puusto on vanhaa ja luonnontilaista. Männyn seassa tavataan kohtalaisesti kuusta ja koivua. Muutamia mäntykeloja esiintyy. Kohteella kasvaa katajaa melko runsaasti, ja osa niistä on vanhoja. Kalliometsään liittyy loivapiirteisiä, mereen laskevia avokallioita. Kohteen kasvillisuus on pohjoisosassa havaittavasti kulunut. Rajautuu länsi- ja eteläpuolella rantaniittyihin, muualla mereen.

Kohde 58

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR, (vanhat kuivat kankaat EN/EN, vanhat havupuuvallaiset tuoreet kankaat EN/EN)

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Korsholmenin lounaisosassa kasvavaa kangasmetsää. Metsä kasvaa kivikkoisella kummulla, joka laskee lounaiskulmalla jyrkästi rantaniitylle. Mäen laki on mäntyvaltaista, enimmäkseen kuivahkoa kangasta, koilliseen laskevassa rinteessä pohja on tuore ja puusto kuusivaltainen. Metsä on vanhaa ja kehittynyt luonnontilassa pitkään. Rajautuu etelässä, lännessä ja pohjoisessa rantaniittyyn ja -kivikkoon, idässä lehtoon (kohde 59).

Kohde 59

(Kartta kohteen 58 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon tuoreet lehtipuuvallaiset lehdot VU/VU, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Korsholmenin länsiosassa sijaitseva pieni lehtokaistale. Lehto on kehittynyt kahden kivikkoisen kangasmetsän väliseen painanteeseen. Puusto koostuu keskiosassa puhtaasti tervalepistä, joka ei ole erityisen järeää. Reunalla kuusivaltainen osuus. Metsä on luonnontilainen, mutta tervalepikossa ei esiinny juuri lahoppuuta. Toisin kuin muut Tavistholmenin ja Korsholmenin tervalepikot, kohde on kokonaan tuorepohjainen. Kenttäkerroksessa pääasiassa puna-ailakkia, käenkaalia ja nuokkuhelmikkää (*Melica nutans*). Rajautuu lännessä kohteeseen 58, idässä kohteeseen 61, muualla rantaniittyihin.

Kohde 60

(Kartta kohteen 58 selostuksessa)

Luontotyyppi: Tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Palanen sekapuustoista lehtoa Korsholmenin länsiosassa. Puulajeja ovat kuusi, mänty, koivu, haapa ja pihlaja. Luonnontilainen metsä on erirakenteinen ja runsaslahopuustoinen. Lahopuujatkumo on pitkä ja kohteella on muutamia hyvin näyttäviä pystypötkkelöitä. Kenttäkerroksessa tavallisia lehtoruohoja, kuten käenkaalia ja metsäorvokkia (*Viola riviniana*). Lehto vaihettuu idässä ja etelässä lehtomaiseen ja tuoreeseen kangasmetsään (kohde 61), pohjoisessa rajautuu mereen ja lännessä rantaniittyy.

Kohde 61

(Kartta kohteen 58 selostuksessa)

Luontotyyppi: Vanhat havupuuvallaiset tuoreet kankaat EN/EN, (vanhat havupuuvallaiset lehtomaiset kankaat EN/EN)

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Korsholmenin keskiosien kuusivaltaista ja sekapuustoista kangasmetsää. Metsä on hyvin vanhaa ja rakenteeltaan täysin luonnontilaista. Lahopuusto on monimuotoista ja sen kokonaismäärä on samaa luokkaa kuin aarniometsissä. Puusto on pääasiassa hyvin kuusivaltainen, mutta lehtomaisessa länsiosassa kasvaa runsaasti lehtipuita, erityisesti haapaa ja rauduskoivua. Muualla sekapuina esiintyy järeitä mäntyjä ja koivuja. Metsä on paikoin harventunut tuulituhojen vaikutuksesta. Maasto on suuressa osassa kohdetta hyvin kivikkoista–louhikkoista. Kenttäkerros on aukkoisen ja siinä vallitsee pääasiassa mustikka. Rajautuu ympäröiviin kuivahkoihin kangasmetsiin, kalliometsään (kohde 62) ja lehtoon (kohteet 59 ja 60) sekä mereen.

Kohde 62

(Kartta kohteen 58 selostuksessa)

Luontotyyppi: Kalliometsät NT/NT, (karut poronjäkäla-sammalkalliot NT/NT)

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Korsholmenin keskiosan kallioalue. Puusto on kohteella harvaa ja kohde voidaan luokitella osittain karuihin poronjäkälakallioihin. Kallio on pinnanmuodoiltaan loivapiirteinen. Mänty–kuusivaltainen puusto on vanhaa ja luonnontilaista. Myös kelopuita tavataan. Jäkälä- ja sammalpinnat ovat hyväkuntoisia. Rajautuu ympäröivään kangasmetsään (kohde 61).

Kohde 63

(Kartta kohteen 58 selostuksessa)

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Korsholmenin eteläosan mäntyvaltaista kangasmetsää. Männyt ovat kohteella ikivanhoja, ja kuollutta puuta esiintyy runsaasti. Pystyyn keloutuneet yksilöt ovat vaikuttavia. Männyin ohella tavataan hieman koivua. Alla kasvaa runsaasti katajaa ja hieman pihlajaa. Kenttäkerroksessa on puolukan ohessa runsaasti kangasmaitikkaa ja heiniä. Pienellä alalla esiintyy myös sianpuolukkaa ja silmälläpidettävää (NT) ahokissankäpälää (*Antennaria dioica*). Rajautuu kohteeseen 61 ja mereen.

Kohde 64

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR, (vanhat havupuuvaltaiset tuoret kankaat EN/EN)

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Kuivahkon kankaan osuus Korsholmenin pohjoisosan metsässä. Puusto on mäntyvaltainen ja suuri osa männyistä on hyvin vanhoja. Koilliseen laskevassa rinteessä myös tuoretta kangasta. Pitkälle varttuneissa puissa männyn ohella lähinnä koivuja, tuorepohjaisella osuudella kuusi on valtapuu. Kuollut puusto keloineen, pötkelöineen ja maapuineen on erittäin näyttävää. Koillispäässä on lohkareinen kumpare, joka on hyvin runsaslahopuustoinen. Kenttäkerros on varpuvaltainen. Kohteella kulkee Korsholmenin käytetyn polku. Rajautuu kohteisiin 61, 62 ja 65.

Kohde 65

(Kartta kohteen 64 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Pieni juotti tervaleppävaltaista suurruoholehtoa Korsholmenin pohjoisosassa. Kohde on vesitaloudeltaan ja puustoltaan luonnontilainen. Ei juuri muita puulajeja kuin tervaleppää. Kenttäkerroksessa mm. mesiangervo, karhunputki ja ranta-alpi runsaita. Rajautuu lännessä mereen, etelässä kohteeseen 64, idässä luhtaan ja pohjoisessa kohteeseen 67.

Kohde 66

Luontotyyppi: Kalliometsät NT/NT

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Vanhapuustoista, mäntyvaltaista kalliometsää Korsholmenin pohjoisosassa. Kuollutta puustoa ei esiinny erityisen paljon, lähinnä muutamia järeitä keloja. Luoteisosa on suosittua oleskelualueetta, mikä näkyy kallion jäkälä- ja sammalpeitteen kulumisena ja roskaantumisena. Rajautuu pohjoisessa ja lännessä mereen ja rantakallioihin, etelässä ja idässä kohteeseen 67, koillisessa kohteeseen 69.

Kohde 67

(Kartta kohteen 66 selostuksessa)

Luontotyyppi: Vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat EN/EN, (vanhat kuivahkot kankaat EN/CR)

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Kangasmetsää Korsholmenin pohjoisosassa. Metsä on pääasiassa tuorepohjainen, mutta kohteen 64 reunalla myös kuivahkopohjainen. Kuusi-mäntyvaltainen puusto on paljolti vanhaa ja metsä luonnontilaisen kaltaista, mutta kuollutta puuta esiintyy niukemmin kuin Korsholmenin muissa samantyyppisissä metsissä keskimäärin. Pensaskerroksessa katajaa ja pihlajaa, kenttäkerros tavanomainen. Rajautuu kohteisiin 65, 66, 68 ja 69.

Kohde 68

(Kartta kohteen 66 selostuksessa)

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Palanen mäntyvaltaista vanhaa metsää Korsholmenin koillisosassa. Kuusta runsaasti sekapuuna, lisäksi koivua. Puusto ei ole aivan yhtä järeää, eikä lahoppuuta esiinny yhtä paljon kuin muissa Korsholmenin saman tyyppin metsissä (kohteet 58, 63 ja 64). Rajautuu mereen ja kohteeseen 67.

Kohde 69

(Kartta kohteen 66 selostuksessa)

Luontotyyppi: Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat NT/NT, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Kaistale lehtomaista kangasmetsää ja tuoretta lehtoa Korsholmenin pohjoisosassa karumpien metsätyyppien ja kostean lehdon välissä. Koilliseen laskevan rinteen luonnollisesti varttunut kuusivaltainen puusto ei ole erityisen mieleen jäävää. Vanhempi puusukupolvi on ehkä kaatunut luonnontuhoissa. Kuollutta kuusimaapuuta esiintyy kohtalaisia määriä. Rajautuu pohjoisessa mereen, muualla kohteisiin 66, 67, 68 ja 70.

Kohde 70

(Kartta kohteen 66 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

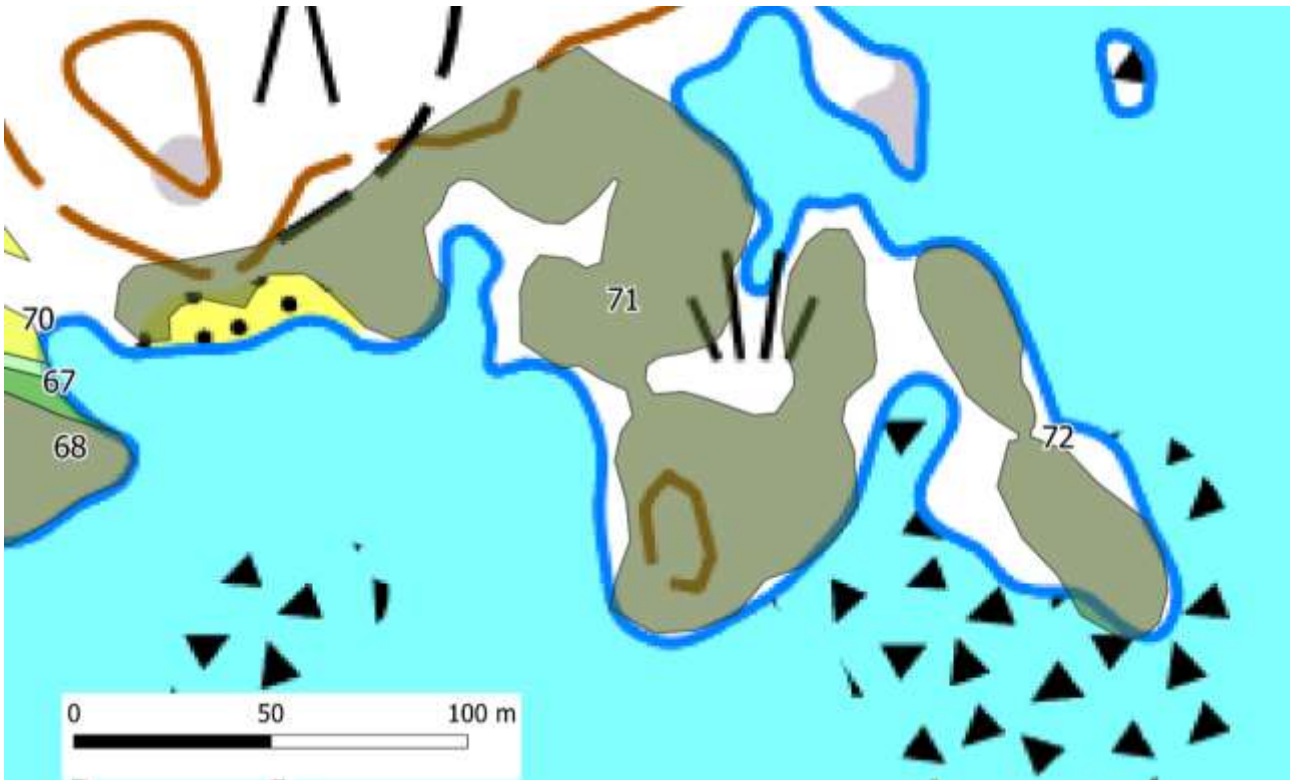
Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Korsholmenin ja Tavisholmenin välisen kannaksen tervaleppäluhtaa reunustavaa kostea lehtoa. Tyypillistä tervalepikkoista suurruoholehtoa. Tervalepän seassa hieman koivia ja vaahteraa. Kohde on vesitaloudeltaan ja puustoltaan luonnontilainen. Lahopuuta esiintyy kohtalaisesti. Kasvillisuus on samankaltaista kuin kohteella 63. Paikalta tunnetaan kaiheorvokin (*Viola selkirkii*) esiintymä. Ulottuu kummassakin päässä pieneltä kohden mereen, muualla rajautuu tervaleppäluhtaan, koillispuolella varttuneeseen kuusivaltaiseen kangasmetsään, muualla kohteisiin 69 ja 72.

Kohde 71

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Tavistholmenin kaakkoisen kärjen vanhaa metsää. Mänty-kuusi-koivusekametsä on vanhaa ja luonnontilaista. Puuston jakauma on pääasiassa harva lukuun ottamatta länsiosan tiheikköistä kohtaa. Vanhimmat männyt ovat erityisiä maisemapuita. Myös kuollut puusto järeine pystykeloineen on vaikuttavaa. Kohteella kasvaa runsaasti pihlajia ja katajia, joista osa on pylväsmäisiä. Kohde vaikuttaa entiseltä laidunmaalta. Kenttäkerroksessa metsälauha on varpujen ohella runsas. Puolukan ja mustikan ohella tavataan hieman myös variksenmarjaa. Rajautuu mereen, rantaniittyihin ja ilmaversoiskasvustoihin, länsipäässä myös hoidettuun kangasmetsään ja hiekkarantaan.

Kohde 72

(Kartta kohteen 71 selostuksessa)

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR

Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Kaksi saareketta samanlaista metsää kuin kohde 71 sen itäpuolella. Puuston rakenne hieman tiheämpi kuin kohteella 71 keskimäärin. Rajautuu merenrantaniittyyn ja mereen.

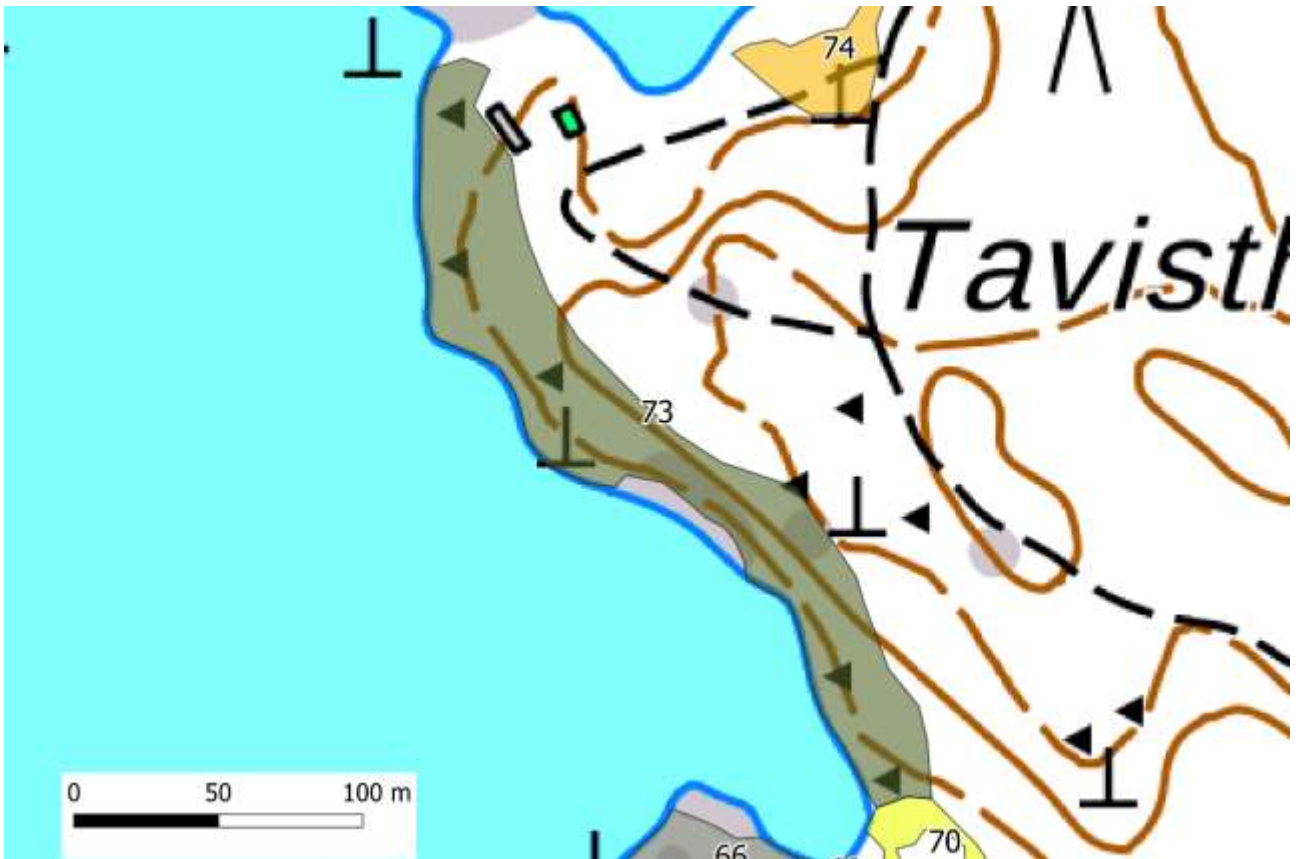
Kohde 73

Luontotyyppi: Vanhat kuivahkot kankaat EN/CR, (vanhat kuivat kankaat EN/CR, vanhat havupuuvallaiset tuoreet kankaat EN/EN, kalliometsät NT/NT)

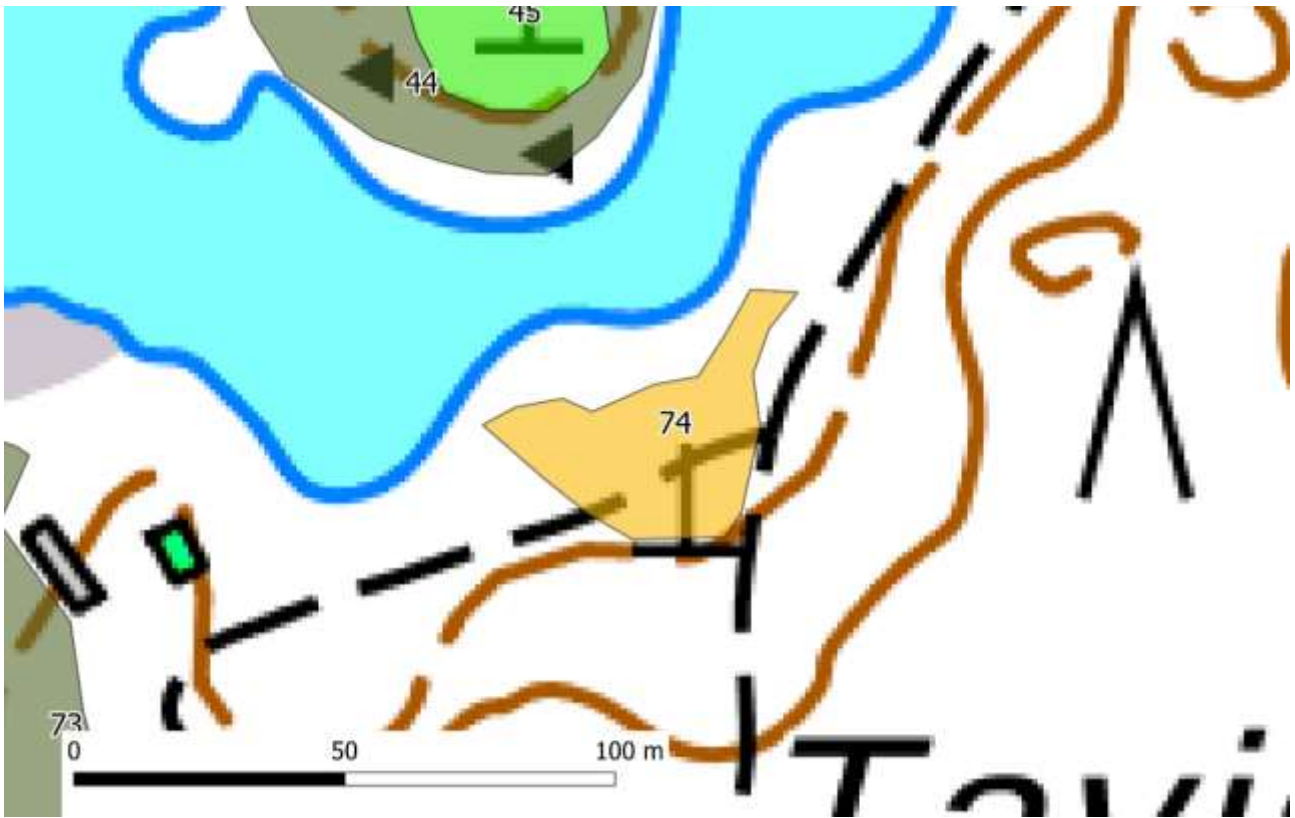
Edustavuus: Erinomainen

Luonnontilaisuus: Luonnontilainen

Kuvaus: Tavistholmenin länsirannan pitkälle luonnontilainen metsäkaistale. Kasvupaikka on pääasiassa kuivahko ja kuiva, pohjoispäässä on tuorepohjainen osuus. Keskiosissa metsä on kalliopohjaista. Vanha puusto on mäntyvaltaista ja enimmäkseen harvakasvuista. Männyin seassa kasvaa varttunutta rauduskoivua ja kuusta. Pohjoisosassa pihlaja runsas. Lähellä Tavistholmenin ja Korsholmenin välistä kannasta esiintyy selvimmin eri-ikäisrakennetta. Kuollut puusto koostuu lähinnä pystykeloista. Suurimmassa osassa metsäkaistaletta kenttäkerros on varpuvaltainen (puolukka, kanerva, mustikka), ruohoista tavataan lähinnä kangasmaitikkaa ja metsälauhaa. Kohteella kulkee suosittu polku, joten kasvillisuus on tältä osin selvästi kulunutta. Kallioinen rinne laskee lähellä Korsholmenia jyrkästi mereen. Kohde rajautuu lännessä rantakallioihin ja mereen, idässä käsiteltyyn varttuneeseen kangasmetsään, pohjoispäässä piha-alueeseen ja eteläpäässä kohteeseen 70.

Kohde 74

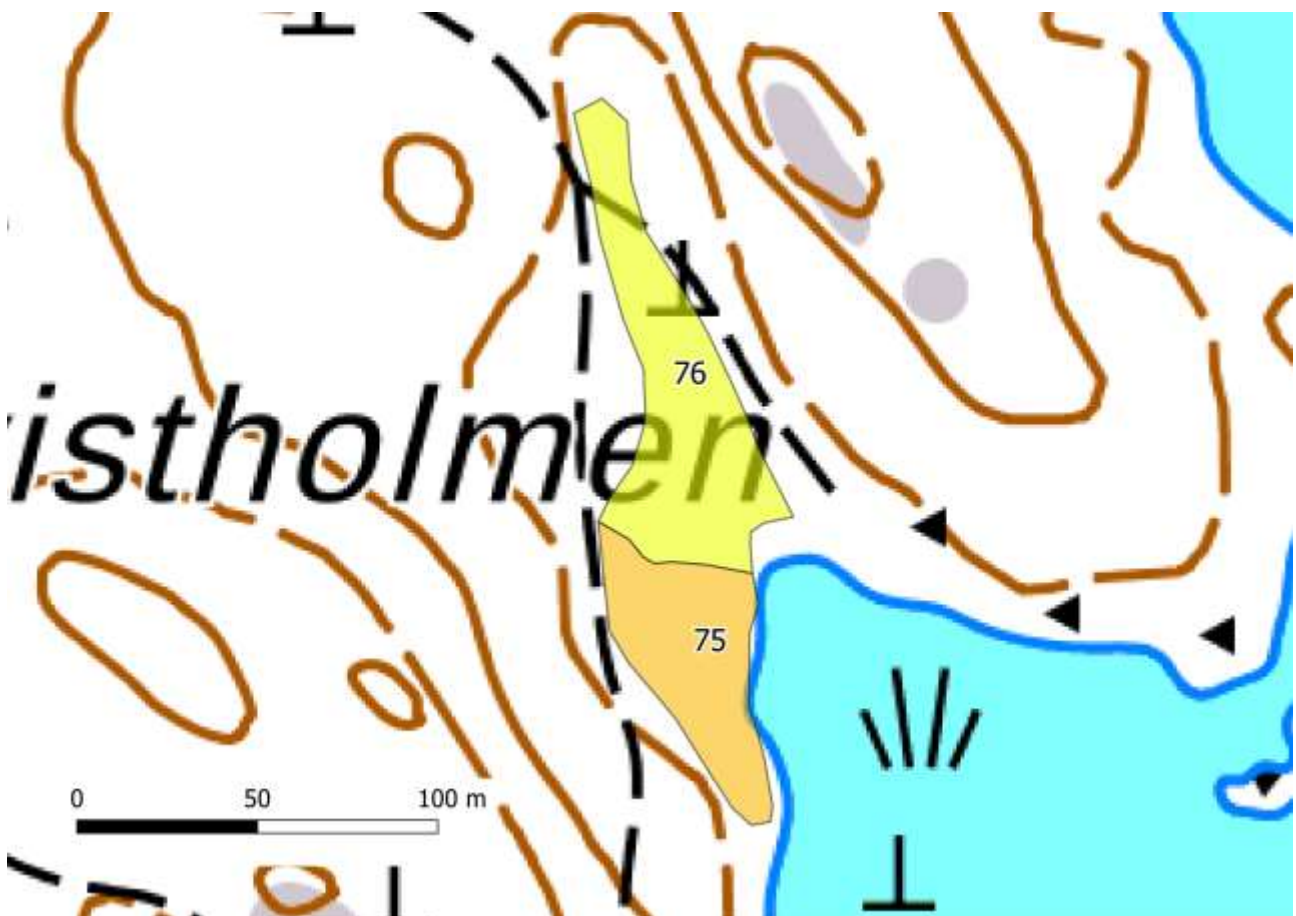
Luontotyyppi: Rannikon tuoreet lehtipuuvaltaiset lehdot VU/VU, (rannikon kosteat leppälehdot NT/NT)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Tervaleppälehtoa Tavistholmenin luoteisrannalla Tavistholmenin ja Hässjeholmenin välisen salmen kohdalla. Puusto lähellä rantaa tavanomaista kosteaa tervalepikkoa, etäämmällä rannasta tuoretta pohjaa, jolla myös joitakin koivuja ja kuusia. Pensaskerroksessa kasvaa runsaasti vadelmaa, kenttäkerroksessa lähellä vesirajaa muun muassa mesiangervoa ja vähän keltakurjenmiekkää (*Iris pseudacorus*). Tuoreella pohjalla tavataan koiranputkea (*Anthriscus sylvestris*), kevättähtimöä, käenkaalia ja nurmilauhaa. Rannalle on läjitetty ruoppausmassaa, joka on rajattu kohteen ulkopuolelle. Rajautuu muualla kuusivaltaiseen kangasmetsään.

Kohde 75

Luontotyyppi: Tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU, (kosteat keskiravinteiset lehdot NT/NT)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Tavistholmenin itäosassa Bastuvikenin rannalla sijaitsevaa tuoretta, kävelyreitit varressa kosteaa lehtoa. Varttunut puusto, jota on harvennettu, koostuu koivusta, kuusesta, männystä, haavasta ja rannassa tervalepistä. Harventaminen näkyy heinittymisenä ja sananjalan runsautena. Muita kenttäkerroksen peruslajeja kohteella ovat käenkaalia, puna-ailakkia, ahomansikkaa ja metsäorvokkia. Rajautuu pohjoisessa kohteeseen 76, etelässä ja lännessä kangasmetsään.

Kohde 76

(Kartta kohteen 75 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

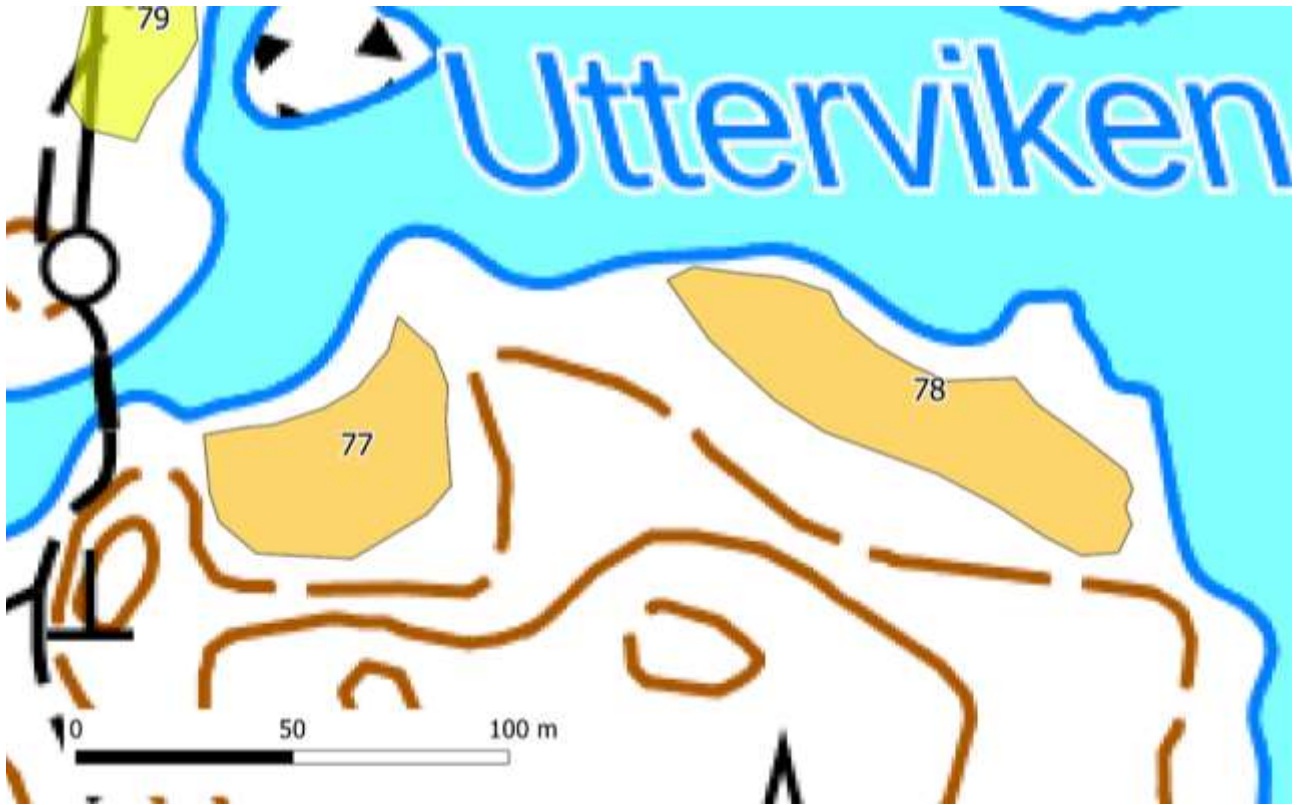
Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Lehtoa Tavistholmenin itäosassa Bastuvikenin perukassa. Puusto, jota on joskus harvennettu, on pääasiassa melko järeää tervaleppää. Pohjoisosassa tavataan myös tuoretta lehtoa, jossa kasvaa kuusta ja koivua. Suurin osa kasvillisuudesta on suurruoho- ja saniaisvaltaista kosteaa lehtoa. Kenttäkerroksessa tavallisia ovat rönsyleinikki, mesiangervo, ranta-alpi, karhunputki, punakoiso (*Solanum dulcamara*), punaailakki, soreahiirenporras, reunamilla myös isoalvejuuri (*Dryopteris expansa*). Eteläreunalla kasvaa myös metsäkortetta. Pohjoisin osa on osittain korpinen, mitä ilmentävät rahkasammalet (*Sphagnum*), suo-orvokki (*Viola palustris*) ja korpikaisla (*Scirpus sylvaticus*). Lähellä rantaa lepikko on luhtainen, ja paikalla tavataan keltakurjenmiekkää ja suopotkea (*Peucedanum palustre*). Rajautuu meren puolella pieneltä osin avoluhtaan, eteläpuolella kohteeseen 75. Muualla käsiteltyihin varttuneisiin kangasmetsiin.

Kohde 77

Luontotyyppi: Rannikon tuoreet lehtipuuvaltaiset lehdot VU/VU, (rannikon kosteat leppälehdot NT/NT)

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Tavistholmenin pohjoisrannalla, saareen johtavan sillan itäpuolella sijaitseva lehto. Rannassa tyypillinen kostea tervaleppävaltainen vyöhyke ja ylempänä vähän laajempi tuorepohjainen osuus. Tervalepikko melko järeeää, mutta muuten tavanomaista. Jonkin verran esiintyy myös lahoppua. Kostean lehdon kenttäkerros tyypillisesti suurruohovaltainen. Tuoreella pohjalla tervalepän lisäksi joitakin kuusia ja pihlajia. Alla runsaasti vadelmaa, ruohostossa mm. käenkaalia, puna-ailakkia ja kevättähtimöä. Etelärajalla myös isoalvejuurta. Rajautuu merenrantaan ja kuusikkoiseen kangasmetsään.

Kohde 78

(Kartta kohteen 77 selostuksessa)

Luontotyyppi: Tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU, (rannikon kosteat leppälehdot NT/NT)

Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Kaistale lehtoa Tavistholmenin pohjoisrannalla. Kohde koostuu kapeasta kosteasta, tervalepikkoisesta rantalehdosta ja sekapuustoisesta tuoreesta osuudesta. Varttunut kuusi on tuoreella osuudella valtuuuna. Metsä ei ole aivan luonnontilainen, mutta vähän järeeää lahoppuatkin esiintyy. Pensastossa tavataan vadelman ohella taikinamarjaa. Kenttäkerroksen kasvillisuudessa vallitsevat Tavistholmenissa vastaavilla kasvupaikoilla säännöllisesti tavattavat lajit. Lehtoruohojen joukossa kasvaa pienen niemekkeen kohdalla puolukkaa. Rajautuu merenrantaan, joka on osittain niittyinen, ja havupuuvalltisiin varttuneisiin kangasmetsiin.

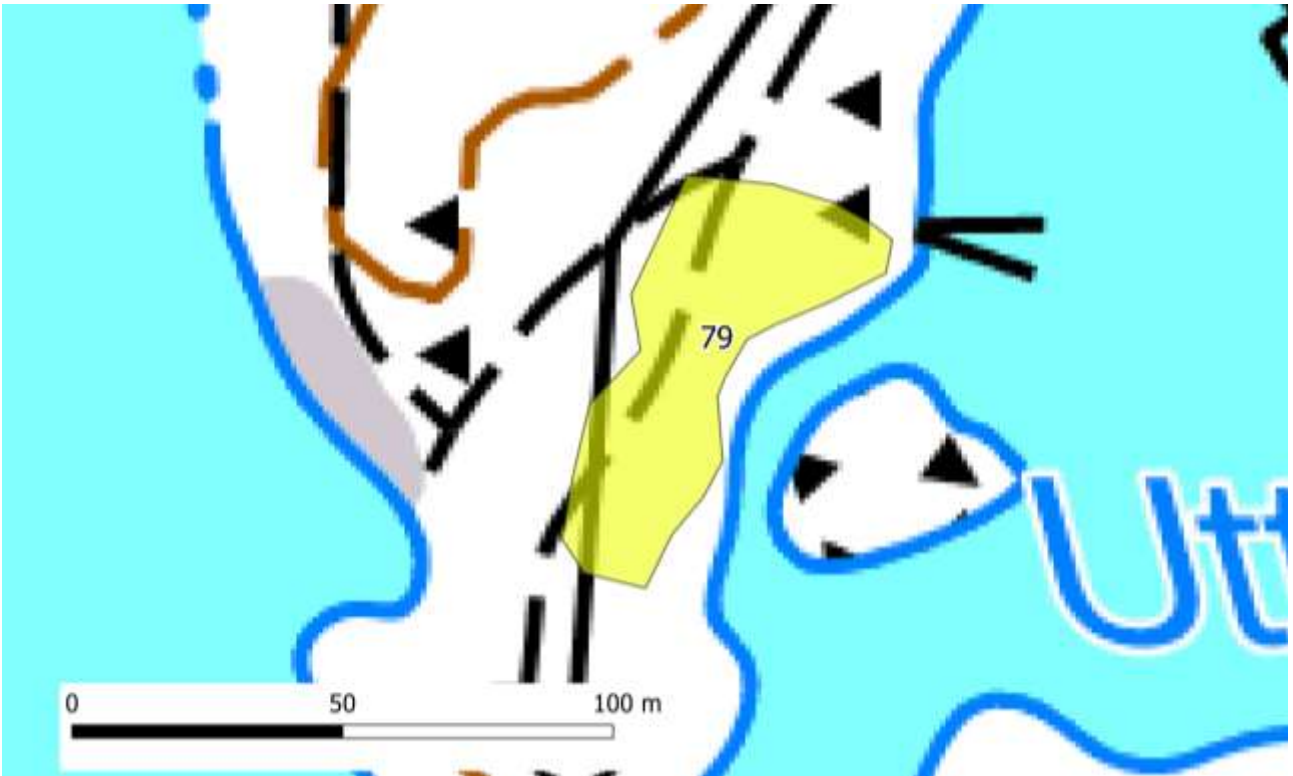
Kohde 79

Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT, (tuoreet keskiravinteiset lehdot VU/VU)

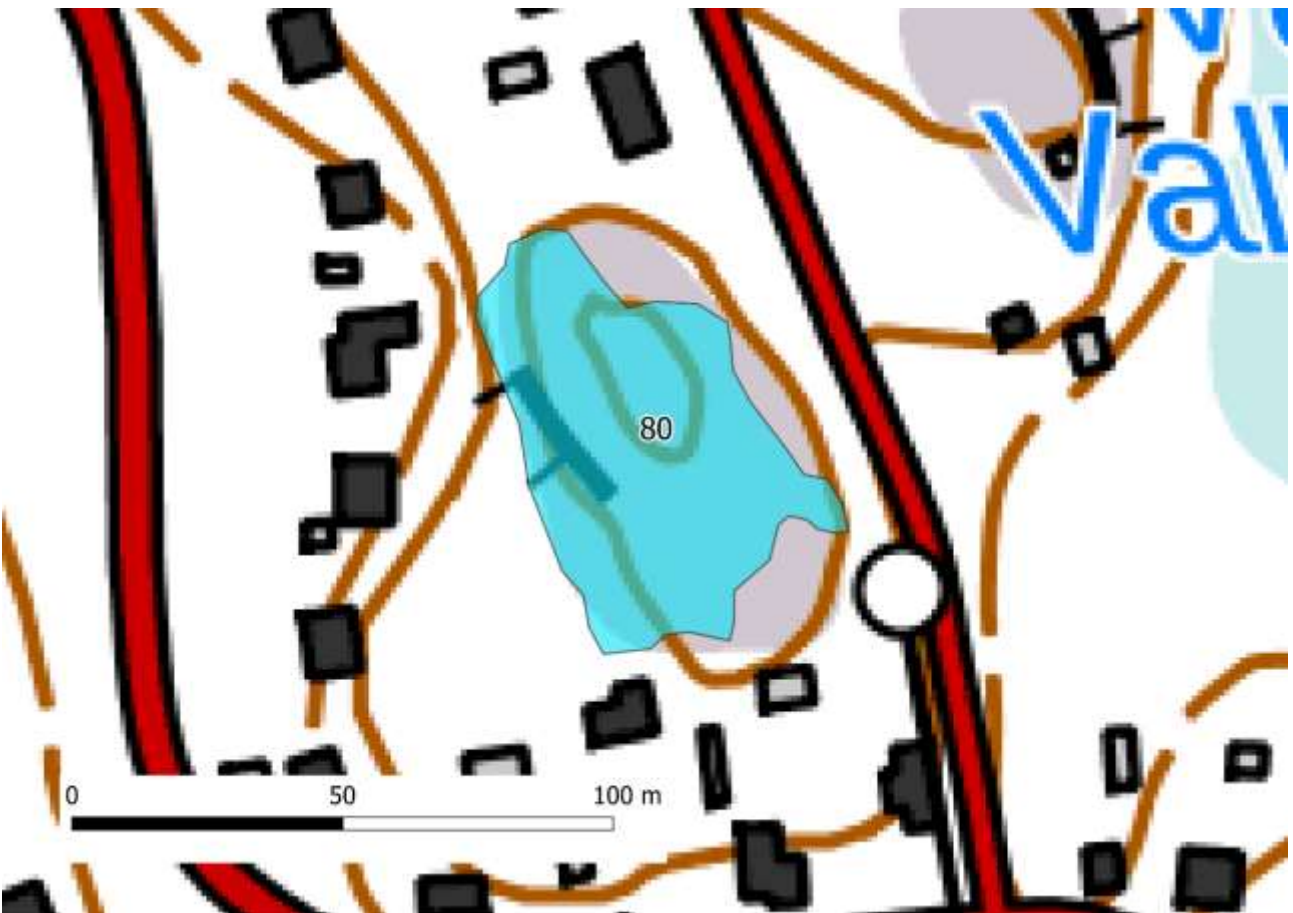
Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Pääasiassa kosteaa lehtoa Uttervikenin länsipuolella. Länsireunalla ja eteläosassa myös tuoretta pohjaa. Kostea osuus tervaleppävaltainen, tuoreilla osuuksilla koivua ja mäntyä. Länsireunalla on kaksi kookasta kelomäntyä. Eteläosa on melko voimakkaasti käsitelty (harvennettu) ja puusto on nuorempaa. Eteläosassa lähellä rantaa on myös märkä, luhtainen osuus. Ruohovartinen lajisto on samaa kuin Tavistholmenin samankaltaisilla kohteilla. Kasvillisuus on kuitenkin suurella osuudella kohdetta muuttuneempaa. Valon lisääntyminen on saanut sananjalan, heinät ja vadelman runsastumaan. Rajautuu muualla kuin rannan puolella havupuuvalltisiin varttuneisiin kangasmetsiin.

Kohde 80

Luontotyyppi: Karut poronjäkälä-sammalkalliot

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Saukkolahdentien länsipuolinen kallioalue. Valkon kalliokummuista korkein. Lakiosa on laakea, mutta länsirinne viettää melko jyrkästi Pitkäniityntien suuntaan. Kasvillisuus on kalliolla hyvin kulunutta. Poron- ja hirvenjäkälät ja sammalikko ovat laajalti talloutuneita ja myös kokonaan paljaaksi kulunutta kalliopintaa esiintyy. Kalliolla on pystyssä muutamia kelomäntyjä. Rajautuu idässä kalliota reunustavaan metsään, muualla omakotitalojen pihoihin.

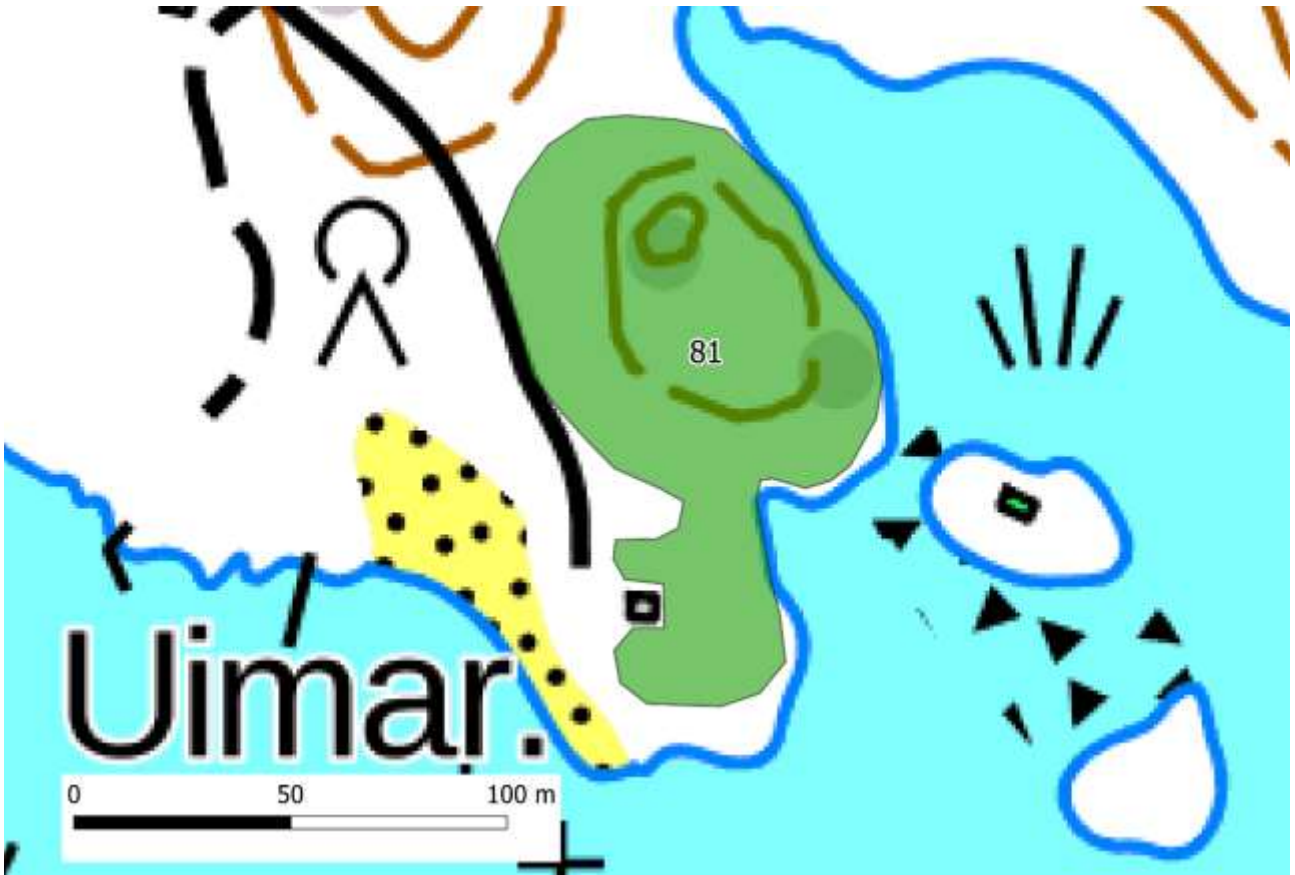
Kohde 81

Luontotyyppi: Vanhat havupuuvaltaiset tuoreet kankaat EN/EN

Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Järeäpuustoista mäntyvaltaista kangasmetsää Valkon uimarannan itäpuolella kivikkoisella kummulla. Kilpikaarnaisten mäntyjen seassa runsaasti varttunutta rauduskoivua ja muutamia isoja kuusia. Metsä on menettänyt luontaisia rakennepiirteitään harventamisen seurauksena. Nuoremman polven puut puuttuvat lähes tyystin. Lahopuuta, lähinnä järeitä mäntykeloja, esiintyy kuitenkin runsaasti, minkä ansiosta kohde on luettu uhanalaiseksi luontotyyppiksi. Kohde rajautuu idässä ja etelässä merenrantaan, lännessä uimaranta-alueeseen, muualla tasarakenteisempaan metsään ja uimarannalle johtavaan tiehen.

Kohde 82

Luontotyyppi: Suolammet NT/VU

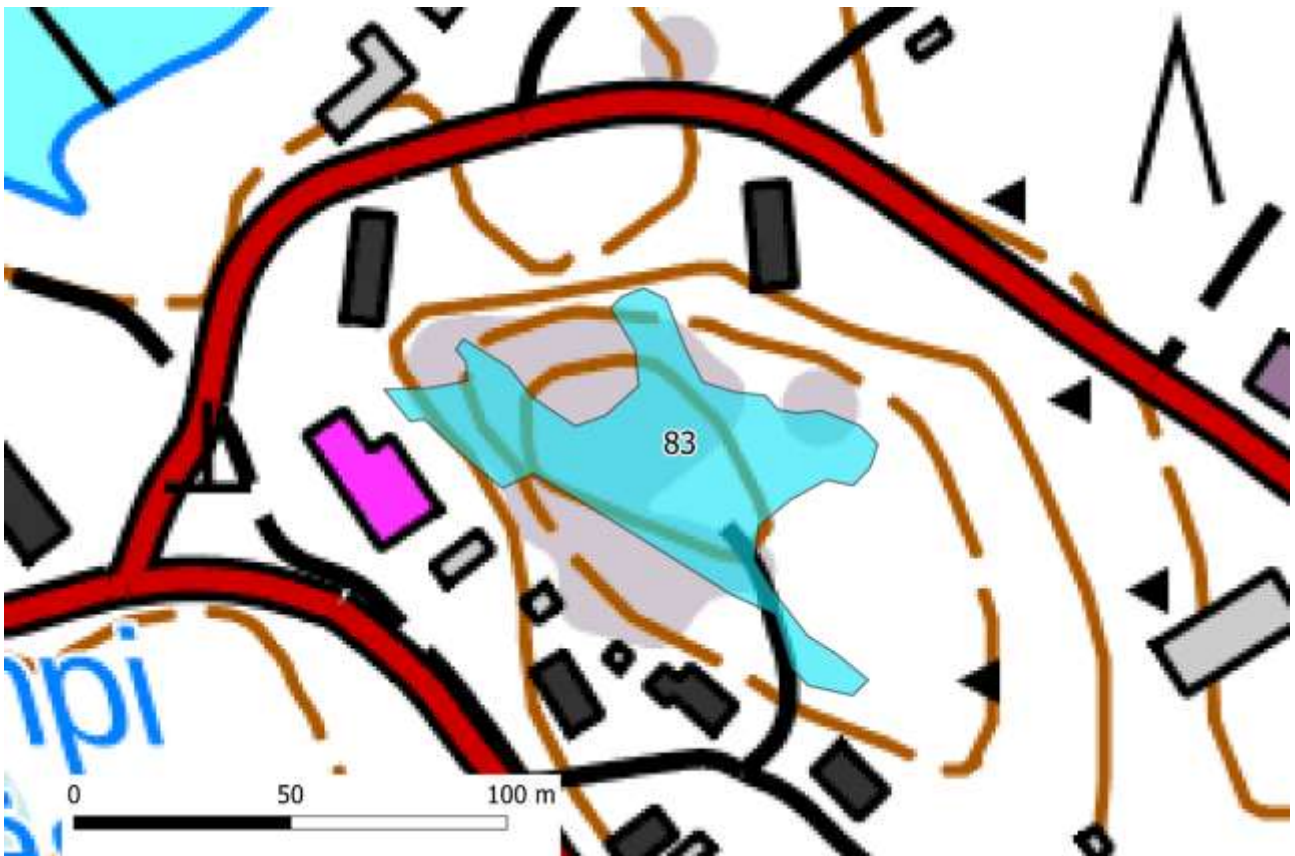
Edustavuus: Hyvä

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Suorantainen lampi, josta Valkolammen kylä on saanut nimensä. Kaava-alueen ainoa lampi. Vesi on tummaa ja runsashumuksista. Lampeen on kaivettu pohjoispuolelta oja, mutta se ei vaikuta nykyisellään merkittävästi vesitalouteen. Kelluslehtisistä kasveista lammessa tavataan pohjanlummetta ja ulpukkaa. Rantavedessä leveäosmankäämi (*Typha latifolia*) ja järviruoko (*Phragmites australis*) ovat runsaita. Tiheä järviruokokasvusto ei reunusta kuitenkaan koko lampea. Rajaus on piirretty maastokartan rantaviivaa pitkin. Rannat ovat lähellä vesirajaa nevaisia, luhtaisia ja rämeisiä.

Kohde 83

Luontotyyppi: Karut poronjäkälä-sammalkalliot LC/NT

Edustavuus: Heikko

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Kallioalue Vårdöntien ja Ilmarisentien välisessä metsikössä. Laakiot kalliopinnat ovat laajalti kuluneet kasvittomiksi. Poron- ja hirvenjäkäläpeitteitä hyvin vähän jäljellä. Kalliolla on paitsi kuljettu jalan, myös ajeltu mönkijällä. Kalliometsä on paikoin vanhapuustoista. Rajautuu eteläpuolella pihoihin, muualla erilaisiin varttuneisiin metsiin.

Kohde 84

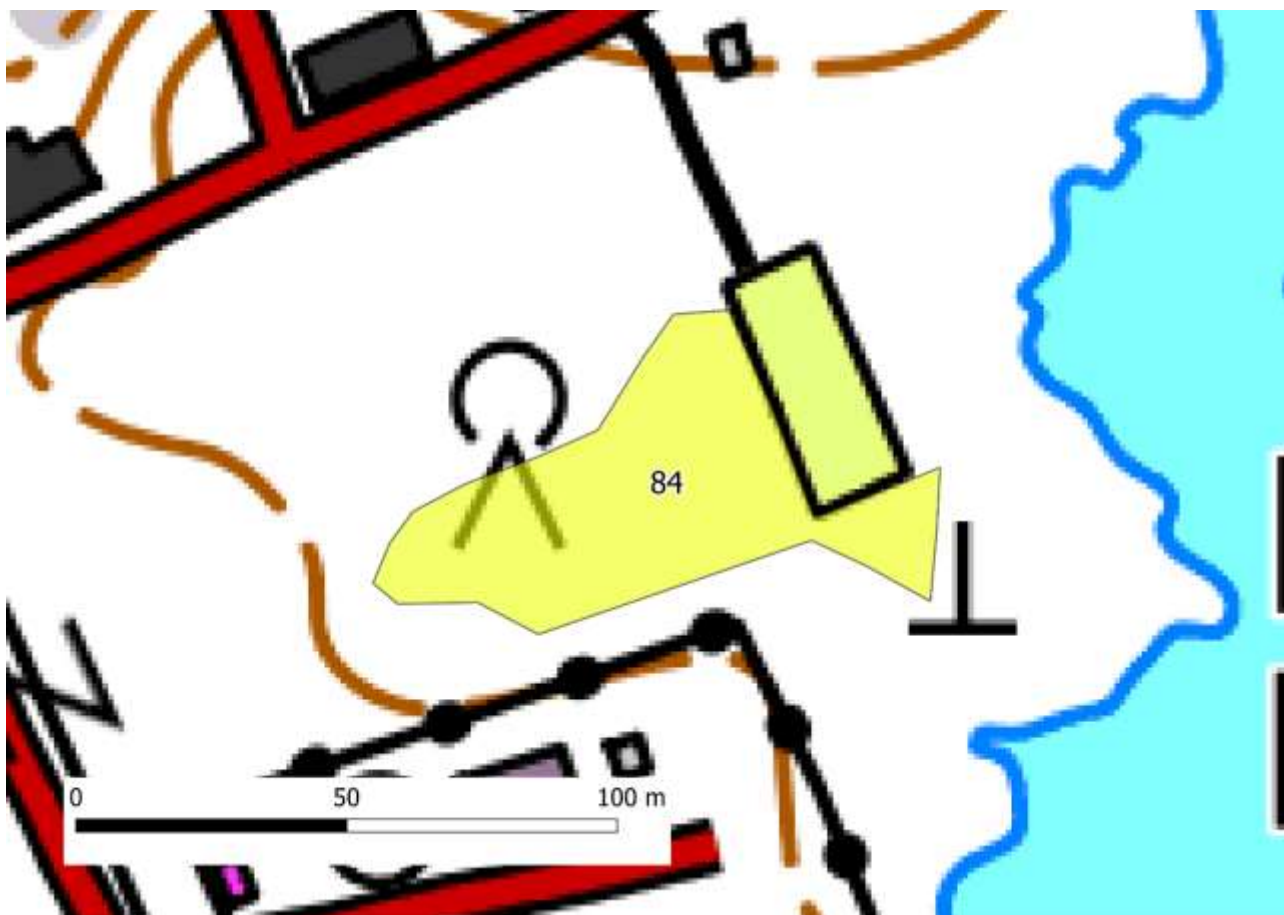
Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Vårdön jätevesipuhdistamon pohjoispuolella sijaitseva lehto. Puusto pääasiassa järeää tervalepikkoa, seassa myös koivua, pajuja sekä vähän kuusta ja haapaa. Puusto on enimmäkseen käsittelemätöntä, mutta vesitalouden muutokset ovat todennäköisesti vaikuttaneet siihen. Järeää lahoppuuta esiintyy melko runsaasti. Pohjoisreunalla kulkee syvä oja. Pensastossa vadelman lisäksi mustaherukkaa (*Ribes nigrum*) ja terttuseljaa. Aluskasvillisuus on pääasiassa hyvin rehevää; nokkonen muodostaa monessa kohtaa

tiheää kasvustoa ja myös mesiangervoa, soreahiirenporrasta ja rönsyleinikkiä tavataan runsaasti. Nokkosen runsaus viittaa siihen, että kohteelle on tuotu maa-ainesta tai kasvijätettä. Haitallisista vieraslajeista paikalla esiintyy jättipalsamia ja valkokarhunköynnöstä. Rajautuu pohjois- ja länsipuolella varttuneeseen lehtomaisen ja tuoreen kankaan sekametsään, itäpuolella puoliavoimeen ranta-alueeseen ja pieneen kenttään. Eteläraja kulkee noin 20 metrin päässä puhdistamon piha-alueesta. Välissä esiintyy pensaikkoista joutomaata.

Kohde 85

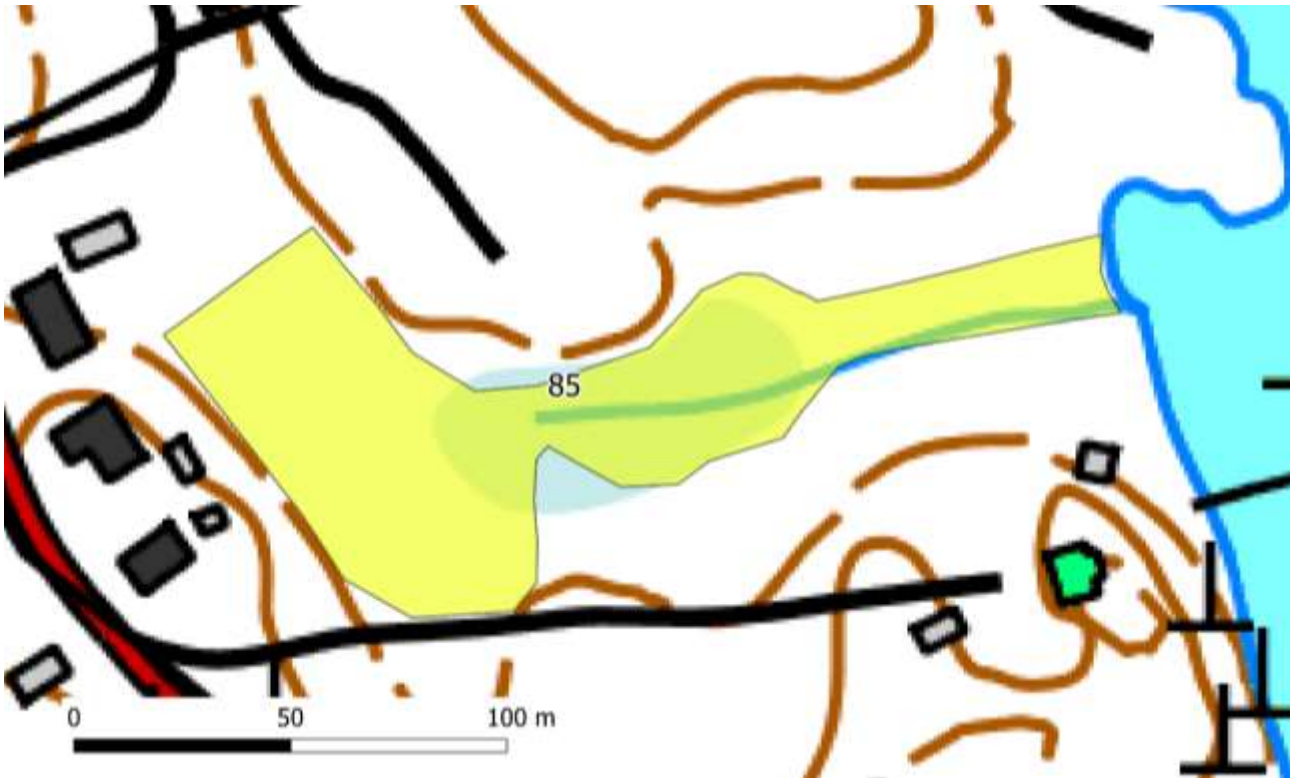
Luontotyyppi: Rannikon kosteat leppälehdot NT/NT

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Vårdön jätevesipuhdistamon eteläpuolella sijaitsevan maankaatopaikan eteläpuolinen lehtoalue. Pääasiassa tervalepikkoista kosteaa lehtoa. Tervalepät ovat järeitä. Pohjoisreunalla kasvaa paikoin paljon koivua. Lehtoa itä-länsisuunnassa halkova syvä oja on muuttanut aluetta huomattavasti. Myös pieniä, huonommin toimivia oja esiintyy. Pohjoisreunalla on silti edelleen hyvin vetistä maastoa. Puusto on kohteella aukkoista. Lahopuuta tavataan paikoin hyvinkin runsaasti. Pensaskerroksessa tavataan vadelmaa, koiranheittä (*Viburnum opulus*), mustaherukkaa, hieman terttuseljaa ja yksittäinen metsäruusu (*Rosa cinnamomea*). Kenttäkerroksessa vaihtelevat suurruohoiset, paljolti mesiangervon vallitsemat ja saniaisvaltaiset (soreahiirenporras, isoalvejuuri, metsäalvejuuri) osuudet. Muita tavallisia lajeja ovat muun muassa rönsyleinikki, puna-ailakki ja koiranputki. Länsiosan kuivemmalla osuudella kasvaa myös

kevättähtimöä. Rajautuu lännessä piha-alueeseen, pohjoisessa maankaatopaikkaan ja kangasmetsään, idässä ja etelässä kangasmetsään.

Kohde 86

Luontotyyppi: Rannikon tuoret lehtipuuvaltaiset lehdot VU/VU, (kosteat keskivinteiset lehdot NT/NT)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Vähän heikentynyt

Kuvaus: Lähellä Vårdönniemen kärkeä, Vårdöntien itä- ja pohjoispuolella sijaitseva lehto. Luoteisosa on alkuperäistä sekapuustoista tuoretta lehtoa, muu osuus kohteesta on syntynyt entiselle niitylle tai viljelykselle. Puusto on enimmäkseen harvaa ja varttuneen lehtipuuston ohella tavataan tiheää nuorta kuusikkoa, mikä viittaa alueen kuivumiseen. Koillisosassa kasvaa pääasiassa koivua, haapaa ja kuusta, muualla tervaleppää on paljon koivun joukossa. Puustoa on harvennettu, minkä jäljiltä koillisosassa on vanhoja puupinoja. Lahopuuta on koillisessa kohtalaisesti, muualla vähänlaisesti. Vanhat ojat reunustavat kohdetta ja kaakkoispäässä on myös syvempi vetinen oja. Pensaskerroksen lajistoon kuuluvat vadelma, koiranheisi, taikinamarja ja terttuselja. Ruohovartisessa lajistossa on sekä tuoreen että kostean lehdon lajeja: käenkaali, ahomansikka, kielo, nurmilauha, rönsyleinikki, ranta-alpi ja nokkonen. Saniaisista tavataan runsaasti sananjalkaa ja metsäalvejuurta, lisäksi soreahiirenporrasta ja metsäkortetta, jotka ilmentävät korpikaislan ja suo-ohdakkeen (*Cirsium palustre*) ohella pohjavesivaikutusta. Kohde rajautuu ympäröiviin kuusivaltaisiiin kangasmetsiin.

Kohde 87

(Kuva kohteen 86 selostuksessa)

Luontotyyppi: Rannikon tuoret lehtipuuvaltaiset lehdot VU/VU, (rannikon kosteat leppälehdot NT/NT)

Edustavuus: Kohtalainen

Luonnontilaisuus: Heikentynyt

Kuvaus: Vårdönniemen kärjessä Kaskirannantien pohjoispuolella sijaitseva lehtokaistale. Varttunut puusto on monilajinen (tervaleppä, koivu, haapa, kuusi), mutta luontaisen metsän rakennepiirteitä ei juuri esiinny, vaan metsä on käyttöhistorian jäljiltä aukkoinen. Pohjoisreunalla on vanha talonpaikka ja entisellä pihalueella kasvaa omenapuu (*Malus domestica*). Pensastossa vadelma on hyvin runsas, muita lajeja ovat koiranheisi ja haitallinen isotuomipihlaja. Kenttäkerroksessa tavataan paljon sananjalkaa, lisäksi muun muassa kivikkoalvejuurta ja kevättähtimöä. Rajautuu etelässä ja idässä Kaskirannantiehen, etelässä myös kosteaan suurruohoniityyn, lännessä kosteikkoon ja pitkospuihin, pohjoisessa havupuuvallaiseen kangasmetsään.